

FJK / OB NASPROTOVANJU LEVOSREDINSKE OPOZICIJE

Deželni svet spet izglasoval ukinitvev gorskih skupnosti

Vlada je že zavrnila prvi sklep desnoredinske koalicije o ukinjanju GS

ITALIJA / SE OSTRE POLEMIKE

Ciampi je zavnil Berlusconijevo zahtevo po pomilostitvi Craxija

RIM - V polemike okrog Craxijeve usode je včeraj posegel sam Carlo Azeglio Ciampi (na sliki), potem ko je Berlusconi javno predlagal, naj predsednik republike pomilosti nekdanjega socialističnega veljaka. V tiskovnem sporocilu s Kvirinala je predsednik Ciampi naglasil, da je kot varuh ustavne ureditve dolzan predvsem zagotavljati spoštovanje veljavnih zakonov. Od Berlusconijevega predloga se je ogradil tudi Fini, za katerega je zakon enak za vse državljane in tudi Craxi mora odsedeti kazen, ceprav mu je treba nuditi možnost zdravljenja, voditelja FI pa sta podprla Casini in Mastella.

Na 2. strani

Častni doktorat za T. Padoa Schioppa

TRST - Trzaska univerza je včeraj podelila častni doktorat članu izvršnega odbora Evropske centralne banke Tommasu Padoa Schioppi, ki je imel ob tej priložnosti referat o ekonomiji mednarodne trgovine in denarnih trgov. Zvečer je ugledni gost predaval v Krozku za kulturo in umetnost, njegova izvajanja pa so bila posvečena gradnji skupne Evrope in vloži evra v tem enkratnem procesu.

Na 14. strani

Predstavniki NSKS spet v sosvetu

CELOVEC - Predstavniki Narodnega sveta koroških Slovencev so se po večmesečni odsotnosti vrnili v sosvet za Slovence pri uradu zveznega kanclerja, ki mu trenutno predseduje predsednik ZSO Marjan Sturm. Vrnitev v sosvet je odraz boljših odnosov med osrednjima političnima organizacijama koroških Slovencev, ki sta se dogovorili, da bosta v sosvetu zagovarjali usklajena stališa.

Na 5. strani

Konzulov spor s koroško FPÖ

CELOVEC - Slovenski generalni konzul v Celovcu Jože Jeraj je na četrtkovi novinarski konferenci opozoril, da ima Avstrija pridržke glede slovenskega vključevanja v EU in da nobena druga članica unije Sloveniji ne postavlja podobnih zahtev. Vodja svobodnjakov (FPÖ) v koroškem deželnem zboru Martin Strutz pa je Jeraju očital, da ogroža dobrososedske odnose med Koroško in Slovenijo.

Na 5. strani

Trst: različnost in enakopravnost

TRST - Včeraj so predstavili projekt o uveljavljanju enakopravnosti, ki sta ga osnovali občinsko odborstvo za enake možnosti in istoimenska komisija v sodelovanju s solskim skrbništvom. Prva faza je namenjena izobraževanju.

Na 7. strani

Haider ponovil staro zgodbo

BOJAN BREZIGAR

Koroški deželni glavar Jörg Haider se ni iznevil tradiciji; tudi na manjšinskem kongresu v Železni Kapli je namreč ponovil staro zgodbo, da mora Slovenija priznati in zaščititi Staroavstrijske, če želi v Evropsko unijo. To je sicer predstavil kot nekaj samo po sebi umevnega, ceprav je po drugi strani priznal, da v Evropski uniji ni enotnih standardov za zaščito majšin, kot tudi ni enotnih standardov za jedrsko varnost, kar bi lahko pomenilo, da je deželni glavar naredil korak nazaj glede nuklearke v Krškem. Dejansko je šlo le za pol koraka, saj je Haider vendarle zahteval dolgoročni načrt odpovedi uporabe jedrske energije, pa tudi pri vprašanju Staroavstrijscev je Haider naredil pol koraka nazaj, ko je na izrecno vprašanje dejal, da od Slovenije ne zahteva spremembe ustave.

Kar pa zadeva Koroško, se Haider ni pozabil pohvaliti, da je prav on pred 10 leti, ko je bil prav tako glavar, uvedel manjšinske kongrese na Koroškem in da je ustanovil poseben urad za manjšine pri deželni vladi. Sicer pa je zaščito manjšin na Koroškem postavil za zgled za vso Evropo. Nič ga ni motilo, da je moral v isti sapi priznati, da manjšina s sedanjim stanjem ni zadovoljna, seveda z diplomatsko formulo, da je pač mogoče prav vse izboljšati. Koroškim Slovincem pa je, prav tako zavito v diplomatski jezik, napol obljubil izboljšave na področju solstva, ce ne bodo vztrajali pri zahtevi po dvojezičnih napisih. To je torej predlog kupcije in tu Haiderja čevlji žuli.

Ton deželnega glavarja pa je bil nenavadno umirjen, ves njegov govor je bil prežet s pozitivnimi oznakami, kot da bi se Haider pripravljal na visoko mesto v zvezni vladi ter mora zato pokazati resnost in odgovornost. Obljubil sicer ni nicesar, se najmanj manjšini, kateri je bil ta kongres namenjen, vendar v njegovem govoru tokrat ni bilo tistih tonov, zaradi katerih je bilo do pred kratkim treba odmislniti njegovo kakrsnokoli vključitev v avstrijsko vladno ali celo mednarodno politiko. V prihodnjih dneh bomo videli, ce je kaj za tem.

TRST - Vlada je sicer zavrnila nedavni sklep deželnega sveta Furlanije Julijske krajine, po katerem naj bi 1. januarja prihodnjega leta ukinili gorske skupnosti. Včeraj pa je koalicija strank Pola svoboscin s Severno ligo spet izglasovala ukinitvev teh krajevnih ustanov, in sicer od julija prihodnjega leta. Opozicija in predstavniki gorskih skupnosti so kritični do sklepa, ki je po mnennju vecinske koalicije izraz avtonomije dezelne ustanove. Napoveduje se spor pred ustavnim sodiscem glede pristojnosti o ukinjanju gorskih skupnosti

Na 5. strani

ŽELEZNA KAPLA / 10. EVROPSKI KONGRES NARODNIH SKUPNOSTI

Haider predstavil svoje poglede na regionalizem

ZELEZNA KAPLA - Na 10. evropskem kongresu narodnih skupnosti je včeraj največje zanimanje vladalo za nastop koroškega deželnega vladarja Jörga Haiderja (na sliki), ki je svoje poročilo osredotočil na vprašanje regionalizma in v tem sklopu, izhajajoč iz zgodovine, postavil Koroško kot prvi primer regionalizma v Evropi sploh in torej za zgled (kar po njegovih besedah velja tudi na področju zaščite manjšin), kako je mogoče reševati razne probleme tudi na ravni, ki je nižja od državne.

Na posvetu pa sta o manjšinskem gospodarstvu včeraj predavala tudi tržaški raziskovalec Milko Bufon in podpredsednik Slovenske gospodarske zveze iz Celovca Anton Koren. Kongres se bo nadaljeval danes.

Na 3. strani

Članice OVSE so na vrhu sprejele vse dokumente

ISTANBUL - Voditelji držav članic OVSE so ob koncu dvodnevnega vrhunskega srečanja v Istanbulu sprejeli sklepno izjavo, v kateri so med drugim izrazili veliko zaskrbljenost nad oboroženim spopadom v Ceceniji, a dlje od nacelnih izjav niso sli in v bistvu Rusiji pustili proste roke. Prav tako so podpisali vse predvidene dokumente od Listine za evropsko varnost do sporazuma o konvencionalnem orožju.

Na 11. strani

VREME / NA TRŽAŠKEM, GORIŠKEM, DRUGJE V ITALIJI IN PO SKORAJ VSEJ EVROPI

Zima je letos predčasno pokazala ledene zobe

Zaradi snega in poledice je bilo največ težav v prometu - Zaplete pa je povzročal tudi močan veter

TRST, GORICA - Zvečer so se razmere na Tržaškem normalizirale, v jutranjih urah pa so posebno v zgornji kraški okolici (foto Kroma) imeli precej težav, ceste so bile zasnežene, na nekaterih odsekih se je pojavil tudi led, prilo je do zastojev pri delu v pristanišču, mejna prehoda pri Fernetich in na Pesku pa so zaprli za tovornjake. Veliko dela so zaradi močne burje imeli tudi gasilci.

Nenavadno močna burja je včeraj brila tudi v Gorici, kjer so sunki dosegali nenavadno jakost do 100 km/h. Gasilci so opravili več kot 50 posegov zaradi nalomljenih dreves, razmajanih zidarskih odrov in celo odkrite strehe. Zaradi odpadajočega ometa so zaprli središčno Ul. Garibaldi. Sneg je pobelil vse vzpetine okrog mesta, v sami Gorici pa so snežinke naletavale pomesane z dežjem. Veliko težav so imeli zaradi snega in burje na cestah na Vipavskem in na Trnovski planoti kot tudi v gornji Soski dolini. V Gorici so tri osebe tvegale življenje zaradi zastrupitve z ogljikovim monoksidom: ometa in hčer so prepeljali v bolnišnico v Mestre, hišno pomočnico pa v Sempeter.

Zimsko neurje je povzročilo težave tudi v drugih krajih Italije. Najhuje je bilo v Toskani, v Markah in Umbriji. Sneg je povzročal težave tudi v Sloveniji in Avstriji, na Poljskem pa je življenje izgubilo že 18 oseb. Hrvatom je življenje poleg snega zagrenil predvsem veter.

Na 6., 11. in 13. strani

VREMA / PRAVO ZIMSKO NEUREJE V ZADNJEM JESENSKEM MESECU

Težave zaradi vetra, dežja in pravih snežnih metežev

V Trentu so se zrušili zidarski odri in ubili neko 72-letno žensko

RIM - Orkanski veter, nizke temperature, siloviti nalivi in pravi snežni meteži tudi v nizinskih krajih so bili značilni za val slabega vremena, ki je od predsončnim zajel domala vso Italijo. Za ta letni čas izredno globoka barična depresija nad severnim Sredozemljem je namreč povzročila orkanski veter tudi v krajih, kjer vetra skoraj ne poznajo.

Včeraj dopoldne je v Trentu neka 72-letna ženska izgubila zivljenje, stiri osebe pa so bile lažje ranjene, ko se je na avtobusno postajališče zrušilo železno ogrodje z zidarskimi odri. Ženski ni uspelo zbežati in je umrla pod železnimi cevmi in zidarskimi odri, četvorica studentov pa se je pognala v beg, tako da so jo cevi le oplazile. Po prvih ugotovitvah se je železna zidarska struktura zrušila zaradi silovitega vetra in zaščitnega platna na strukturi, ki je odigralo vlogo orjaska jadra. K sreči so delavci na zidarskih odrih pravčasno zapustili majajčo se strukturo, ker bi bil v nasprotnem primeru obracun se hujski.

Vsekakor so bile včeraj predvsem Toskana, Umrija in Marke najbolj prizadete dezele. V Toskani so številni potoki prestopili bregove in poplavili obsirna območja, tako da so morali evakuirati na desetne ljudi. To se je zgodilo s potokom Pescia pri Pistoia, s potokom Cascina pri Pizi in s potokom Calice pri Casoleju. Bregove je prestopil tudi Vincio v florentinski pokrajini. Zaradi dežja in sneženja je prišlo do težav v prometu. Na avtocesti A-1 med Inciso in Firencami sever je bila včeraj ob 10. dopoldne 9-kilometrski kolona vozil. Kolone in zastoji

Zasnežena avtocesta apeninskega odseka A-1 pri Roncobillaciu (Telefoto AP)

so bili tudi na A-11 med Montecatiniem in Pistoio zaradi izredne toče. Orkanski veter pa je povzročil težave vzdolž vse toskanske obale. Tako je veter s hitrostjo nad 90 kilometrov na uro v Livornu s sidrišča odtrgal dve ladji, tako da je ena poskovala operativno obalo, druga zaprla dostop v pristanišče, neko turistično plovilo pa se je potopilo. V Livornu je veter rupal drevesa, odnasal reklamne napise in strešnike, tako da so imeli gasilci polne roke dela. Podobni položaj je bil v drugih toskanskih obalnih krajih.

V Markah je veter dosegel hitrost 108 kilometrov na uro, tako da ni nič čudnega, da je prevračal bivalne kontejnerje v potresu prizadetih, ruval drevesa in zidarske odre. K sreči ni bilo zrtev. Pred neurjem je prišlo do hitrega padca zravnega pritiska in temperature (v Bolognoli so izmerili -4° Celzija), veter je spremljalo silovito dezevje in pravi snežni meteži nad 450 metrov nadmorske višine. Po-

doben položaj je bil tudi v Umbriji, kjer so najhujše nevšečnosti zaradi orkanskega vetra, snega in nizkih

temperatur občutili stanovanjci bivalnih kontejnerjev. Težave z vetrom so bile tudi v Kampaniji, kjer so preki-

nili vse pomorske povezave z otoki. V Neaplju pa sta jo skupili dve ženski, ko je veter z balkona petega nadstropja neke stanovanjske hiše odpihal železno mizo in klop. Miza je neko žensko oplazila po glavi, klop pa je padla na taksi, prebila zadnjo sipo in v glavo zadelo neko žensko.

Dez, sneg in hladen veter so prizadeli tudi Veneto, kjer so se v Benetkah ubadali tudi z izredno plimo, ki je dosegla 103 centimetre. V hribovskih območjih izredno nizke temperature: na Marmoladi -21°, na prelazih Pordoi in Falzarego -12°, v Misurini -9° in v Cortini -8°. V Furlaniji-Juljski krajini so zaradi snega zaprli prelaz Rest, zimska oprema pa je obvezna za prelaze Mokrine (Pramollo), Mauria, Forcella Lavardet in Monte Croce Carnico.

RIM / POGOVOR O ZAŠČITNEM ZAKONU

SSO in SSK pri Castagnettiju

Novemu tajniku LS so predstavili svoje poglede na osnutek

RIM - Novi državni tajnik Ljudske stranke Castagnetti je v četrtek, 18. novembra, na sedežu stranke v Rimu sprejel predstavništvo Sveta slovenskih organizacij in Slovenske skupnosti in z njim obravnaval razne vidike zakonskega predloga za zaščito Slovencev v Italiji, ki je na dnevnem redu poslanske zbornice. V delegaciji so bili Sergij Pahor, Giorgio Bančig in Drago Stoka, ki so tajnika Castagnettija opozorili na dolgotrajno čakanje slovenske manjšine na zaščitni zakon in pokazali na posledice morebitnega nadaljnjega zavlačevanja.

Slovenski predstavniki so z zadovoljstvom podrtali dejstvo, da Italija z omenjenim zakonskim osnutkom prvič v svoji zgodovini obravnava Slovence v Videmski pokrajini kot del slovenske manjšine in jih glede zaščite uravnava s

Slovinci v Trstu in Gorici. Obenem pa so navedli tudi potrebo po izboljšanju sedanjega besedila in poudarili, da osnutek ne izpolnjuje pričakovanj slovenskega prebivalstva Furlanije-Juljske krajine.

Državni tajnik Ljudske stranke Castagnetti je zagotovil, da se njegova stranka zavzema za čimprejšnjo odobritev zakonskega osnutka in je vzel na znanje predlog, da se osnutek izboljša in dopolni v mejah možnosti parlamentarnega postopka. V ta namen je tudi predlagal, da se vzpostavi stiki s krajevnimi dejavniki stranke.

Dr. Drago Stoka je tajniku Castagnettiju izročil dopis dezelnega tajnika SSK Berdona s popravki in dopolnili, ki jih je predstavila slovenska stranka preko poslanca Caverija.

NOVICE

Armada dedkov in babic v Italiji šteje skoraj 11 milijonov

RIM - V Italiji je 10 milijonov in 819 tisoč dedkov in babic oziroma 38,3 odstotka celotnega prebivalstva starejšega od 40 let. Na jugu države jih je več, ženske pa po številu močno presegajo moške. Zanimivo je tudi, da jih njihovi vnuki vedno bolj pogosto kličejo po telefonu, obiskujejo in jim na splošno posvečajo vedno večjo pozornost. Podatke je objavil Istat, zadevajo pa stanje v letu 1998. Po teh podatkih je babic kar 60 odstotkov, kar je posledica dejstva, da ženske pač živijo dlje kot moški, so pa tudi mlajše kot moški, ko postanejo babice. Tako ima kar 50 odstotkov žensk v starosti od 55 do 64 let že vnuke, medtem ko je pri moških iste starosti dedkov 37,9 odstotka. Po 74 letu starosti pa samo četrtina moških in žensk nima vnukov. Zanimivo je, da vedno hitreje narasca tudi število dedkov in babic, ki imajo komaj nekaj nad 40 let. Polovica jih ima 1 ali 2 vnuka, samo četrtina pa jih ima več kot pet in kar 40 odstotkov od teh jih živi na jugu.

Zapri diskoteko Number One

BRESCIA - Po ukazu tozilstva iz Brescie so včeraj zjutraj zaprli diskoteko Number One, v kateri je zaradi ecstasyja umrl 19-letni Yannick. Prav tako včeraj pa je sodnik za predhodne preiskave iz Brescie Roberto Spanò izdal nalog za izpustitev 22-letnega vojaka Giuseppea Romaninija, ki so ga aretirali v sredo, ko so pri njem našli 730 tabletk ecstasyja. Romanini je po lastnih besedah mamilo dobavljal tudi 19-letnemu Alessandru Zaniju, ki je tabletko nato preprodal naprej, med drugim pa jih je dal tudi nesrečnemu Yannicku. Za Romaninija je sodnik tudi odredil obvezno bivališče, za izpustitev pa se je odločil, ker naj ne bi bilo več varnosti, da Romanini odstrani dokaze.

UMOR ALPI-HROVATIN / PRIJAVA

Starša Ilarie Alpi od VSS zahtevata, da se ukvarja z zadevo

Računata tudi, da se bo iskanje resnice in pravice nadaljevalo

RIM - Starša ubite novinarke RAI 3 Ilarie Alpi in tržaškega snemalca Mirana Hrovatina sta včeraj na Visji sodni svet naslovila pismo prijavo, v kateri od Visjega sodnega sveta zahtevata, da VSS »obravnava sodni postopek povezan z umorom njune hčerke in Mirana Hrovatina 20. oktobra 1994 v Mogadišu. Luciana in Giorgio Alpi v pismu tudi pišeta, da sta se za prijavo odločila »sele sedaj«, ker sta se hotela prej seznaniti z obrazložitvijo razsodbe rimskega porotnega sodišča. Ki je 20. julija letos oprostilo Somalca Hashija Omarja Hassana, ki je bil obtožen premisljenega umora Hrovatina in Alpijeve. V obrazložitvi

je bilo zapisano, da je bil Hassan oproščen, »ker ni storil očitane dejanja.«

Alpijeva poudarjata, da je bila taka razsodba povsem pričakovana, saj ni bilo dokazov za obsojbo, pa tudi zato, »ker o pravih razlogih in odgovornosti za grozovit zločin na procesu ni bilo govora.« Starša Ilarie Alpi sta tudi zapisala, da je obrazložitev razsodbe samo se potrdila njuno prepričanje. V pismu prijavi Alpijeva tudi pravi, da so v Hassanu skušali dobiti žrtveno jagnje, istočasno pa izražata upanje, da se bo iskanje resnice in pravice nadaljevalo, pri čemer naj »pristojne institucije poskrbijo, da se bo to tudi res zgodilo.«

POLEMIKE / AFERA CRAXI

Berlusconi: Pomilostitev! Ciampi: Spoštujem zakone

Fini: Naj ga zdravijo, potem naj odsedi kazen - Di Pietro: Berlusconi izkorišča bolezen v osebne namene

RIM - Afera Craxi se vedno razdvaja italijanski politični svet, v polemike pa je odločno posegel sam predsednik republike, ki je v bistvu zavrnil Berlusconijev predlog, naj pomilosti nekdanjega socialističnega veljaka. Od Berlusconijeve zahteve se je takoj ogradil zaveznik Fini, kmalu pa se je oglašil tudi sam Ciampi. Predsednik republike je zelo pozoren na humanitarno plat zadeve, vendar mora predvsem jamčiti spoštovanje zakonov in postopkov, s katerimi izvajajo zakone. »Predsednik spoštuje ta načela in odgovarja svoji vesti,« piše v tiskovnem sporočilu Kvirinala.

Berlusconi, ki je na kongresu socialistov novinarjem povedal, da se je pred nekaj dnevi pogovarjal po telefonu s Craxijem, je predlagal, naj predsednik Ciampi pomilosti Craxija, »sicer bo ostal madež v zgodovini Italije.« Tudi Mastellova stranka Udeur in Casinijev Ccd sta se opredelila za pomilostitev, nasprotnega mnenja pa je bil Berlusconi, najboljši zaveznik Gianfranco Fini: nobenega privilegija za

Craxija, pravi predsednik Nacionalnega zavezništva, naj se le vrne v Italijo, kjer mu je treba zagotoviti zdravljenje, potem pa naj odsedi kazen, sicer bi kršil načelo enakopravnosti vseh državljanov pred zakonom.

Milanski glavni državni pravnik Francesco Saverio Borrelli je bil glede Craxija zelo jasen: »Zame je Craxi samo obsojenec na begu, če pa se sam proglašata za političnega begunca, se me to ne tiče.« Če bodo dokazali Craxijevo bolezen z zdravniškimi potrdili, mu bo sodišče brez nadaljnega priznalo stanovanjski pripor, je dejal Borelli, kar omogoča tudi zdravljenje v bolnišnici brez policijskega nadzora. Milanski tožilec pa je se enkrat poudaril, da se izidov sodnih postopkov zadnjih let ne more izniciti, kot bi hoteli v krogih, ki se zavzemajo za revizijo celotnega procesa čistih rok.

Nekdanji milanski tožitelj Antonio Di Pietro pa je slikovito označil razloge Berlusconijevega interesa za Craxijevo usodo: »Gre za izkoriščanje Craxijeve bolezni v zasebne namene...«

NEAPELJ / AFERA GIORDANO

V Vatikanu so se zaprli v popoln molk

Tudi kardinal ne daje izjav

NEAPELJ - »Moramo čakati na sodbo, ki jo bodo izrekli sodniki: to je edini stavek, ki so ga včeraj uspeli iztrgati neapeljskemu nadskofu, kardinalu Micheleju Giordanu, ki se je spet znešel v središču pozornosti, potem ko sta javna tožilca Michelangelo Russo in Manuela Comodi vložila zahtevo, da mu pričnejo soditi zaradi težkih obtožb. Dolžijo ga namreč sodelovanja pri kriminalni organizaciji, ki se je ukvarjala z oderuštvo, ter protizakonitega prilaščanja. Tudi v Vatikanu so se zavili v popoln molk, glasnik Joaquín Navarro Valls ni izrekel ene same besede.

Tudi na malem pravdnstvu v Lagonegru, kjer so sprožili preiskavo, niso zeleli dati izjav. Izrazili so le začudenje zaradi polemik, ki jih je dvignil eden od kardinalovih odvetnikov, čes da sta se javna tožilca vedla nekorektno. Sprva sta zahtevala, da kardinala znova (tretjic) zaslišijo, ko pa je zaslišanje odpadlo, ker je bil zaseden, nista počakala in določila novega datuma, temveč sta šla svojo pot.

Preiskava se je pričela februarja lani, na podlagi prijave, ki sta jo vložila trgovec Leonardo Tantalo in zavarovalec Antonio Stipo. Kardinalovega brata Maria Lucia Giordana so aretirali 20. avgusta lani skupaj s Filippom Lenno, direktorjem neke bančne agencije, »počilo« pa je 22. avgusta, ko je kardinal Giordano prejel jamstveno obvestilo in ko so se finančni strazniki pojavili na skofiji. Sv. sedež je tedaj uradno protestiral zaradi kršenja konkordata, nadskof pa je zavrnil vsakršno obtožbo. Zaslišali so ga 7. maja letos. Tudi tedaj je proglasal svojo nedolžnost, povedal je, da je plačeval bratove dolgove, o oderuštvo pa ni nič vedel.

Javna tožilca sta prišla do zaključka, da je kardinal Giordano leta 1994 dal »kreditni zadruzi«, ki se je ukvarjala z oderuštvo, na razpolago 400 milijonov lir, denar je nakazal na neki tekoči račun, obenem je bratu dal celo čekovno knjizico, čeke je podpisal, zneskov pa ni napisal. Leta 1996 je nekaku Nicoli Giordanu izročil pol milijarde lir, zatem pa bratu Mariu Luciu nadaljnjih 600 milijonov lir, tako da je kril zadolženost svoje finančne družbe Gif, na katero se je naslanjala »kreditna zadruga«, s čimer je ohranil likvidnost in nadaljeval s svojim oderuskim početjem.

Obtožba o protizakonitem prilaščanju pa se nanasa na škodo, ki naj bi jo kardinal povzročil neapeljski nadskofiji. Prilastil naj bi se 800 milijonov lir, in sicer najprej 200 milijonov lir od nakupa neke nepremičnine (skofija naj bi plačala 600 milijonov lir, vendar naj bi dosegla, da so ji 200 milijonov lir vrnili, prejel naj bi jih odvetnik Aldo Palumbo, upravitelj »Opere di Religione«, denar pa je skupaj z drugimi 200 milijoni koncal pri »kreditni zadruzi«, ki je tako pričela svojo dejavnost, zatem se 600 milijonov lir, ki naj bi jih Palumbo (ki je medtem umrl) na kardinalovo zahtevo odtegnil s tekočih računov »Opere di Religione« in namenil nadskofovemu nekaku, da bi krili težave, v katerih se je znašel Mario Lucio Giordano.

DANES
V OSPREDJU

Haiderjev pogled na regionalizem

Pogled na občinstvo v dvorani med včerajšnjim zasedanjem (Foto Naš tehnik - Marjan Fera)

ZELEZNA KAPLA - Koroski deželni glavar in voditelj svobodnjakov Jörg Haider se je včeraj popoldne udeležil 10. evropskega kongresa narodnih skupnosti, ki ga vsako leto prireja koroska deželna vlada. Za njegov poseg je vladalo veliko pričakovanje, saj se je v zadnjih tednih Haider pogosto dotikal vprašanja manjšin in tudi odnosov s sosednjo Slovenijo, na katere so koroski Slovenci vedno zelo pozorni.

Haider je svoje poročilo osredotočil na vprašanje regionalizma in v tem sklopu, izhajajoč iz zgodovine, postavil Korosko kot prvi primer regionalizma v Evropi sploh in torej za zgled (kar po njegovih besedah velja tudi na področju zaščite manjšin), kako je mogoče reševati razne probleme tudi na ravni, ki je nižja od državne. Po njegovih besedah je plebiscit leta 1920 pokazal, da je regionalizem močnejši od nacionalizma, kar naj bi dokazovalo dejstvo, da so se za enotnost Koroske izrekli tudi številni slovenski volilci.

Sicer pa je Haider razvil teorijo regionalizma v šestih točkah. Regionalizem ne sme v nobenem primeru ogroziti obstojajočih meja, ki so torej nedotakljive; udeleženci mora raznolikost, ne pa ustvarjati »enotnega Evropejca«; državne meje morajo postati prepustne in biti dejavnik povezovanja in ne delitve; regionalizem je pozitiven odgovor na

centralizem; regionalizem lahko rešuje zgodovinske probleme, tako politične kot kulturne (tu je Haider izrecno navedel kandidature treh dežel za ZOI in nedavno podpisani dogovor o sodelovanju s Slovenijo, Furlanijo - Julijsko krajino in Venetom, morda tudi v vidiku nove kandidature); in končno, regionalizem postopoma uvaja »novo socialno tehniko«. To je Haider obrazložil s trditvijo, da bi morala tudi manjšina dati prednost vsebini in ne simbolom; skratka, da sta solstvo in poznavanje jezika pomembnejša od dvojezičnih napisov.

Ob koncu pa je Haider pozval Slovenijo, naj zaščiti staroavstrijsko manjšino, ce želi vstopiti v EU. To je po njegovih besedah samoumevno in ustvarja bazo zaupanja med ljudmi. Sicer pa je Haider priznal, da v Evropi ni enotnih standardov za zaščito manjšine, kot tudi ne enotnih standardov za varstvo jedrskih elektrarn. Svoj govor pa je končal s trditvijo, da »hočemo živeti v humanizmu in v Evropi sožitja, ne pa nacionalizma.«

V razpravo, ki je sledila Haiderjevemu govoru, je prvi posegel predstavnik nemškega

društva Most svobode iz Maribora Dušan Kolnik, ki je obzaloval, ker Slovenija se ni razveljavila avnojskih sklepov glede Nemcev. Dejal je, da nemška manjšina v slovenski ustavi ni priznana, ter da je nerешeno vprašanje vračanja premoženja. Slovenski podzupan v Zelezni Kapli Franc Jozef Smrtnik je Haiderju ugovarjal, da so tudi dvojezične table za manjšino nujno potrebne ter da je treba krepiti gospodarstvo se posebej na obmejnem območju. Sicer pa je ze na dopoldanskem zasedanju predsednik veteranov tovarne Obir v Ze-

lezni Kapli Pepelnar obtožil Haiderja, da je prav on kriv za zaprtje tovarne celuloze na Rebrci in izgube 500 delovnih mest. Na to se je navezal Smrtnik, ki je dejal, da se je v zadnjih devetih letih iz tega kraja izselilo več kot 800 ljudi in da je prislo do gospodarske osi bitve celotne regije.

Bivsi državni poslanec Karel Smolle pa je od Haiderja zahteval preklic tristranskega sporazuma o manjšinskih vprašanjih na Koroskem, glede stanja manjšin v Avstriji, pa je napovedal, da bo v kratkem izšlo poročilo Centra avstrijskih narod-

nosti na Dunaju, iz katerega bodo izhajale vse pomanjkljivosti na področju manjšinske zaščite v Avstriji. Svobodnjake je tudi pozval, naj podprejo predloge, ki jih je kot bivsi državni poslanec vložil v državnem zboru.

Po teh vprašanjih je ponovno spregovoril Haider, ki je Kolniku odgovoril, da pri vprašanju zaščite Staroavstrijcev od Slovenije ne zahteva spremembe ustave, ampak je to vprašanje mogoče restiti v okviru dvostranskega kulturnega sporazuma. Smolleju pa je v zvezi s tristranskim sporazumom pojasnil, da v

Evropo. Vendar pa moramo se omeniti zelo zanimiv poseg v razpravi celovskega profesorja Alberta Reitererja, ki je navedel podatke znanstvene raziskave o znanju slovenscine na Koroskem. Po tej raziskavi naj bi 54 tisoč prebivalcev Koroske, starejših od 15 let, poznalo slovenski jezik. Približno tretjina ga dobro obvlada, tretjina ga govori, tretjina pa ga samo razume. Pri zadnjem ljudskem stetu pa je le 14 tisoč oseb izjavilo, da govori slovensko. **B.Br. - I.L.**

GOSPODARSTVO MANJŠIN / REFERATA MILANA BUFONA IN ANTONA KORENA

Poglobljeno o stanju v Italiji in Avstriji

Območje ob slovensko-italijanski meji bi lahko postalo laboratorij za nove modele

ZELEZNA KAPLA - Čeprav je bilo gospodarstvo manjšin osrednja tema kongresa narodnih skupnosti, sta bila te tematiki dejansko namenjena samo dva daljša referata. Podpredsednik Slovenske gospodarske zveze iz Celovca Anton Koren je podal sliko gospodarske situacije koroskih Slovencev, Milan Bufon pa je govoril o družbenogospodarskem položaju manjšin v Zgornjem Jadranu.

Anton Koren je svoj referat začel s orisom okvirnih gospodarskih pogojev Koroske o kateri je dejal, da v vseavstrijskem merilu nima med predzadnjim in zadnjim mestom. Med razlogi za to je navedel preozko nacionalistično miselnost, obrobno lego, razmeroma zaprto mejo na jugu, slabe prometne

zveze in preskromno koriščenje siritve Evropske unije proti vzhodu. Kar zadeva stanje gospodarstva slovenske manjšine, je zadeva se slabša, saj koroska mesana podjetja niso bila deležna dotacij, ki so jih prejemale nemška podjetja. Kot zgovoren primer je Koren navedel dejstvo, da so tri največje nemške tiskarne dobile dotacije za investicije, medtem ko so Mohorjevi tiskarni zavrnilo prošnjo za utemeljitev, da bi povečala konkurenčnost. Koren je med tezavami omenil pomanjkanje gospodarske tradicije, pomanjkanje kapitala, zlom in likvidacijo mesanih podjetij, propad slovenskih uvožno-izvoznih podjetij in krizo združnega sistema. Predavatelj je nato orisal sedanje gospodarske dejavnosti

slovenske manjšine na Koroskem, ob koncu pa je navedel možnosti izboljšanja teh dejavnosti. Med temi so nekatere vezane na siritve Evropske unije, kot izkoriščanje raznih evropskih skladov, druge pa so vezane na gradnjo infrastruktur, predvsem prometnih povezav, na predlog za uvedbo zaščitne znamke in na krepitev obrtnih dejavnosti.

Milan Bufon pa je pri svojem referatu izhajal iz ugotovitve, da je osnova za razumevanje družbenogospodarskega položaja manjšin v Zgornjem Jadranu prav vprašanje razmerja med večinskimi in manjšinskimi družbenimi skupinami. Podal je obsežen in poglobljen zgodovinski oris gospodarskega razvoja območja Severnega Jadrana, vse do zadnjih

sprememb meja, nato pa prešel k obravnavi posameznih delov tega območja. Posebno pozornost je namenil furlanskemu družbenoekonomskemu modelu, na katerega se navezuje tudi Beneska Slovenija, omenil je obdobje emigracije, kar zadeva sedanost, pa je izrecno poudaril pomen dvojezične so- le za razvoj Nadiskih dolin.

Zadnji del svojega referata pa je Bufon namenil Slovincem na Trzaskem in Goriskem ter pregledu njihove gospodarske dejavnosti, ob koncu pa je ocenil, da bi lahko območje ob slovensko-italijanski meji postalo zanimiv laboratorij za uvajanje novih modelov pri utrjevanju oblik čezmejne povezanosti na tem jugovzhodnem delu Evropske unije.

OBRATNI PRISTOP / POLITIKA VELIKIH PODJETIJ

Jezik sredstvo za večji zaslužek

O tem predaval Donald White, profesor na univerzi v Arkansasu

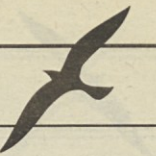
ZELEZNA KAPLA - Manjšinci odnose med svojim jezikom in zunanjim svetom vedno pojmujejo kot »vključenost«; jezika v neko širšo stvarnost, torej kot prodiranje in širjenje različnosti v okolje, ki za to različnost ne kaže velikega interesa. S tega vidika je bilo torej zelo zanimivo slišati obratni pristop, torej kako lahko jezik postane sredstvo, s katerim veliko podjetje uveljavlja svojo marketinsko politiko in seveda poveča svoj delokrog in tudi zaslužek.

O tem je predaval Donald White, profesor na univerzi v Arkansasu (ZDA), sicer pa tudi predavatelj v soli menadmenta v Asolu pri Trevisu. White je govoril o temi, kako naj se vodstva podjetij obnašajo glede na kulturno različnost, v kateri delujejo. Različnost pravzaprav daje življenju pestrost, je dejal, in kot primer povedal, da bi bil pevski zbor, v katerem bi vsi peli tenor, zelo dolgocasen, prav tako dolgocasn pa bi bilo, ce bi imeli vsak dan na razpolago isto jed. Tako nekako je tudi s kulturo in z jeziki; slednji predstavljajo bogastvo, ki vrednosti življenja. Izkoriščanje tega bogastva lahko seveda prinaša tudi veliko ugodnosti.

White je tu navedel nekaj »klasičnih« primerov: McDonald si je v južnem Teksasu zagotovil prevlado na tržišču z uvedbo spanscine v svoje lokale. Na

mного višji ravni, je povedal White, je v velikih multinacionalnih družbah sposobnost vrednotenja različnosti ena najbolj željenih lastnosti vodilnih kadrov. Tisti, ki živijo v okolju, ki samo po sebi vsebuje različnosti, so seveda privilegirani. Ti ljudje lahko izhajajo iz svojega znanja ali iz svoje specifičnosti, preko cesar ocenjujejo zunanje pojave z vidika izkoriščanja različnosti v gospodarske namene, predvsem pa so sposobni zaznavanja sprememb v družbi, katerim mora vsako podjetje slediti. To je White povedal s citatom enega velikih ameriških menedžerjev, ki je dejal: »Kadar so spremembe izven organizacije hitreje od sprememb v organizaciji, je organizacija v težavah.«

Vprašanje je, kako to teorijo multinacionalnih lahko prenesemo na manjšine. Tu je White pustil vprašanje odprto, vendar je izrazil nekaj hitrih reakcij. Dejstvo je, da imajo manjšine različnost priložnost, da so bolj fleksibilne in da imajo veliko sposobnost prilagajanja zunanjim dejavnikom. To je seveda velika prednost, čeprav vsaj zaenkrat ni videti, da bi manjšine v Evropi (razen zelo redkih izjem) to tudi dojele. Tudi tam, kjer so v gospodarstvu prisotne, je namreč ta prisotnost obrnjena predvsem navznoter. To pa je večni problem, ki ga tudi na tem koroskem zasedanju niso in ne bodo rešili.

ŽARIŠČE

Levica in manjšina

NADJA MAGANJA

Razne izjave in zapisi, ki so se zadnje čase pojavili v slovenskem časopisju, dajejo slutiti, da se nekatere stvari izredno počasi premikajo v slovenskem političnem življenju.

Bralec se zelo težko otrese občutka, da se za raznim pisanjem skriva vedno isti namen: kako onemogočiti ali diskreditirati samostojno politično nastopanje Slovencev v Italiji. Najprej je tu že neskončna zgodba o globalnem zaščitnem zakonu. Stranka Slovenske skupnosti je k Masellijevem osnoku predložila vrsto popravkov in opozorila na pomanjkljivosti tega besedila. Storila je pač svojo dolžnost, kot so to storile tudi nekatere komponente civilne družbe, ki so predstavile svoje popravke. Sedaj pa beremo v časopisih, da slovenska stranka sploh "noče" zakona in s svojimi zahtevami ovira njegovo odobritev v parlamentu. Zato se bo morala manjšina izreči, če ta zakon hoče, ali ne.

Manjšina pa je redkokdaj kovač svoje usode. Sklicevati se nanjo je torej precej cinično. Spomnimo se, kako je bilo s prvim občinim zborom Zadruge Primorski dnevnik! Clani Zadruga so takrat jasno dali razumeti, kaj želijo. Vendar so vso stvar vzeli v svoje roke nekateri politični predstavniki in v ideološki luči, ki je ljudi spet

razdvojila, speljali vso stvar tako, da danes Zadruga ne igra več nobene vloge. Podobno se je zgodilo z besedilom globalnega zaščitnega zakona, ki ga imamo pred sabo. Politične in družbene komponente, v katerih se prepoznajo Slovenci, so že leta 1993 sestavile svoj skupni osnutek globalnega zaščitnega zakona, sedanje besedilo pa se zelo odmika od prvotnega besedila. Je kdo kdaj vprašal manjšino za mnenje? Le nekateri politični predstavniki so sodelovali pri oblikovanju danšnjega besedila, ko pa so druge komponente glasno opozorile na pomanjkljivosti, so leteli nanje očitki, da ovirajo sprejemanje zakona. Nočem se spuščati v podrobnosti, ker smo o tem že veliko brali. Hočem le poudariti, da obstaja se vedno velik razkorak med politikom in družbo. Manjšina mora se vedno le sprejemati, kar ji drugi od zgoraj ponujajo.

V te kritike se vključuje tudi državni sekretar na slovenskem zunanem ministrstvu Franco Juri. Z besedami iz prejšnjega socialističnega besednjaka in v brk vsaki diplomaciji v intervjuju, ki ga je imel pred kratkim v Primorskih novicah, obtožuje Slovensko skupnost, da noče zakona, in jo označuje za stranko desnice ter pri tem pozablja, da se

Slovenska skupnost od ustanovitve povezuje z drugimi silami levosredinskega bloka.

Drug tak dogodek, ki mi je dal misliti, je bilo imenovanje novega tržaškega pokrajinskega tajnika Ljudke stranke. Primorski dnevnik je takoj zapisal, da je bil za krmilo te stranke postavljen Slovenec. Nimam nobenega namena meriti slovenske narodne zavesti novoizvoljenega tajnika Godine. Vendar je treba jasno povedati, da pri njegovem imenovanju slovenstvo ni igralo nobene vloge, saj Godina ne nastopa kot slovenski zastopnik ali celo predstavnik kake slovenske komponente in ni bil izvoljen s slovenskimi glasovi. Zato tudi za svoje izbire v stranki ne bo odgovarjal Slovincem. V navdušenju, s katerim je komentator Primorskega dnevnika zabeležil ta dogodek, se morda skriva stara skrita želja nasih levicarjev, da bi se enkrat za vselej Slovenci v Italiji odpovedali svojemu samostojnemu političnemu nastopanju in se vsi vključili v italijanske stranke. Če bi kdaj do tega prislo, pa bi po mojem mnenju pomenilo, da je manjšina izgubila vsako vitalnost, saj je ena izmed bistvenih zahtev vseh manjšin, da so subjekt tudi na političnem, in ne le na gospodarskem in kulturnem področju.

To spada že med temeljne pravice manjšin. Pri nas pa imajo predstavniki slovenske in italijanske levice etnično stanko se vedno za izraz balkanizacije, etnocentrizma, zaprtosti in jo primerjajo fanatičnim japonskim vojakom, ki se se naprej borijo, čeprav je vojne že konec.

Slovenska stranka je tako se vedno trn v peti marsikateremu politiku tostran in onstran meje. Sprasujem se, če levosredinske koalicije, ki danes vodijo večino evropskih držav, resnično menijo, da predstavljajo manjšine veliko bogastvo za Evropo, ali pa so le problem, ki ga je pač treba sproti reševati. A tu se odpira široko vprašanje, ki ga te koalicije izredno zanemarjajo, in sicer vize Evrope v prihodnosti. Kaksno Evropo si levica želi? Je v tej Evropi mesto za manjšine ali ne? To vprašanje vsekakor presega dobre ali slabe namene krajevne levosredinske koalicije. Levosredinske vlade v Evropi bodo morale jasno pokazati na socialnem, ekonomskem, narodnem področju, kaksno družbo hočejo ustvariti v skupni Evropi. Vizija prihodne Evrope mora biti jasno zacrtana, če naj bi te sile, ki danes vodijo številne države, znale kljubovati desnici, ki je spet na pohodu.

TA TEDEN EDINOST PRED 100 LETI

EDINOST

GLASILO POLITIČNEGA DRUŠTVA „EDINOST“ ZA PRIMORSKO.

Iz dunajskih časopisov se je tedni v italijanske liste vtihotapila vest, da misli c.kr. namestnik v Trstu odstopiti in oditi v Gradz, njegovo mesto pa naj bi po še nepotrjenih novicah prevzel bivši minister za trgovino, baron Dipauli. Pri Edinosti ga očitno ne bodo pogrešali, saj »gospod grof uvideva danes brez dvoma tudi sam, da ni dorasel pretežki nalogi, katero bo pravi namestnik Njeg. Veličanstva moral resiti v Primorju«. Grof se je slovenski skupnosti zameril s tem, da je naredil vse, da bi zadovoljil samo manjšino prebivalstva, »saj je za italijanskost Trsta storil več, nego bi bil storil kateri si bodi član italijanske liberalne stranke«. Toda kljub vsemu mu ni uspelo dobiti v Trstu svojega drugega doma in mu tu očitno ni prijetno, če si želi premestitve...

V teh dneh se na straneh Edinosti vrstijo poročila iz javnega shoda političnega društva Edinosti, ki je bil v nedeljo, 12. novembra v Rojanu. Gospod Rybar je v svojem posegu med drugim osvetlil delovanje trža-

ske občinske uprave na primeru bodočega vodovoda, ki ga čakamo že trideset let. Občina je najprej naročila načrt pri italijanskem arhitektu iz kraljestva, kot čes da pri nas nimamo dobrih arhitektov, potem pa je njegov predlog zavrnila, naročila načrt drugemu arhitektu, katerega je prvega tožil, ker mu je ukradel idejo, sedaj pa se naša uprava ukvarja s tožbami, namesto da bi se z vodovodom...

»Slovenke pozor! Ogenj je v strehi in nezaupanje raste«, pišejo predstavnice tržaške ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metoda, sedaj ko so časopisi začeli izpodkopavati ugled družbe. Ženska podružnica poziva vse ženske, naj ne nasedejo natolcevanju in naj tudi letos podprejo dobrodelno nabirko za »božičnico«. Pomislimo, da je okoli 500 otrok, ki so skoro vsi potrebni »obuvanja ali obleke«. Priskočijo naj nam na pomoč vse zavedne ženske v okolici in na deželi, vsaka v svojem krogu naj nabira prispevke za »božičnico.«

TA TEDEN PRIMORSKI DNEVNIK PRED 50 LETI

PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SVOBODNEGA TRŽAŠKEGA OZEMLJA

Politični odbor pri OZN že nekaj dni razpravlja o sovjetskem predlogu mirovnega pakta. Pri razpravi sodeluje tudi jugoslovanski delegat Milovan

Djilas, ki je na zasedanju ponovno potrdil jugoslovanska stališča glede pravic malih narodov. Djilas je opozoril na poseg sovjetskega delegata

Visinskega, ko je obrazložil sovjetski predlog za mir, ne da bi se kakorkoli dotaknil načel o nevmešavanju v vprašanja drugih držav, o obrambi enakopravnosti malih narodov. Sovjeti se spet vedejo, kot da bi bilo vprašanje svetovnega miru izključno last velikih držav in pri tem pozabljujejo, da lahko ogrožanje malih pripelje v svetovne konflikte.

»Sovjetski predlog prikazuje samo eno stran vojne propagande. Sovjetska vlada ne more reči, da nima načrtov za nadvlado nad drugimi državami, ne more reči, da ni ustvarila sovražnega bloka proti neki državi in da ne dela

propagande, ki je škodljiva stvari miru v svetu. Vsa propaganda, ki teži za tem, da spremeni kako državo v vazalno državo, je propaganda, ki izziva vojno, naj si bodo "ideološki"

vzroki, za katerimi se skriva, kakršni koli, « je brez oklevanja izjavil Djilas.

Glede albanskega vprašanja pa je Albaniji izrazil vso podporo pri ohranjanju neodvisnosti, Jugoslavija bo podprla vse ukrepe za ohranjanje miru na njenih mejah.

Sicer pa »mi se ne bomo odrekli nasi neodvisnosti pod nobenim pogojem. Težko je verjeti, da kakršna koli vlada, podvržena pritisku, kakor je naša, lahko ostane na oblasti, če nima podpore celokupnega prebivalstva,« je povedal jugoslovanski delegat.

Protestna stavka vseh slovenskih učiteljev in profesorjev cone A je popolnoma uspela. Solidarnost slovenskim kolegom so izkazali tudi slovenski,

italijanski in hrvaški kolegi iz cone B, strani PD pa so napolnili protestna pisma in resolucije slovenskih srednješolcev, Tržaške visokosolske zveze, Antifasistične slovansko-italijanske ženske zveze in druge demokratične organizacije. Vsi skupaj zahtevajo od ZVU preklic ukrepa, po katerem naj bi ukinili 22 razredov slovenskih osnovnih šol in temu primerno odpustili učno osebje.

Utrinki iz preteklosti

Torkla v Boljuncu leta 1954

Obiranje se ni razlikovalo veliko od današnjega, zato pa je bilo stiskanje veliko bolj počasno, saj so olive mleli se s kamnitim kolesom. Olivno olje, ki je pricurjalo v posodo, pa je bilo prav tako okusno kot današnje in morda se bolj. Posnetek Maria Magajne se nanaša na delo v boljunki torkli leta 1954 (foto last OZE)

FJK / DEŽELNI SVET

Spet izglasovali ukinitev gorskih skupnosti

Pol in Liga potrdila sklep, ki ga je vlada že zavrnila

TRST - Deželni svet je z glasovi desnega Pola svobosčin in Severne lige ter ob nasprotovanju svetovalcev levosredinske opozicije spet odobril ukinitev gorskih skupnosti. Julijski sklep, s katerim so že odobrili ukinitev gorskih skupnosti od 1. januarja 2000, je vlada pred kratkim zavrnila: v Rimu menijo, da ni v pristojnosti dežele, kljub avtonomiji na podlagi posebnega statuta, da bi ukinjala gorske skupnosti izven reforme krajevnih uprav. Večina v deželnem svetu pa je vladno mnenje v bistvu ignorirala, saj se novi sklep ne razlikuje od prejšnjega, razen dejstva, da bodo gorske skupnosti ukinili 1. julija 2000 ne pa 1. januarja. Pred tem, točneje do 29. februarja pa bodo morali določiti ustanove, ki jim bodo predali premoženje in osebe ukinjenih skupnosti.

Sklep je nemudoma izzval vrsto reakcij. Za predsednika Kraske gorske skupnosti Marija Lavrenčiča je v bistvu treba ponoviti iste kritike,

ki so že bile izrečene pred nekaj meseci: deželni sklep je zgrešen, ukinjanje gorskih skupnosti ni sprejemljivo. Ko bi v okviru splošne reforme krajevnih ustanov prišli do zaključka, da niso gorske skupnosti več potrebne, s čemer se sicer Lavrenčič nikakor ne strinja, potem bi lahko res dezela s posebnimi pristojnostmi, kot je naša, lahko stopila na pot ukinjanja, ne pa s sklepom, ki ga je vlada že zavrnila in proti kateremu bo Kraska gorska skupnost nastopila tudi v Rimu.

Podpredsednik deželnega sveta Milos Budin ugotavlja, da je vlada zavrnila prejšnji sklep o ukinjanju gorskih skupnosti, ker ni v pristojnosti deželne uprave; sklicevanje na avtonomijo dežele s posebnim statutom pa ne more sloneti na kršenju temeljnih vsedravnih zakonov, ki predvidevajo tudi to upravno ustanovo. Trmasto vztrajanje večine bo po Budinovem mnenju verjetno privedlo do kon-

flikta z osrednjo oblastjo in se bo resilo na ustavnem sodišču.

Za deželno svetovalko SIK Bruno Zorzini Spetič »motiti se je clovesko, vztrajati pa pekleno.« Kaj hoče dokazati večinska koalicija s takim sklepom, se vprašuje Zorzinijeva? Če bodo v Rimu spet zavrnili deželni sklep, se bo desnica glasno pritoževala, da deželi kratijo samostojnost, avtonomijo pa bi morali doseči z dejanji, ki niso izraz nadutosti, povrniti in kršenja osnovnih državnih zakonov, brez ozira na mnenje krajevnih uprav in prizadetega prebivalstva.

Svetovalec Zelenih Marco Puiatti ugotavlja, da večinska koalicija proglaša avtonomijo dežele, vendar je to samo navidezno, saj v resnici ne meri k poenostavljanju upravnega sistema, v okviru katerega bi morali predati več pristojnosti občinskim upravam, ukinjanje gorskih skupnosti pa bo privedlo samo do nove vmesne uprave.

SDZPI / DVAJSETLETNICA USTANOVITVE

»Poganjek, ki ga velja negovati«

Na svečanosti v Dijaškem domu podali uspešni obračun delovanja Zavoda

TRST - Okroglo obletnico 20 let delovanja Slovenskega deželnega zavoda za poklicno izobraževanje so predsednično praznovali v veliki dvorani Dijaškega doma. Slo je za prvo javno pobudo v prenovljeni dvorani, udeležilo pa se je lepo število gostov, med katerimi naj omenimo deželnega odbornika za profesionalno izobrazbo Renza Tonda, podpredsednika deželnega sveta Milosa Budina in deželno svetovalko Bruno Zorzini Spetič, generalno konzulko Slovenije Jadranko Sturm Kocjan, pa se vrsto zastopnikov slovenskih ustanov, solskih zavodov in drugih organizacij.

O dosežkih Zavoda najbolj jasno govorijo same številke: v 20 letih je Zavod priredil 383 tečajev (največ v Trstu, pa tudi v Gorici in v Beneciji), sodelovalo je 486 predavateljev, obiskovalo jih je 6.034 tečajnikov za skupnih več kot sto tisoč ur predavanj (kot kaže grafikon), kar je dobra napotnica za nadaljnje delo in uspehe za ustanovo, ki je nastala leta 1979 na pobudo petih slovenskih ustanov: Slovenskega deželnega gospodarskega združenja, Dijaške matice, Kmečke zveze, Sindikata slovenske sole in Slovenskega raziskovalnega inštituta.

»Zgodilo se je pred 20 leti, in sicer v letu, ki je v analih Slovencev v Italiji napisano kot Slovincem posebej neaklonjeno,« je ugotovil predsednik upravnega odbora Branko Jazbec, torej za časa ostre gonje proti predlogu začitnega zakona senatorke Gerbecve, ko so nasprotovali tudi zahtevi po poklicnem izobraževanju v slovenscini. Vendar so Zavod vseeno ustanovili in danes lahko ugotovimo, da je odločitev, da se poklicno usposabljanje »iztrže in mukotrpne bitke za globalni zascitni zakon, bila pravilna in dalekovidna. Po 20 letih nam je opravljeno delo lahko v veliko zadosčenja, saj smo z njim tudi dokazali, da se nikomur zaradi poklicnega usposabljanja v slovenskem jeziku niso zozile možnosti zaposlitve; bili smo prepričani, tako včeraj kot smo se danes, da je kvečjemu res prav nasprotno,« je se ugotovil predsednik SDZPI Jazbec je zatem podal v glavnih obrisih mejnike 20-letnega razvoja Zavoda do vselitve pred petimi leti v prenovljene prostore vile v Ul. Ginnastica zraven Dijaškega doma. »Danes stopa Zavod po poti, ki je v primerjavi z začetki v marsičem drugačna. Marsikaj

ostaja po sili razmer se nedorečeno. Spreminja se namreč italijanski solski sistem,« je opozoril Jazbec, saj se po eni strani s podaljšanjem obveznega solanja zožujejo možnosti za delovanje Zavoda, po drugi pa se odpirajo nove možnosti z obveznim formiranjem do 18. leta starosti. Spremenile pa so se tudi geopolitične razmere in so se osibile gospodarske strukture slovenske manjšine, je se ugotovil Jazbec, kljub temu pa ostajajo dobre možnosti za prakso tečajnikov v slovenskih podjetjih. Iskati pa bo treba nove možnosti sodelovanja v zalednem in osrednjem slovenskem prostoru, kar je za Jazbeca posebnega pomena: siritv na čezmejni prostor in ponudba sirsemu krogu uporabnikov sta pomembni postavki za nadaljni razvoj in utrditev Zavoda. »Seme zasajeno v Slovincem nenaklonjenem letu, je dobro poglano. Poganjek velja negovati!« so bile zaključne besede predsednika SDZPI.

Zavodu sta za uspešno delovanje čestitala deželni odbornik Tondo in konzulka Sturm, pozdrav trzaskega zupana Riccarda Illyja je posredoval svetovalec Igor Dolenc (»Funkcija, ki jo Zavod opravlja, je izredne važnosti ne samo za slovensko manjšino kot tako, ampak za celotno mestno skupnost«), ravnateljica Dijaškega doma Sonja Babič pa je kolegici Tamari Blazini poklonila spominjajo uro z zeljo, da bi se dobro sodelovanje še nadaljevalo.

Slovesnost se je zaključila s predstavitvijo priloznostne brosure, ki jo je Zavod izdal v slovenscini in italijanscini z angleškim prevodom, ter z orisom poglobljene analize dvajsetletnega dela, ki jo je za Slori opravila Norina Bogatec: »Če se opiramo na analizo dosejanega dela, lahko recemo, da sta samostojnost in solidnost te ustanove trdno jamstvo za nove uspehe in nadaljnje pozitivne zaključke«, je zaključek raziskave. Končno so se predstavili krajsi video o Zavodu, ki ga je goriski Kinoatelj pripravil z sodobno tehniko in s prijetnim pripovednim ritmom.

Na koncu večera so se gostje preselili v bližnje poslopje Zavoda za sprejem, na katerem so gojenci kuharskega tečaja pokazali svoje kulinarčne veščine.

Omeniti velja se, da bo prihodnji četrtek, 25. novembra ob 19. uri 19. redni občni zbor Zavoda.

KOROŠKA / ŠE EN KORAK NA POTI ZBLIŽEVANJA ZSO IN NSKS

Predstavniki NSKS so se vrnil v sosvet

Obe osrednji politični organizaciji pripravljeno nastopati usklajeno - Prva seja KOKS

CELOVEC - Obe osrednji politični organizaciji slovenske narodne skupnosti na Koroskem, Narodni svet koroskih Slovencev (NSKS) in Zveza slovenskih organizacij (ZSO) sta v procesu zblizevanja storili nadaljnji korak. V začetku tedna se je prvič sestala Koordinacijski odbor (KOKS), v katerem sta obe organizaciji paritetno zastopani (3:3), v četrtek pa so se člani Narodnega sveta po večmesečni odsotnosti vrnil tudi v sosvet za Slovence pri Uradu zveznega kanclerja in se udeležili seje

v Zelezni Kapli. Kot smo poročali, je NSKS marca letos prekinil sodelovanje v tem posvetovalnem telesu zvezne vlade, ker osrednji organizaciji manjšine nista nastopali usklajeno.

Vrsilec dolžnosti predsednika NSKS Rudi Vouk je vrnitev članov NSKS v sosvet utemeljil s tem, da je bilo na prvi seji Koordinacijskega odbora koroskih Slovencev sklenjeno, da bosta od slej NSKS in ZSO v sosvetu nastopala usklajeno. To velja tudi za finance. Točke, o katerih si osrednji organizaciji

nista edini, pa v sosvetu sploh ne bodo obravnavane, je se povedal Vouk.

Predsednik sosveta (in ZSO) Marjan Sturm je v pogovoru za naš list pozdravil odločitev Narodnega sveta in ob tem poudaril, da je sodelovanje NSKS v tem organu pomembno že zaradi tega, ker je sosvet, čeprav samo posvetovalni organ, pomemben forum za dialog med manjšino in avstrijsko zvezno vlado, korosko deželno vlado ter avstrijskimi parlamentarnimi strankami.

Na seji Koordinacijskega odbora sta obe or-

ganizaciji med drugim sklenili, da bosta ustanovili posebno delovno skupino, ki naj bi izdelala predloge in stališča v zvezi s pogoji, ki naj bi jih izpolnjevali kandidati za ravnatelje mest na dvojezičnih ljudskih solah na Juznem Koroskem. Kot smo poročali, koroska deželna vlada skuša na sole z dvojezičnim poukom, vsiliti ravnatelje, ki obvladajo en sam, seveda nemški jezik, to pa je hud udarec dvojezičnemu solstvu in pravicam slovenske manjšine.

Ivan Lukan

CELOVEC / VZAJEMNO OBTOŽEVANJE

Slovenski konzul Jeraj v ostrem sporu s koroskimi svobodnjaki

CELOVEC - Slovenski generalni konzul v Celovcu Joze Jeraj je na četrtkovi novinarski konferenci opozoril, da ima Avstrija pridržke glede slovenskega vključevanja v EU in da nobena druga članica unije Sloveniji ne postavlja podobnih zahtev.

Slovenija je prav od svoje severne sosede in od Koroske pričakovala podporo, je v Celovcu poudaril Jeraj. Glede zahteve po zaprtju jedrske elektrarne Krško je dejal, da je krška nuklearna del evropske jedrske politike. Po njegovih besedah prvi izsledki znanstvene studije kažejo, da je nuklearna sicer na potresnem območju, vendar pa ni na tektonski prelomnici.

Jeraj je poudaril, da slovenska ustava posameznikom zagotavlja pravico do njihovega jezika in kulture, in se s tem odzval na zahteve po priznanju nemske manjšine v Sloveniji. Hkrati pa je zahteval več avtonomije in političnega spoštovanja za slovensko manjšino na Koroskem.

Pomisleke Koroske zaradi nevarnosti dotoka poceni delovne sile ob slovenskem vstopu v EU je Jeraj zavrnil s podatkom, da je Slovenija že dosegla 68 odstotkov povprečnega domačega bruto proizvoda v EU. Glede lipicancev pa je Jeraj dejal, da gre za »skupno dediščino« in da je v turizmu treba sodelovati.

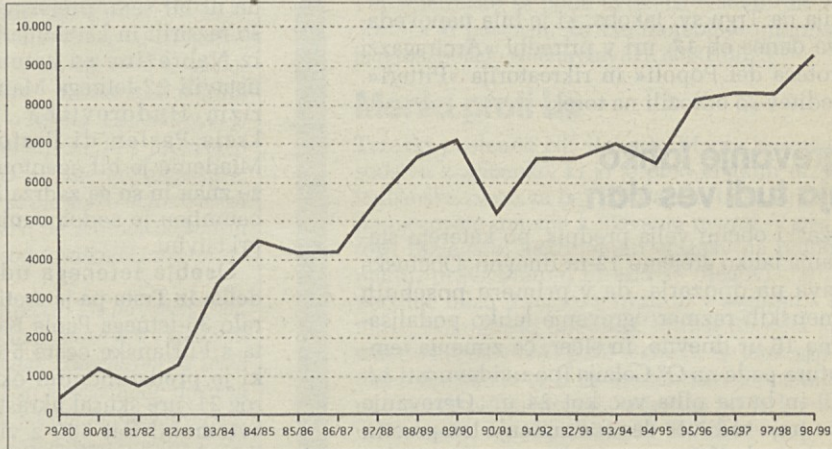
Vodja poslanske skupine svobodnjakov (FPÖ) v koroskem deželnem zboru Martin Strutz je generalnemu konzulu Jozetu Jeraju včeraj ocital, da ogroža dobrososedske odnose med Korosko in Slovenijo. Kot je navedel Strutz, je Jeraj poznan po tem, da mu je dober odnos, ki ga je koroski deželni glavar Jörg Haider zgradil z visokimi političnimi predstavniki Slovenije, trn v peti. Prav Koroska pa si zaradi stalne podpore Slovenije v kriznih casih, izgradnje gospodarskih stikov in podpore v mednarodnih projektih zasluži pohvalo in ne kritike, je se menil Strutz. (STA)

Bruselj razveljavil razpis za gradnjo upepeljevalnika

CELOVEC - Dezela Koroska bo v naslednjih dneh prejela pismo iz Bruslja, v katerem Evropska unija opozarja na nepravilnosti pri razpisu veleupepeljevalnika za smeti, ki naj bi ga zgradili v Podklostru ob tromeji. Zadeva bi lahko imela tudi dokaj boleče finančne posledice za deželo, saj na eni strani ni izključeno, da bo morala ponoviti celoten postopek razpisa, na drugi strani pa ji ponudnik, ki je pri odločitvi ostal neupošten in se pritožil pri Evropski uniji, grozi z zahtevo po odškodnini v znesku več milijonov silingov. Razpis je bil sprejet, ko je bil deželni glavar še Christof Zernatto.

Bruselj v pismu koroski deželni vladi poudarja, da je bilo v razpisu kršeno načelo enakosti, saj je bil ponudnik, ki je zmagal, povezan s pravno osebo, ki je razpisala natečaj za upepeljevalnik in je imel boljše informacije od tekmecev. Nadalje je dežela Koroska kršila pravo EU, ker je razpisala natečaj za upepeljevalnik z lokacijo v Celovcu, nato pa lokacijo preselila v Podkloster.

Bruselj zdaj zahteva ponovitev razpisa, v nasprotnem primeru se Koroski obeta disciplinski postopek, ki bo deželo stal se več denarja. I.L.

VREME / POSEBNO V ZGORNJI OKOLICI TRSTA

Precejšnje težave zaradi snega, ledu in močne burje

Zastoji tudi pri delu v pristanišču - Zapora za težka vozila

Napovedi so se povsem uresnicile, zima je včeraj posteno pokazala zobe, posebno v zgornji kraski okolici so zaradi snega na nekaterih cestah imeli hude preglavice, se zlasti proti mejnim prehodoma pri Pesku in Fernetičih. V mestu snega sicer ni bilo, vendar je močna burja polno zaposlila gasilce, do zastojev je prišlo tudi v pristanišču, kjer so ladjam, ki so prihajale iz istrske smeri, svetovali, naj ne prekorajo Savudrijskega polotoka, saj je bilo morje zelo razburkano, sunki vetra so včeraj presegli 120 kilometrov na uro. Proti večeru pa so se razmere na cestah povsem normalizirale, mejne prehode so odprli tudi za tovornjake, potem ko so v sosednji Sloveniji spluzili in s soljo posuli ceste, burja se je polegla. Vremenoslovci za danes pri nas napovedujejo zmerno oblačno, jutri in v ponedeljek bo delno jasno z zmerno burjo, hladneje bo. Ponekod na Krasu je nevarnost poledice, na glavnih prometnicah pa te nevarnosti verjetno ni, saj so jih posipavali s soljo.

Včeraj, posebno v jutranjih urah, so imeli veliko dela zlasti gasilci in osebje Anasa. Na cesti 202 so se ustvarile kolone, potem ko je nekatere tovornjake zaneslo na ledu, prišlo je tudi do nekaterih manjših prometnih nesreč. Težave so imeli tudi javni prevozi, ki so si morali izbrati alternativne proge. Tudi resilci, ki so bili namenjeni v katinarsko bolnišnico, so imeli preglavice, na neka-

Slabo vreme je tudi na hitri cesti povzročilo zastoje (f. KROMA) r

terih odsekih so bile potrebne verige. Zaradi prometne nesreče na zloglasnem križišču nad Katinaro je bil promet oviran na glavni vpadnici proti Trstu, a mestni redarji so pri Obelisku skrbeli, da nihče ne zavije proti sanatoriju ali Scali Santi. Telefon pa je stalno brnel na gasilski postaji v Trstu, a tudi na postajah na Opčinah, v Miljah in starem pristanišču. Kaksnih zahtevnejših posegov sicer niso opravili, ljudje so jih klicali zaradi nevarnosti pred padajočimi stresniki, ometi, majavi polkni in zlebovi, polomljenimi drevesi. V Ul. Pindemonte so avtomobilisti in mimoidoci imeli tudi precej sreče: burja je zlomila veliko drevo, ki se je zrušilo na avtomobil, v katerem pa ni bilo nikogar. Gasilci so posegli z velikim avtozerja-

vom, drevo so razzagali na kose. Marsikje, kot na primer v Sesljanu, kamor so odhiteli openski gasilci, so se drevesa zrusila tudi na električne zice, ki pa so pod težo le vzdrazale. Delo je zastajalo tudi v pristanišču, kjer pa so se razmere popoldne normalizirale. Okrepili so prive-

ze, neki tanker pa se ni uspel zasidrati in je ustrezno pozicijo obdržal s pomočjo motorjev, medtem ko je manjši turski trajekt več ur plul po zalivu, pozicije nikakor ni mogel obdržati.

Mejna prehada pri Fernetičih in Pesku sta bila dejansko ves dan zaprta za tovornjake, medtem ko so pri Skofijah dovoljevali prestop samo tistim tovornjakom, ki so bili namenjeni proti Kopru. Pod večer, ko so promet za težka vozila sprostil v sosednji Sloveniji, so se razmere povsem normalizirale, ceste so bile spluzene tako proti Ljubljani kot proti Reki. Kdor pa se namenja v Slovenijo, ne sme pozabiti, da je tam od 15. novembra obvezna zimska oprema, verige ali primerne gume. Včeraj pa takih potnikov ni bilo veliko, na mejnih prehodih je bil promet precej skromen.

Pri Obelisku na Opčinah so redarji dopoldne zaprli za promet strmi cesti za Rojan in Greto (f.KROMA)

OPČINE / V ČETRTEK ZVEČER

Predstavili knjigo Egidija Vršaja Jubilej 2000

Pobuda Knjižnice P. Tomažič in tovariši in društva Finžgarjev dom

Za otroke rokohitci na Opčinah

Ob priliki Dneva otrok in mladostnikov sta združenje Novo Delo in dvojezični krozek Ob pečini-La Rupe sklenili organizirati pobudo, namenjeno otrokom, saj je prav na katerikoli način postaviti v ospredje pravice najmlajših, ki so sicer brez pravega zastopstva v današnji družbi. Združenje Novo delo in krozek Ob pečini-La Rupe prirejata tako danes Sejem rabljenih igrac, kjer bodo lahko otroci razstavljali in si izmenjali zanje morda stare igrace, ki pa bodo morda nove za druge. Dobrodošli so vsi otroci katerikoli narodnosti in barve, saj je igra pravica vseh otrok in se lahko ravno prek nje spoznajo.

Za boljše pcutje otrok so bili organizatorji obljubili presečenec, in obljubo so tudi izpolnili. Za dobro razpoloženje otrok in odraslih bodo namreč danes poskrbeli prijatelji kluba rokohitcev iz Trsta. Slednji bodo na razpolago od 16. do 17. ure za igre, presečenecja in zabavo, saj je njihovo geslo »Igra, smeh in razvedrilo, to najboljše je zdravilo!«

Prireditve bo v zgornjih prostorih doma Brdina na Opčinah od 16. do 18. ure.

NOVICE

Humanitarna pomoč: rok trajanja zapadel

Humanitarna pomoč je bila namenjena turskim potresencem, prihajala je iz Nemčije. Preko trzaskega pristanišča bi jo dostavili turskim humanitarnim organizacijam, ki bi jo porazdelile med prizadeto prebivalstvo. Finančni stražniki pa so ugotovili, da je rok zapadlosti na nekaterih zdravilih in liofiliziranih izdelkih že zapadel. Skupno so zaplenili 1500 takih konfekcij.

Odložili manifestacijo na Trgu sv. Jakoba

Neugodne vremenske razmere so povzročile težave tudi organizatorjem raznih manifestacij, nekatere so morali odpovedati. Med tistimi, ki so jih odložili za nedolgočas, je tudi manifestacija na Trgu sv. Jakoba, ki je bila napovedana za danes ob 17. uri v prireditvi »Arciragazzi Ludoteca dei Popoli« in inkreatorija »Pitteri«. Prireditve so odložili na torek.

Ogrevanje lahko traja tudi ves dan

V trzaski občini velja predpis, po katerem stanovanja lahko grejemo 12-urno dnevno. Občinska uprava pa opozarja, da v primeru posebnih vremenskih razmer ogrevanje lahko podaljšamo na 16 ur dnevno, in sicer, če zunanja temperatura pade na 0° Celzija (po uvidevnosti +/- 5° C) in burja piha več kot 24 ur. Ogrevanje lahko traja tudi ves dan, če zunanja temperatura pade pod -5° C.

TATVINE / ARETACIJE

Štirje tatiči tokrat niso imeli posebne sreče pri »delu«

Razbil je sipo in vdrl v prostore bencinske crpalke »Q8« na avtocesti A4, v smeri proti Trstu, pobral 2 milijona in pol lir ter razne druge predmete (kot na primer telefonske karte, polnilce za baterije) ter zbežal. Tatič, 43-letni Cristiano Mezzafonte iz Vidma, pa ni imel sreče, padel je v roke agentov s komisariata iz Devina-Nabrezine. Policija je začela sumiti, da ni bil sam, preiskavo so razsiriili in karabinjerji iz Nabrezine so zatem ustavili 22-letnega Maurizioja Hudorovicha iz kraja Pasian di Prato. Mladenec je bil agentom že znan in so ga zadržali, osumljen je sodelovanja pri tatvini.

Osebe lefečega odredka iz Trsta pa je aretiralo 35-letnega Paola Fata s Furlanske ceste 56, ki je pred sinočnjim okrog 21. ure skušal ukrasti avtomobil fiat 500 z videmskega registrsko tabli-

co. Vozilo je bilo parkirano v Ul. Manzoni.

Pri »delu« ni imel posebne sreče niti 34-letni Rosano Roncelli s Kolonkova (Reber sv. Ane 1), sicer star znanec policije. V piceriji Vulcania na Nabrezju Nazario Saurio je ukradel torbici dveh uslužbenec, bili sta v slacilnici. Verjetno je mislil, da so v piceriji nekoliko manj pozorni zaradi utrujenosti, saj je polno ze zdavnaj odbila. Nekdo pa je njegovo početje opazil in mu je sledil, ko je odšel na cesto, kjer se je pri zaboju za smeti znebil nekega predmeta. Usluzbenec je stekel za njim, mladenec je spoznal, da mu je kraja spodletela in je vrnil vse, kar je ukradel. Kljub temu so poklicali policijo. Ob prihodu agentov je bil karseda ustrežljiv, saj se je potrudil in pomagal pri iskanju ukradenih predmetov, ki jih je med begom odvrgl po cesti.

GRETA / NAČRT »HABITAT-ZDRAVJE«

Nuditi storitve neposredno

Sodelovanje med Občino Trst, Zdravstvenim podjetjem in Ater

Spreobrniti dosedanje logiko, po kateri se morajo državljani obrniti na institucije za reševanje svojih problemov oziroma za storitve in nuditi neposredno ljudem usluge. S tem namenom se je rodil projekt »Habitat, zdravje in socialni razvoj skupnosti«, pri kateri tesno sodelujejo Trzaska občina, Zdravstveno podjetje in podjetje Ater (bivši Iacp) ter rajonski sveti. Načrt predvideva monitorazo nekaterih trzaskih predelov, kjer naj bi nudili razne storitve, ki gredo od zdravstvenih in skrbstvenih do tehničnih.

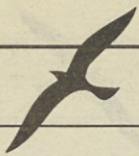
Do sedaj je projekt uresnicujejo že na Rocolu in pri Valmauri, pobuda pa je zdaj stekla tudi na Greti, kjer so jo predstavili včeraj v prostorih rajonskega sveta občinski odbornik Gianni Pecol Cominotto, predsednik rajonskega sveta Lorenzo Giorgi, Paolo Dacol za Zdravstveno podjetje in Raffaello Maggian ter Perla Lusa za Ater, prisoten je bil tudi predsednik sentjakevskega rajonskega sveta Lorenzo Spagna.

Pri programu sodelujejo tudi prostovoljne organizacije, cilj pa je izboljšanje kakovosti življenja in zdravja, socialnih odnosov, stanovanj, a gledajo tudi na solstvo, delo, ekonomski razvoj itd. Na Greti se deluje nekaj skupin ljudi iz treh ustanov in volontariata, da bi načrt približali prebivalstvu. V tem rajonu živi v 35 stavbah Ater približno 900 oseb, od katerih je 600 žensk, srednja starost pa je 60 let. To predstavlja najvisjo srednjo starost trzaskih rajonov in je prav to

razlog za izbiro tega mestnega predela. Gre seveda za začetno monitorazo, s katero skušajo ugotoviti, kakšne storitve lahko nudimo, so povedali. Projekt predvideva tudi skupno datoteko treh ustanov, že v zadnjem času pa so zabeležili dokajšnje zanimanje prebivalcev.

Pri pobudi sodelujejo tudi zupnija na Greti, organizacije MOT za socialne probleme, Pro Senectute, Srebrna nit-Auser, ADA in druge, kar je že dalo svoje rezultate: organizirajo mesečna srečanja za diskusijo o problemih in o možnih ukrepih, nekateri prostovoljci so odprli središče v prostorih omenjene zupnije (odprto ob ponedeljkih in četrkih od 10. do 12. ure), aktivirali so tudi specifično telefonsko številko 040418552, na katero se je že obrnilo na desetine ljudi. A. G.

OBČINA-ŠOLSKO SKRBNISTVO / VEČLETNI IZOBRAŽEVALNI PROJEKT

Spolna različnost in enakopravnost

Včeraj predstavili projekt - Za začetek niz konferenc

Ko se govori o ženskem položaju, se navadno reče, da je glavna ovira za vzpostavitev dejanske enakopravnosti med moškimi in žensko v miselnosti. Iz tega sledi, da je treba začeti »pri začetku«, se pravi na začetku vzgojne poti vsakega posameznika, ob tem pa se ne sme zanemariti prevzganja tistih, ki imajo že za seboj vzgojno in tudi lep del izobraževalne poti. Zadeve pa se ni lahko lotiti, zato je toliko bolj hvalevredna pobuda trzaskega občinskega odborništvu za vzgojo, mladinsko problematiko in enake možnosti in svetovalko za enake možnosti FJK osnovala dolgoročen projekt Enakopravnost, sola, delo (Parità, scuola, lavoro z grdo kratico Pa.S.L.) s težko prevedljivim podnaslovom »D come donne, Azioni positive 1999-2001« (Z kot ženske, Pozitivne pobude 1999-2001). Projekt, katerega prva faza se bo začela 10. decembra, so predstavili včeraj na novinarski konferenci, ki so se je udeležili tudi glavni nosilci, odbornica Maria Teresa Bassa Poropat, predsednica občinske komisije za enake možnosti Renata Brovedani in solski skrbnik Ugo Mannini.

Namen in pomen pobude je najbolje povzela odbornica Maria Teresa Bassa Poropat. Naglasila je, da gre za vzgojni projekt v zelo širokem pomenu besede, saj je pobuda namenjena solnikom, študentom in tudi staršem. Solnici je treba seznaniti s specifičnimi pogledi in zadnjimi

Glavni nosilci pomembne pobude med včerajšnjo tiskovno konferenco (f. KROMA)

spoznanji o enakopravnosti vzgoji, vse to je treba posredovati tudi študentom, ki tega niso bili deležni, starše pa opremiti z znanjem, ki ga lahko neposredno posredujejo svojim otrokom. Po njenem mnenju je posebna odlika prve faze, da so pravzaprav združene različne kategorije, ki so si navadno v vzgojno-izobraževalnem procesu na nasprotnih straneh. Prvi izobraževalno-informativni fazi, ki bo obsegala deset konferenc, bosta sledili dve bolj operativno zastavljene. Po nizu konferenc bodo izoblikovali »solske pakete«, se pravi izobraževalno-vzgojne predloge za sole raznih stopenj. Če je drugi krog projekta namenjen solnikom oz. pripravi specifičnih solskih programov, pa tretji zadeva študente. Za njih (za tiste, ki bodo sledili projektu od

začetka) so predvidene raziskovalne delavnice pri raznih podjetjih, njihova naloga pa bo preveriti, v kolikšni meri se nova zakonodaja o delu s posebnimi ozirom na smernice o enakih možnostih za moške in ženske na delovnem mestu dejansko odraža v svetu produkcije. Sklep vsega pa bo konferenca o enakih možnostih, ki jo bodo priredili leta 2001 ob sodelovanju ministrice za enake možnosti. Gre za dolgoročni projekt, ki ga po oceni odbornice Bassa Poropat odlikuje več »prepletanj«, ob že omenjenem generacijskem prepletu publike in njenem pestrem sestavu gre se za preplet vzgojno-izobraževalnega vidika s poseganjem oz. preverjanjem dejanskega stanja.

Sestava programa je z birokratsko-pravnega vidika zahtevala precej časa

in truda, pridobiti pa je bilo treba tudi potrebna sredstva. Tako sta občina in skrbništvo letos poleti podpisala sporazum, ki med drugim predvideva, da se v program lahko vključijo tudi ostale občine trzasko pokrajine. Interesenti se lahko za podrobnejše informacije in za vpis na uvodni niz tečajev o »kulturni spolne različnosti« obrnejo na tajništvo Občine Trst - oddelek za vzgojo, referentka Cristiana Mezzena (tel. 040/6754606-040/6754346, fax 040/6754945) ali na tajništvo ENAIP, referentka Pia Sabia (tel. 040/3788888, fax 040/7606184). Prijave za niz desetih konferenc, vsaka bo trajala tri ure in bo od 10. decembra vsak drugi teden ob sredah popoldne v prostorih sole »A. Bergomas« (Istrska ul. 45), sprejemata navedena urada tudi po faxu. (bip)

POKRAJINA / KRITIKA OPOZICIJE

Životarjenje brez vsakega programa

Svetovalci leve sredine so kritično ocenili dosedanje delo Codarinove uprave

Codarinova uprava zivotari brez vsakršnega dolgoročnejšega programa. Tako bi lahko v enem stavku povzeli vsebino novinarske konference, ki jo je sklicala levosredinska opozicija na Pokrajini.

Na srečanju z novinarji so načelniki svetovalskih skupin Adele Pino (Laicno-reformistično gibanje), Dino Fonda (LD), Giuliana Zagabria (SIK) in Giovanni Cola (LS) podrobno razčlenili celo vrsto odprtih vprašanj, ki omejujejo ali celo onemogočajo delo v pokrajinskem svetu, začeni s proračunom za leto 2000, o katerem se vedno ni ne duha in ne sluha. V zadnjih treh letih je namreč Codarinova uprava uravnovesala bilanco ustanove s simuliranjem prodaje raznih imov, kar pa zakonodajno v četrem letu mandata upravi onemogoča, tako da bi bilo zanimivo vedeti, kako se bo uprava letos izognila finančnim težavam.

Druga kritika levosredinske opozicije je zadevala nacrtovano reorganizacijo uslužbencev, ki so na plačilnem seznamu Pokrajine. Uprava je namreč poverila studiju specializiranemu podjetju Orgasystems, ki je svoje delo zaključilo z ugotovitvijo, da ustanova razpolača s približno 10-odstotnim presežkom delovne sile. Po mnenju svetovalcev opozicije zaključki ne držijo, saj je osebja odločno premalo, poleg tega pa je itak številčno skromna delovna sila tudi slabo organizirana. Ob tem pa se Codarinova uprava poslužuje številnih in visoko honoriranih zu-

nanjih sodelavcev, katerih učinkovitost ni nikoli preverljiva.

Nenazadnje so se svetovalci opozicije zgrazali nad zamudami pri sklicanju Pokrajinske ekonomske konference, za katero je uprava Pola svoboscina sele pred nedavnim poverila predhodno raziskavo nekemu zunanjemu podjetju. Velikaneznanka je tudi

triletni nacrt popravil na solskih stavbah, za katerega obstaja upravičen sum, da ga bo uprava sprejela, ne da bi se zmenila za predloge opozicije. Za zaključek je opozicija ob sodila dejstvo, da uprava se ni razdelila letošnjih prispevkov sportnim, kulturnim in rekreacijskim društvom, kar bo tudi predmet svetovalskega vprašanja. (igb)

NOVICE

Visco posredoval v Bruslju za tržaški bencin

»Ohraniti je treba kontingent neobdavčenega bencina.« Tako je poudarila zveza črpalkarjev pri Confindercio. V sporocilu za javnost je receno, da je finančni minister Vincenzo Visco kot je obljubil senatorju Fulviu Cameriniju ze posredoval v Bruslju in poslal formalno prošnjo, naj bi podaljvali veljavnost odloka, ki priznava Trstu kontingent neobdavčenega bencina.

Razstava umetnikov v bivši umobolnici

»Kraji ne-kraji« je naslov razstave mladih umetnikov, ki jo bo organizirala zadruga Il posto delle fragole v prostorih bivše umobolnice (paviljon P) od 27. novembra do 10. decembra. Razstavljalci uporabljajo pri svojih delih raznolike izrazja, rdeca nit je pozitivno gledanje na ledenje stvari in prostorov. Smisel prireditve je tudi ovrednotiti delo zadrug, ki delujejo na Trzaskem na področju sociale, in omiliti zapostavljenost, ki jo doživlja v zadnjem času zadruga Il posto delle fragole. Slednja je zadnja, ki je ostala v notranosti paviljona, na videz negativno stanje pa hočejo hočejo spremeniti z ustvarjalnostjo.

Na pokopališču nove družinske grobnice

Ravnateljstvo občinske mrtvašnice sporoča, da so se 15. novembra 1999 pričela dela za nove družinske grobnice na poljih XVII, XXXVI, XXXVII, XXXVIII in XXXIX. Grobove bodo oddali predvidoma 30. junija 2000. Zaradi del ne bo mogoče do nekaterih predelov na polju XVII nasproti polja XIX. Dne 25. novembra pa bodo pričeli z vzdrževalnimi deli na polju II, ki bodo trajala predvidoma štiri mesece.

Srečanje o pobudah SKP

Stranka komunistične preнове-krozek Dolina vabi člane in simpatizerje danes, 20. novembra, ob 18. uri v prostore kulturnega društva F. Venturini pri Domju na srečanje na temo: »Bodoče pobude naše stranke«. Sledil bo praznik včlanjevanja 2000.

Začasna preusmeritev avtobusov št. 17, 24, 28 in 30

Prevoznisko podjetje ACT je sporočilo, da bodo zaradi del na cesti od jutri, 20. novembra, do predvidoma vključno 29. t.m. zaprli Ul. S. Spiridione prometu v višini križišča z Ul. S. Nicolò, zaradi česar bodo preusmerili avtobuse na progah st. 17, 24, 28 in 30.

Spremembe so sledeče: prog 17 (proti S. Cilino) bo nadaljevala po Korzu Italia, Ul. Imbriani, Ul. Reti, Ul. Carducci, Ul. Coroneo, nato normalna prog. Proge 24, 28, 30 (zvečer 4) proti Trgu Dalmazia: Korzo Italia, Ul. Imbriani, Ul. Reti, Ul. Carducci, Ul. Valdirivo, Ul. Filzi, nato normalna pot. Na novih smernicah se bodo avtobusi ustavili pri vseh obstoječih postajah. Za vse morebitne informacije je na razpolago zelena številka 800016675.

Menia proti Lili

Trzaski poslanec NZ Roberto Menia je seznanil sodstvo z zgbanko, ki jo je pred kratkim razsirla italijanska zveza za boj proti aidsu Lila, saj hujska po njegovem mnenju k uzivanju mamil. V njej avtorji razlagajo, kako jemati ecstasij na najboljši način, prvi Menia, in »da se njegovi uzitniki pocutijo blizu drugim, v miru in v soglasju s svetom«. Pokrajinski odbornik Enrico Sbriglia je ob tem dodal, da v boju proti ecstasiju ne kaže zapirati diskotek, saj »je to blizu totalitarnemu režimu kot pa demokratični državi, potrebna pa je korektna informacija o poskodbah, ki jih lahko utрпи cloveski organizem.

MIELA / KONEC PRIHODNJEGA TEDNA

Sodobni tokovi »glasbe v črnem«

Tridnevno pobudo je pripravila zadruga Bonawentura s sodelavci

Posegati v nise, v katere splosna kulturna ponudba tradicionalno ne pelje danasnega občinstva: to je po besedah Cesareja Piccottija ena od temeljnih značilnosti delovanja zadruga Bonawentura, ki v sodelovanju z in v gledališču Miela rada predstavlja neobicajne pobude. Tokrat je na vrsti Glasba v črnem (Musica in nero), vendar pa nize ob glasbi predvideva tudi filmske predstavne, knjižno-diskografski razstavno-prodajni mali sejmi in razstavo, ki je se skrivnost. Tridnevno, v črno barvo ovito pobudo, ki bo v gledališču Miela od petka, 26. do nedelje, 28. novembra, so predstavili včeraj. Ob orisu tega prvega, »poskusnega« niza je Andrea Rodriguez, ki je pri organizaciji sodeloval kot poznavalec znanja, izrazil namen organizatorjev, da bi »srečanje v črnem« postalo vsakoletna stalnica.

Ce je pri nas znan »črne glasbe«, ki vsekakor ni povsem novit, manj poznan, pa ima v svetu veliko castilcev. Prav pri njih je trzaska pobuda, je bilo poudarjeno na včerajšnji novinarski konferenci, ze naletela na veliko zanimanje. Zanj pa so zvedeli preko interneta, ki je najbolj bogat tudi z informacijami o samem znanju kot tudi o posameznikih, ki ga gojijo.

Glasba v črnem skriva več pomenov, vsekakor pa jo označuje nota skrivnostnega, gotskega, njenega bistva ni lahko

dojeti, pa tudi posebne neposrednosti ji ne bi mogli pripisati. Iz vseh navedenih razlogov, s pripombo, da gre za »učeno«glasbo oz. za znan, ki predpostavlja visoko stopnjo splosne in specifične izobrazbe, so zeleli organizatorji pobudo obogatiti s se drugimi prireditvami. Kot je naglasil Cesare Piccotti, bosta vsak večer na sporedu dva koncerta, kateremu bo sledil nemi film ob glasbeni spremljavi - na klavir bo igral Carlo Moser -, nato bodo na vrsti se srečanja, na ogled bo razstava, ki jo bodo odprli dan prej, se pravi v četrtek, 25. novembra, obiskovalci pa si bodo lahko se ogledali in tudi nakupili knjige in cd-plosče. Pri pripravi filmskega programa je sodeloval krozek Cappella Underground, za bookshop bo poskrbela trzaska knjigarne In der tat, razstavo-prodajo plošč pa bodo imeli v zakupu Nail iz Vidma, Triton iz Düsseldorfa in Ende iz Riminija.

Organizatorji so se podcrtali, da nikakor ne gre za nekakšen »zgodovinski« ali nostalgčen prikaz te posebne zvrsti, temveč za nove usmeritve, ki vplivajo na sodobno kulturno snovanje. Sicer pa so večere, je se povedal Andrea Rodriguez, porazdelili po posameznih tokovih, ki so danes zaznavni: v petek bo tako pršla do izraza elektronska, v soboto neotradicionalistična in v nedeljo pa gotska usmeritev »glasbe v črnem«. (bip)

Policijske storitve na domu ostarelih

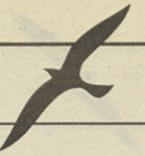
Od včeraj je v Trstu na razpolago nova služba policije v korist priletnih in prizadetih občanov. Takim osebam ne bo treba več na kvosturo, pač pa bodo specializirani agenti sprejemali neposredno na njihovem domu prijave zrtv tatvin ali tistih, ki so izgubili dokumente, kot tudi vseh tistih, ki nameravajo prijaviti kakršnekoli prekrške.

Služba bo delovala ob delavnikih od 8. do 22. ure, ko bosta na razpolago dve ekipi policistov: sestavljala ju bosta inspektor in agent, ki imata izkušnje z delom v humanitarnih organizacijah. Osebe nad 65 letom starosti in fizično prizadeti lahko pokličejo emergency službo 113, ki jim bo posredovala posebno geslo, s katerim se bosta policista predstavila na njihovem domu, da bi tako onemogocili morebitne poskuse lopovov, ki se izdajajo za policiste.

Jutri na Opčinah »Pa po lojtrci gor...«

Druga predstava v nizu Gledaliških dnevov treh dežel, ki jih ze drugo leto prireja SKD Tabor z Opčin, bo v Prosvetnem domu jutri, 21. novembra, ob 17. uri. Gost bo gledališka skupina KD Brce iz Gabrovice pri Komnu. Z veseljem večerom Pa po lojtrci gor... pa po lojtrci dol... Skupina je ze v lanski sezoni gostovala na Opčinah, s predstavo Stncki v minestri, ki je navdusila zelo številno publiko. Z njo so se podali celo v Pariz, kjer so bili gostje tamkajšnjega društva Slovencev in nato kot ena od sedmih najboljših amaterskih predstav v Sloveniji, sodelovali na Linhartovem srečanju.

Z letosnjo uprizoritvijo veselega večera Pa po lojtrci gor, pa po lojtrci dol, so tako v igralskem izrazu kot v sporočilnosti, predstave naredili korak naprej. Gledalcem so zeleli ponuditi gledališko učinkovitejši in estetsko bolj dovršen večer slovenskih pikrih, zalostnih, sočnih in veselih verzov, kot so se v času stoletij zapisali v duši našega cloveka.

KINO

ARISTON - 16.30, 18.15, 20.15, 22.15
»Cielo d'ottobre«, r. Joe Johnston, i. Liam Neeson, Chaterine Zeta-Jones.

EXCELSIOR - 17.00, 18.45, 20.30, 22.15
»The intruder«, i. John Hannah.

EXCELSIOR AZ-ZURRA - 17.00, 19.30, 22.00
»Summer of Sam«, r. Spike Lee, i. Mira Sorvino.

AMBASCIATORI - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15, 24.00
»The sixth sense«, i. Bruce Willis.

GIOTTO MULTISALA 1 (Ulica Giotto 8) - 16.30, 18.20, 20.10, 22.10, 24.00
»Blu profondo«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.00, 18.00, 20.10, 22.20
»Notting Hill«, r. Roger Michell, i. Julia Roberts, Hugh Grant.

NAZIONALE 1 - 15.30, 17.40, 19.55, 22.15, 24.15
»Destini incrociati«, i. Harrison Ford.

NAZIONALE 2 - 15.45, 17.55, 20.05, 22.15, 24.15
»The astronaut's wife«, i. Johnny Depp.

NAZIONALE 3 - 15.30, 17.05, 18.45, 20.30, 22.20, 24.00
»American pie«.

NAZIONALE 4 - 15.40, 17.15, 18.55, 20.40, 22.20, 24.00
»Bowfinger«, i. Steve Martin, Eddie Murphy.

MIGNON - 16.00, 18.00, 20.00, 22.00
»Asterix e Obelix contro Cesare«, Gerard Depardieu, Roberto Benigni.

CAPITOL - 16.00, 18.00, 20.00, 22.10
»Haunting - Presenze«, r. Jan De Bont, i. Liam Neeson, Chaterine Zeta-Jones.

ALCIONE - 17.00, 19.45, 22.30
»Eyes wide shut«, r. Stanley Kubrick, i. Nicole Kidman in Tom Cruise.

PRIREDITVE

SKD PRIMOREC Trebce obvešča, da je predstava gledališke skupine Metronom Beauty clinique, zaradi slabega vremena prenesena na soboto, 27. novembra, ob 20.30 v Ljudskem domu. Pridite, ne bo vam zal.

SKD BARKOVLJE vabi jutri, v nedeljo, 21. novembra, na otvoritev obnovljenega sedeza za lepljeno ZDAJ SO PANA VRSTI BARKOVLJE. Ob diapozitivih, besedi in petju bodo nastopili malčki iz vrta, učenci sole Finzgar, barkovljanska mladina in domaci zbor. Zacetek ob 17. uri. Vhod iz Ul. Bonafata 6.

SKD TABOR - Prosvetni dom - jutri, v nedeljo, 21. novembra 1999, ob 17. uri gostovanje gledališke skupine KD »Brce« iz Gabrovice pri Komnu. Mirko Mahnič, Sergej Verc - Pa po lojtrci gor... pa po lojtrci dol... Veseli večer ob 140-letnici rojstva dr. Karla Strecklja.

SKD VESNA vabi jutri, v nedeljo, 21. novembra, ob 17.30 v dom Alberta Sirka v Križ na ogled igre Show strahov, v režiji Suzi Banti.

GLASBENA MATICA TRST vabi na slavnostno Akademijo ob 90-letnici

svojega obstoja v petek, 26. novembra 1999, ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu. Nastopili bodo učenci, komorne skupine, solski godalni orkester in Godalni kvartet GM.

VECERA SRBSKE FOLKLORE - Obcina Dolina, ZSKD in TFS Stulei vabijo na prireditvi, ki bosta v soboto, 27. in v nedeljo, 28. decembra, ob 20. uri v Obcinskem gledališču France Prešeren v Boljuncu. Pod pokroviteljstvom krajevne uprave bodo oba večera oblikovali člani folklorne skupine KUD Cukarica iz Beograda. Vstop prost.

OBVESTILA

SLOVENSKE KULTURNI KLUB, Ul. Donizetti 3, vabi danes, 20. novembra, na ogled filma THE TRUMAN SHOW. Film bo uvedla kratka razprava v zvezi s pojavom vdiranja medijev v privatno življenje zasebnikov. Zacetek ob 18.30.

STRANKA KOMUNISTICNE PREENOVE - Krozec Obcine Dolina, prireja danes, 20. novembra, ob 18. uri v prostorih KD F. Venturini pri Domju, zborovanje članov in simpatizerjev na temo bodoce pobude nase stranke. Sledil bo praznik vclanjanja.

SK BRDINA organizira trening in solo smucanja na Rogli, od 22. do 27. decembra. Sprostito se je se nekaj mest. Informacije in vpisovanje na sedezu, ob torkih, od 19.30 do 20.30.

SMUCARSKI ODSEK SPDT obvešča, da je se nekaj prostih mest za zimovanje v Caprileju. Pohitite! (Urad ZSSDI - Ul. Cicerone 8)

ZVEZA SLOVENSKE KULTURNIH DRUSTEV vabi vse vclanjene zbere treh pokrajin k sodelovanju pri velekoncertu v Pozdrav tisoletju, ki bo v nedeljo, 19. decembra 1999, v SK centru v Zgoniku. Za pojasnila in gradivo smo vam na razpolago v uradih ZSKD (v Trstu, tel. st. 040-635626). Da bo organizacija cim boljša, se prijavite cimprej.

SKD CEROVlje-MAVHNJE vljudno vabi na predvajanje diapozitivov Bruna Krizmana z naslovom Kenija - Tanzanija - Zanzibar, ki bo jutri, 21. novembra, ob 17.30 v prostorih bive osnovne sole v Mavhinjah.

SD MLADINA - SMUCARSKI ODSEK, obvešča, da se nadaljuje vpisovanje za zimovanje v Val Zoldani (Civetta), od 22. oz. 23.12. do 29.12.99. Za podrobne informacije in vpis lahko klicete na tel. st. 040-

213518. Na razpolago je se nekaj prostih mest. Pohitite!

DRUSTVO SLOVENSKE IZOBRAZENECV v Trstu vabi v ponedeljek, 22. novembra, na večer Benecija včeraj, danes in jutri. Sodelujejo Branko Marusic, Emidij Susic, Giorgio Banchig in Riccardo Rutar. Srečanje bo v Peterlinovi dvorani, Ul. Donizetti 3, z zacetkom ob 20.30.

GODBA NABREZINA prireja v soboto, 27. novembra ob 20. uri druzabno vecerjo za vse clane, sorodnike, prijatelje in simpatizerje, v gostilni v Gavrovcu. Informacije in rezervacije na srednji soli v Nabrezini, v ponedeljek in v cetrtok, od 20. do 21.30 ali na tel. st. 040-200782.

SKD FRANCE PRESEREN - Boljunec: v ponedeljek, 22. novembra, ob 20.30 se bomo spet zbrale v drustveni dvorani ob sivanju nos. Kdor se nam zeli pridruziti je dobrodosel.

GLASBENA MATICA TRST vabi na predstavitev knjige dr. Gojmirja Demsarja »90 let Glasbene matice«, v torek, 23. novembra 1999, ob 18. uri v bivsi Narodni dom v Trstu, Ul. Filzi 14. Vabljeni!

STRANKA KOMUNISTICNE PREENOVE - Krozec Kras, vabi clane in simpatizerje na Praznik vclanjanja 2000, ki bo v sredo, 24. novembra, ob 20. uri v Ljudskem domu v Trebcah.

MLADINSKI DOM BOLJUNEC vljudno vabi na predvajanje diapozitivov prof. Sonje Gregori z naslovom Ob atlantskem robu Francije (gradovi v dolini reke Loire, Bretanija in Normandija), ki bo v sredo, 24. novembra ob 20. uri v Mladinskem domu v Boljuncu.

DRUSTVO SLOVENSKE IZOBRAZENECV TRST prireja v sredo, 24. novembra, ob 16. uri v Gregoricevi dvorani, Ul. sv. Franciska 20, predavanje z naslovom Madagaskar, veliki rdeci otok. Predavala bo prof. Sonja Gregori. Vljudno vabljeni!

NARODNA IN STUDIJSKA KNJIZNICA IN ZNANSTVENO-RAZISKOVALNO SREDISCE REPUBLIKE SLOVENIJE KOPER vabita na predstavitev zbornika Jospa Agneletta Slovenski kulturnik in politik v Istri in Trstu, v sredo, 24. novembra 1999, ob 19. uri v citalnici Narodne in studijske knjiznice v Trstu, Ul. sv. Franciska 20. O zborniku bo govoril Branko Marusic. Vabljeni!

V KNJIZNICI PINKO TOMAZIC IN TOVARISI bo v cetrtok, 25. novembra, ob 20. uri Jurij Paljk, dobitnik lanskoletne pesniške nagrade Pablo Neruda, predstavil

trijezično pesniško zbirko »Moj veliki mali svet« Aleksija Pregarca, letosnjega odlikovanca pesniškega natecaja »Trst Etnijepoezije«. Na večeru bosta koncertirala pianistka Tamara Razem in baritonist Damijan Locatelli.

SRENJA BOLJUNEC vabi clane na obcni zbor v malo dvorano gledališca Prešeren, v petek, 26. novembra, ob 20. uri.

PATRONAT INAC in CAAF Kmecke zveze opozarjata upokojence, nosilce pokojnin, ki so vezane na dohodek, da jim bo zavarovalni zavod INPS v kratkem poslal dopis (MOD. RED.) na podlagi katerega bo treba INPS-u javiti dohodke za leta '96, '97, in '98. Zelo pomembno je navesti točne podatke, zato so vsi zainteresirani upokojenci izrecno vabljeni, da se takoj po prejemu omenjenega dopisa nemudoma oglasijo v uradih patronata INAC, Ul. Cicerone 8/B v Trstu. Delezni bodo brezplačne strokovne pomoči pri izpopolnjevanju in oddajanju zahtevne dokumentacije. Vazno je, da prinesejo s seboj pokojninsko knjizico.

45-LETNIKI iz Opcin in okolinskih vasi organizirajo druzabno vecerjo v soboto, 27. novembra. Za informacije poklicite na tel. st. 040-226472 (Vlasta) ali 040-212226 (Nastaš).

50-LETNIKI Z OPCIN organizirajo v soboto, 27. novembra večerjo. Vpisovanje v trgovini konfekcije K&G (Mirka) na Opcinah, Narodna ulica 71. Informacije v večernih urah na tel. st. 040-213682 (Igor Suligoj) ali 040-213243 (Ana Valic).

STAGE SRBSKIH PLESOV - v okviru gostovanja beograjske folklorne skupine KUD Cukarica, TFS Stulei, ZSKD in Obcina Dolina prirejajo v nedeljo, 28. novembra, ob 9. ure dalje v dvorani kulturne-

ga centra Anton Ukmar Miro pri Demju edinstveno srečanje za spoznavanje osnovnih prvin srbskega plesnega folklornega izročila. Prijave zbirajo v trzaskem uradu ZSKD, kjer lahko dobite tudi potrebna pojasnila (od ponedeljka do petka med 9. in 16. uro, tel. 040-635626). Vabljeni!

ZDRUZENJE ZA ZASCITO OPCIN in RAJONSKI SVET VZHODNEGA KRASA vabijo obcane na ogled razstave natecaja za preureditev openskih trgov v prostorih Openske občinske izpostave, Doberdobska ulica 20/3. Urnik razstave: vsak dan od 10. do 12.30 in od 16. do 19.30, do nedelje, 28. novembra.

STRANKA KOMUNISTICNE PREENOVE obvešča, da se nadaljuje zbiranje podpisov za peticijo proti sramoti zlatih honorarjev in beraskih plac. Vsi tisti, ki bi želeli podpisati, se lahko zgledajo na trzaski federaciji SKP v Ul. Tarabocchia 3, od ponedeljka do petka, od 9. do 13. ure in od 17. do 19. ure.

SKD IGO GRUDEN pod pokroviteljstvom in v sodelovanju z OBCINO DEVIN-NABREZINA in KRASKO GORSKO SKUPNOSTJO in pod pokroviteljstvom ZADRUGNE KRASKE BANKE vabi na ogled VIII. razstave kamnitih izdelkov in skulptur KAMEN... v Kamnarski hisi Igo Gruden v Nabrezini (Nabrezina center 158). Odrpje razstave bo v petek, 3. decembra 1999, ob 18. uri. Urnik razstave: ob delovnikih od 17. do 20. ure; ob praznikih od 10. do 12. in od 15. do 20. ure. Razstava bo na ogled do nedelje, 12. decembra 1999.

OSNOVNOŠOLEC, z nami na GLEDALISCE igra se tudi ti, in to vsako soboto od 10. do 12. ure v OS Kajuh v Gropadi, ali poklici najprej Petro, na tel. st. 0347-9835528 ali 040-912843.

GIBANJE V NARAVI je osnova zdravega telesnega in duševnega razvoja vseh dorasajočih otrok. Zaradi tega vpisite stari vasega malega solarja na TECAJ ORJEN-TACIJE, ki poteka vsak petek, od 16.45 do 18. ure v okoliski prirodi Padric in Gropade, ali pa predhodno poklicite Petro na tel. st. 0347-9835528 ali 040-912843 ali Valentino na tel. st. 040-226314.

GLASBENA MATICA TRST vpisuje abonmaje za koncertno sezono 1999/2000. Koncerti bodo v Kulturnem domu v Trstu. Informacije na GM, tel. 040-418605.

ZIMOVANJE 1999/2000 v Kranjski gori, od 27. decembra 1999 do 3. januarja 2000, v organizaciji Slovenskega dijaskega doma S. Kosovel Trst za mladostnike od 6. do 18. leta starosti. Informacije in vpisovanje v dijasckem domu, Ul. Ginnastica 72, tel. st. 040-573141.

ŠOLSKE VESTI

URAD SINDIKATA SLOVENSKE SOLE, Ul. Carducci 8, tel./fax 040-370301, posluje ob torkih in četrtkih, od 16. do 17.30.

ČESTITKE

Iskrene čestitke neustrudljivi učiteljici MARIJI HRVATIC iz Borsta in prisrčna hvala za prejete diplome Berni, Zmagi, Magdi, Sonci, Franci, Brunni, Inni in Raji.

Danes, ko GRAZIELLA 40 let praznuje, jo KDP za GASILSKO MAMICO imenuje. Se na mnoga leta, gasilska mamica Graziella, da bi za vedno bila z nami v druzbi tako srečna in vesela.

Nika in Jaro se veselita prihoda bratranca BOSTJANA. Zelita mu srce in uspesno sportno kariero.

Marko in Martina
vabita prijatelje in odjemalce na otvoritev nove trgovine
MINIMARKET DOLINA
PADRIČE 59
danes, 20. novembra, ob 18. uri

Guštin AVTOMOBILI IN GOSPODARSKA VOZILA
OPČINE (TS) ul. Carsia 45 Tel. 040.214522 - 03392060622

IZREDNA PONUDBA POLO JOKER 5 VRAT OD 18.542.000 lir (ključi v roke)

PASSAT 1800 confortline sinji met.
PASSAT 2300 V5 4X4 trendline siv met.
POLO VARIANT 1400 IN 1600 klima
AUDI A3 ambition 1800 20V srebrn met.
GOLF 1600 confortline in highline 3 in 4 vrata

OB SOBOTAH ODPRTO
TAKOŠNJA DOSTAVA PONUJENIH VOZIL

OBVESTILO BRALCEM IN NAROČNIKOM

Obveščamo Vas, da sprejemamo

OSMRTNICE, UOKVIRJENE OGLASE, MALE OGLASE, ČESTITKE
in na splošno vsa obvestila

na uredništvu Primorskega dnevnika,
v Ul. Montecchi 6 ali po telefonu na št. 040-7786333

Z URNIKOM:

od ponedeljka do petka od 10. do 15. ure,
ob sobotah od 10. do 13. ure

Honda Logo.
Nova majhna velika Honda se šopiri.

21.150.000 lir s klimatsko napravo.
In se 12.000.000 lir odplačljivih brez obresti v 30 mesecih*.
3-letna garancija ali do 100.000 prevoženih km z možnostjo podaljšanja na 5 let ali do 200.000 prevoženih km.

Ugodne ponudbe
Cena v dogovoru s koncesionarji.
Nova Honda Logo. Mestni tip.

*Cena ključi v roke 21.150.000 lir (10.923,06 evrov), davek IPT izključen. Placilni pogoji: predplacilo 9.150.000 lir (4.725,58 evrov) ali morebitna zamenjava. Kreditni znesek 12.000.000 lir (6.197,48 evrov) odplačljiv v 30 mesecnih obrokih po 400.000 lir (206,58 evrov). Stroški za postopek 250.000 lir (129,11 evrov), T.A.N. 0% T.A.E.G. 1,65%. Predhodna odobritev druzbe Honda Finsystem.

URADNI KONCESIONAR ZA TRST IN POKRAJINO

E.D. MOTORS S.r.l.

Milje (TS)
Ul. Cavalieri di Malta 8
Tel.040.9235000

HONDA
First man, then machine.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

PREDSTAVA IZVEN ABONMAJA

ZIJAH A. SOKOLOVIC

GIUMAC... JE GIUMAC... JE GIUMAC

Nastopa

ZIJAH A. SOKOLOVIC

Izjemna priloznost za enkratni in nepozabni gledališki dogodek. Predstava, ki je doživela ze preko 1.400 ponovitev po celem svetu. V ponedeljek, 22. novembra, ob 20.30

Rezervirajte cimprej svoj sedež, vsak dan od 10. do 14. ure pri blagajni Kulturnega doma, Ul. Petronio 4, tel. 040-362542.

Pred začetkom predstave, ob 19.30, predstavitev knjige

ALEKSANDRA VALIČA

SANJE IN RESNIČNOST

spomini na prva leta Slovenskega narodnega gledališča za Trst in Primorje.

Knjigo bo predstavil Miroslav Kosuta

Ob prisotnosti avtorja bo odlomke iz knjige prebrala igralka Zlata Rodosek

VČERAJ-DANES

Danes, SOBOTA, 20. novembra 1999
VLADIBOJ

Sonce vzide ob 7.10 in zatone ob 16.30 - Dolzina dneva 9.20 - Luna vzide ob 15.17 in zatone ob 3.07

Jutri, NEDELJA, 21. novembra 1999
KRISTUS KRALJ

VREME VCERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 4,6 stopinje, zračni tlak 990,1 mb narasca, veter 68,5 km na uro vzhodnik severovzhodnik, burja s sunki do 123 km na uro, vlaga 61-odstotna, nebo oblacno, morje razburka-

no, temperatura morja 14,4 stopinje.

LEKARNE

Od ponedeljka, 15. do sobote, 20. novembra 1999

Normalen urnik lekarn od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Pasteur 4/1 (tel. 040 911667), Drevored XX Settembre 6 (tel. 040 371377), Milje - Mazzinijev drevored 1 (tel. 040 271124).

Prosek (tel. 040 225141/225340) - s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Pasteur 4/1, Drevored XX Settembre 6, Ul. dell'Orologio 6 - Ul. Diaz 2, Milje - Mazzinijev drevored 1.

Prosek (tel. 040 225141/225340) - s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOCNA SLUZBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. dell'Orologio 6 - Ul. Diaz 2 (tel. 040 300605).

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnisnic: 040 399-1111.

Uradi za informacije Zdravstvenega podjetja: 040 3995053 in 040 3995111 od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure ter ob ponedeljkih in četrtkih tudi od 14. do 17. ure. Uradi za informacije bolnisnic: 040 3992724 od ponedeljka do petka od 8. do 14. ure.

IZLETI

ZDRUZENJE SLOVENSKIH KMECKIH IN PODEZELSKIH ZENA organizira dvodnevni izlet v Gradec in Celovec, 10. in 11. decembra, z ogledom tipičnih bozicnih stojnic. Izleta se lahko udelezi kdorkoli. Vpisovanje na tel. st. 040-200173.

MEDNARODNI KROZEK MOSP obvesca, da so na razpolago informacije o novoletnih potovanjih za mlade v PARIZ, LONDON in IZRAEL v uradu Slovenske prosvete, Ul. Donizetti 3, tel. st. 040-370846 od ponedeljka do petka, od 9. do 17. ure.

MALI OGLASI
tel. 040 7786333

ZADRUGA nujno isce vzgojitelje in negovalke. Zagotavlja dobro delovno razmerje. Poslati curriculum na La Quercia, Corso Italia 10, 34121 Trst. Tel. st. 040-368302.

KUPIM star kamniti mlin za oljke (tudi neuporaben). Ponudbe na urednistvo Primorskega dnevnika v Gorici, Drevored XXIV Maggio 1, pod sifro »Mlin«.

PRODAJAMO repo za kisanje. Tel. na st. 040-200882 v večernih urah.

PRODAM mesec dni staro psicko nemskega ovčarja, samica rodovniska. Interesenti naj klicajo ob uri obedov na tel. st. 040-211207.

ODDAM V NAJEM skladišce, 240 kv. m, z uradom, električno napeljava, vodo in wcjem, z možnostjo parkiranja, v predmestju Trsta. Klicati ob uri obedov na tel. st. 040-828861.

NA PROSEKU je bila izgubljena moska zapestna ura s posvetilom na hrbtni strani. Najditelju zelo visoka nagrada. Tel. st. 040-225132.

ODDAJAM v najem gostilno na Krasu. Tel. st. 040-212621 vsak dan od 13. do 15. ure.

PRODAJAM drva za kamin. Tel. 0481-522316.

V ULICI UDINE nudimo v najem trgovino, 140 kv.m, s tremi izlozobami, primerno za najrazlicnejše dejavnosti. Tel. st. 040-363452.

PRODAM prve izdaje naslednjih pesniskih zbir: **Pesmi - Matej Bor** (1946), **Dvanajsta ura - Igo Gruden** (1939), **V pregnanstvu - I. Gruden** (II. izdaja 1946), **Pesnikovo srce - I. Gruden** (1946), **Na Krasu** (1958) ter drame Svet brez sovraštva - **Mira Pucova** (Gregorciceva založba v Trstu, 1945 - Naslovno stran narisal L. Spacal). Tel. st. 0335-8226023.

V ROJANU dajemo v najem opremljeno stanovanje, v prvem nadstropju, 40 kv. m. Klicati od 13. do 14. ure na tel. st. 040-814225.

SPORTNO DRUSTVO GRMADA isce za svoj sedež (po najnižji možni ceni) nekaj jeklenih omar s steklenimi vrati. Za ponudbe poklicite v večernih urah na tel. st. 040-200179 (Damjan).

LJUBITELJEM zivali podarim simpatične pisčke. Tel. 226492.

REPO za kisanje prodam na domu. Tel. st. 0347-2920050.

OSMICO je Skupek odprl v Koludrovci.

OSMICO je odprla Mavrica v Medje vasi.

V DOBERDOBU ima Berto Tonkič odprto osmico. Nudi domace vino in prigrizek.

KMECKI TURIZEM sta odprla Slavko in Elvira Svvara, Trnovca 14. Ob torkih in sredah zaprto. Tel. st. 040-200898.

KUKUKOVI v Doberdolu so odprli kmecki turizem. Zaprto ob ponedeljkih, torkih in sredah. Tel. st. 0481-78140.

OSMICO je odprl Colja Jozko Samatorca 21.

KMECKI TURIZEM OSTROUSKA - Zagradec st. 1, je spet odprl ob petkih, sobotah in nedeljah, do konca decembra. Tel. 040-229594.

OSMICO je odprl Usaj, Nabrezina st. 8. Toci belo in crno vino.

PRISPEVKI

Ob obletnici smrti, 21. novembra, daruje v spomin na nepozabno hčerko Fedoro mama **Hermina** 20.000 lir za zbor Jadran iz Milj.

Ob 25. obletnici smrti našega dragega papana, g. Antona Lavrencica se ga spominjajo hčerke in darujejo 100.000 lir za novo knjižnico KD Ivan Grbec v Skednju.

V spomin na Emila Maverja darujo družine Lasič in Kranjec 100.000 lir za KD Fran Venturini.

V spomin na Silva Suligoja daruje N.N. 25.000 lir za Sentjabsko kulturno drustvo.

Ob 4. obletnici smrti darge mame Ljudmile Tauceri vd. Arban daruje hici Isa 25.000 lir za SKD Barkovlje in 25.000 za SPDT.

V spomin na drage starse Justo in Alojzija darujeta Ludvik in Olga Grgič 30.000 lir za Skupnost družina Opcine.

Mame iz Trebc, Pierina, Danica in Fany darujejo 30.000 lir za VZI Sklada M. Cuk.

V spomin na drago Jolando Kesmic por. Milic darujeta Ivan in Adriana z družino 100.000 lir za KRĐ Dom Brisciki.

Dr. Egidij Vrsaj daruje 100.000 lir za knjižnico Pinko Tomazič in tovarisi.

V spomin na dragega in nepozabnega brata Ivota Tenceja in na starse daruje sestra Ljuba z mozem Francom 50.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim NOB v Krizu.

V spomin na drago teto Mimo, na moza Marijana in družino Tence daruje necakinja Ljuba z mozem Francom 50.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim NOB v Krizu.

V počastitev spomina Edija Rustje daruje brat Nino in družina Polduzi 100.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim NOB v Gabrovcu.

Namesto cvetja na grob drage Magde Pavlic-Maver darujejo kolegi NSK 370.000 lir za KD France Preseren.

Namesto cvetja na grob dolgoletne sodelavke Magde Pavlic por. Maver daruje ustanova Narodna in studijska knjižnica 200.000 lir za KD France Preseren.

DAROVE in PRISPEVKE

za objavo v časopisu sprejemajo v tajnistvu Urednistva PD (tel. 040 7786300) in preko poverjenikov posameznih drustev in ustanov.

Prispevke sprejema tudi krozek KRUT - Trst - Ul. Cicerone 8 (pritičje) tel. 040 360072, s sledecim urnikom: od 9. do 13. ure.

Hodite varno.

Allegro,

andante,

vivace...

Počasi!

www.pittarello.com e-mail: pittarello@pittarello.com

Città della Calzatura

PITTARELLO

Cesta Videm - Tricesimo
REANA del ROIALE (UD)

KORZO ITALIA, 25
TRST ex Beltrame

Z A Č E T E K T R Ž A Š K E O P E R N E S E Z O N E

Dobra pevška zasedba v Verdiju zagotovila uspeh otvoritvene opere Kavalirja z rožo Richarda Straussa

KATJA KRALJ

Arhitektura velikih sodobnih nakupovalnih centrov najbrž odgovarja povprečnemu okusu potrošnikov, saj se v njih vedno rade gnetejo množice obiskovalcev. Hladna belina pleksi stekla je očitno vseč tudi scenografu Csabi Antal, ki je z gladkim materialom uokviril sceno »Kavalirja z rožo« v tržaškem gledališču »G. Verdi«. Opera, ki jo je Richard Strauss uglasil na libreto Huga von Hofmannsthal, je sicer le simbolična rekonstrukcija 18. stoletja; ko je Gustav Mahler zvedel, da njegov kolega piše »komedijo rokok«, se je nemalo začudil, hudomušni Dunajčani pa so Straussu nadelo vzdevek »Sklerosenkavalier«, čes skladatelja drzno modernih oper, kot sta Salome in Elektra, se je ze lotila senilnost...

Zastor, ki se je odprl v četrtek, 18. novembra, ob 19. uri, nam je razkril sobo Marsalice, v kateri sta zraven postelje izstopali kicasti medvedji kozi - najbrž so to bile lovske trofeje odsotnega Marsala, ki se je mudil v hrvaških gozdovih. V svetli belini abstraktne scene s prozornimi kabinami se je začel glasbeni pogovor med mladim Octavianom in zrelo princeso Marie-Thérèse von Werdenberg, ki se po strastni noči nežno ljubkujeta. Ob tem smo se lahko mirno odtužili od scenografije ter se predali lepoti Straussove glasbe ter glasov sopranistke Elisabeth Meyer-Topse in mezosopranistke Ildiko Komlosi (na sliki); slednja se je odlično znašla v dvojni vlogi mladeniča in preoblecene služkinje Mariandl. Hofmannsthalova komedija niha

med nostalgicno melanholijo in komicnim vsakdanom, ki se prepletata v prefinjenem tekstu in mojstrski glasbi. Straussovi valčki ne pomenijo regresije v preprosto potrošniško glasbo, temveč postanejo pretanjeno semantično sredstvo, ki včasih izraza izumetničeno dvorsko etike, včasih pa podezelsko neotesanost. Kadar pa gre za intimitne custvene epizode, zadobi glasba srebrni sijaj in florealno nežnost, ki sta strnjeni v simbolu srebrne vrtnice. Teh odtenkov nismo zaznali v glasbenem vodstvu mladega dunajskega dirigenta Christiana Arminga, ki je prvič nastopal v Italiji. Orkestralna podlaga je bila sicer zadovoljivo usklajena z odrskim dogajanjem, nekoliko pa je opesala v tretjem dejanju, ko postane partitura bolj in bolj kompleksna, posuta z ironičnimi citati Beethovnov 5. simfonije in originalnim kontrapunktom. Vdana odpoved Marsalice, ki se ze ob koncu prvega dejanja zave neizprosne zoba casa, ki načenna njeno lepoto, in naravnih zakonov, ki bodo njenega 17-letnega ljubimca Octaviana združili z mlado Sophie, je zgodba zase, v katero se duhovito vključi cela vrsta komicnih oseb in dogodkov.

Baron Ochs iz Lerchenau, podezelski grobian, je zazivel v vrhunski interpretaciji Daniela Lewisa Williamsa, ki nas je popolnoma prevzel s perfektnim gledališkim nastopom in stilistično bogato in dovršeno vokalno interpretacijo. Brezmejna samovsečnost Barona, cigar ime pomeni dobesedno »vol«, se ne zruši niti pod težo okoliscin;

ziva in navsezadnje simpatični Ochs ohrani svojo samozavest tudi, ko ga potegavščine dunajske družbe popolnoma porazijo ter mu onemogočijo načrtovano poroko s Sophie.

Reziser Henning Brockhaus je pevce in zbor včasih prisilil k pleonastičnim gestam, sicer pa so se prizori tekoče odvijali; rahel zastoj in zadrego smo zaznali v tretjem dejanju, ko je trenutno padla splosna koncentracija. Radovednost, ki jo je vzbudilo ime tržaškega modnega ustvarjalca Renata Balestre, ni bila kdovekaj upravičena: Balestra je narisal obleke, ki so

gledalcu dajale občutek časovne zmesnjave in nedoslednosti. Zenske so se spirile v razkosnih toaletah, mlada zaročenka Sophie je bila že okincana kot pocukrana nevesta, ostali pa so bili oblečeni v kostume, ki so med seboj mesali 18., 19. in 20. stoletje. Pevci v stranskih vlogah so se odrezali kar zadovoljivo: Rolf Haunstein kot gospod Faninal, Maria Collien in Wilfried Gahmlich kot dvojica italijanskih spletkarjev, Giorgio Casciari je interpretiral parodijo italijanskega tenorista, pevsko zasedbo pa so dopolnjevali se Rossella Redoglia, Carlo Di Cristoforo, Nicola Pamio, Al-

do Orsolini, Mimi Park, Paolo Zizich in Nicolò Ceriani. Duhovito so sodelovale skupinice zbora, ki ga pripravlja Luigi Petrozziello, sodelovali pa so tudi mali pevci Marie Susowski. Glasbene viske je opera dosegla v prekrasnih duetih med Marsalico in Octavianom, v sceni, kjer mladi grof izroči srebrno vrtnico nesojeni zaročenci Barona Ochs - vlogo Sophie je s svetlim liricnim sopranom, ki je bil le za spoznanje nekoliko prester, odpela Kristen Blanck - in v čudovitem tercetu, ki skoraj zaključuje tretje dejanje; tudi orkester je liricne trenutke oplemenitil s toplimi in nežnimi barvami, medtem ko si je Baron Ochs s svojim nazadnjim valčkom izrezal okvir zase. Scenograf, ki se ni mnogo zmedel za libreto, je drugo dejanje v Faninalovi palači postavil kar v skladu, kjer so se gmadile gore belih vrec, v zaključni sceni pa se je vendarle odpovedal kicu ter izpraznil oder. Kljub temu opera ni izgubila svojega večnega čara: zahvaliti se moramo v prvi vrsti trem glasbenim stebrom v nosilnih vlogah, dvojna pevška zasedba pa nam bo nudila tudi druge zanimive interpretacije, ki se bodo v ponovitvah do 30. novembra vrstili v glavnih vlogah.

Slovesna otvoritev tržaške operne in baletne sezone je v polnem in cvetlično okrašenem gledališču doživela prepričljiv uspeh: del gledalcev je izrazil glasno neodobravanje dirigentu, scenografu in reziserju, pozitivne plati pa so v celoti prevladale nad dvomljivim okusom in nedoslednostjo likovnih oblikovalcev.

TRŽIČ

Čar zvokov in plesov z oddaljene zahodne Jave

Med odlike glasbene sezone, ki jo za Obcinsko gledališče pripravlja Carlo de Incontrera, nedvomno sodi neobčajna drznost uvrščanja v program »drugacnih« večerov, npr. zelo zanimivo folklorno obarvanih. Sicer pa je de Incontrera s tovrstnimi pobudami trziško zvesto občinstvo, predvsem pa ljubitelje etno ali ljudske glasbe ze tako razvadil, da bi bili hudo razočarani, če ne bi več v Trziču prišli na svoj račun. Tokrat je v goste povabil predstavnike precej oddaljene ljudske kulture, in sicer skupino LS Malati, ki zastopa glasbeno, pevsko in plesno izročilo zahodnega dela Jave (Indonezija).

Skupina, ki jo vodi pevka Ida Widawati, je na drugem večeru letosnje trziške glasbene sezone predstavila peter izbor glasbene, pevške in plesne zapuščine tega indonezijskega otoka. Povedati je treba, da ni slo samo za izbor glasbeno-pevsko-plesnih primerkov ene tradicije, temveč več, v kolikor je skupina v dobro uro trajajočem programu skušala predstaviti ljudsko kulturo, dvorne običaje in starodavne obrede. Prehodi iz enega v drugo so bili se najbolj zaznavni v plesih, tudi zaradi kostumov plesalcev.

Komorno zastavljen program se je začel z manjšim glasbenim sestavom, ki je na indonezijske tipične instrumente, med katerimi so prevladovala tolkala, bobni in piščali, izvedel indonezijsko komorno glasbo. Z istim sestavom je Ida Widawati, ki jo stejejo za najboljšo interpretinjo petja »Tembang Sunda«, podala primerke le-tega. Nato pa se je z večjim sestavom, v katerem je bilo sedem glasbenikov, posedla na nekoliko dvignjen oder, ki je bil tudi okusno okrašen, pred njimi pa so v solističnih (večinoma) in skupinskih točkah (moški in zenske ločeno) plesalci predstavili nekaj tipov plesov, ki pripadajo kulturi Jave. Za indonezijske plese (kot tudi za nekatere druge z oddaljenega vzhoda) je značilno, da izvajalec ne pleše samo z nogami, koraki pravzaprav niso zelo zapleteni, temveč se izraza s celim telesom, pri čemer je pri zanskah posebej ocarljiva igra rok in prstov. (bip)

LJUBLJANA / 10. LIFF

Organizatorji zadovoljni z odzivom občinstva

Programska direktorica LIFF-a Jelka Stergel, festivala, ki se je zaključil drevi s podelitvijo vodomca, nagrade za med gledalci najbolj priljubljen film mladih režiserjev iz sekcije Perspektive, je bila zadovoljna nad izvedbo jubilejnega, 10. ljubljanskega mednarodnega filmskega festivala. V natanko dveh tednih je bilo na sporedu vseh 86 napovedanih filmov, s katerimi so organizatorji prikazali prerez najboljše in eksperimentalne svetovne filmske produkcije, na žalost pa na njem ni bilo niti enega slovenskega filma.

Kot je ocenila direktorica festivala Jelka Stergel, je z letošnjim festivalom zelo zadovoljna, saj je organizatorjem uspelo občinstvu pokazati vse obljubljene filme; filmi v sekciji Perspektive so bili ne le zelo dobro obiskani, ampak tudi precej visoko ocenjeni. Kljub temu pa je Stergelova opozorila na nekatere organizacijske pomankljivosti, ki bi jih bilo v prihodnje dobro odpraviti. Motilo jo je predvsem to, da nekateri kinematografi v Ljubljani nimajo primerne infrastrukture, ki bi omogočala video podnaslavljanje ali simultano prevajanje.

Glede vsebinske zasnov festivala je direktorica Stergel povedala, da festival ne bi smel biti le "ljublanski", temveč bi moral postati "pravi festival nacionalnega pomena" in tako v okvir mednarodne filmske ponudbe vključiti tudi pregled slovenske produkcije. Glede povabil velikim igralnim imenom, ki jih LIFFu kljub prizadevanjem ni uspelo pripeljati na festival, je Stergel ocenila, da se ji zdi glede na relativno majhnost ljubljanskega festivala bolj smiselno velike vsote denarja, ki bi jih bilo očitno potrebno odsteti za zvezde, porabiti za program, torej za prikaz več ali boljših filmov. Proračun letošnjega festivala je znašal nekaj več kot 25 milijonov tolarjev - fiksni del prispevajo ministrstvo za kulturo, mesto Ljubljana in glavni sponzor Mobitel, preostali del, ki je sicer tudi zelo pomemben, pa je izkupiček od prodanih kart. (STA)

FILM TEDNA

Never been kissed - Mai stata baciata

režija: Rajia Gosnell
igrajo: Drew Barrymore, David Arquette, Michael Vartan in Leelee Sobieski

Plavolasa Josie Geller je petindvajsetletno dekle, ki se kljub svoji mladosti lahko ponasa z zavirljivim službenim mestom na Chicago Sun Timesu. Uslužbena je kot novinarka in nekega dne se ji ponudi priloznost, da postane posebni dopisnik tega slovitega krajevne dnevnika. Kot se pogostokrat dogaja, gre tu le za denar; važno je, da časopis proda čimveč izvodov in nihče se ne zmeni, kaj in kako bo do tega prišlo. Josiejn šef se tako odloči, da ji poveri poseben prispevek o navadah in življenju mladine. Nastati bo moral »scoop«. Josie se mora pretvarjati, da je stara komaj sedemnajst let in se ponovno vpiše v solo. Tako izvemo za njena napol zalostna mladostniska leta; vsi so jo namreč gledali le kot nezanimivo vsevednico. Nikoli ji ni uspelo, da bi si našla kakega prijatelja, kaj se, da bi se kdo zaljubil vanjo... Na lepem pa se Josiejno življenje spremeni, saj spozna svojega novega profesorja angleščine.

Gosnellin film spada v skupino lahkotnih in sprostitvenih filmov. Lahko pa bi rekli, da prestavlja pravo himno mladosti, saj obravnava vseskozi razposajena solska leta.

Himna mladosti

Priporočamo ga vsem, ki se trenutno počutijo nekoliko potrte in bi za trenutk radi sanjali o bleščeči prihodnosti.

VIDEOKASETE

Speriamo che sia femmina

režija: M. Monicelli**igrajo:** L. Ullmann, G. De Sio in C. Deneuve.

Filmska scena je postavljena v čudovito toskansko pokrajino. Pripoveduje o življenjskih dogodivščinah družine, ki jo sestavljajo predvsem ženske. Tudi zaradi tega bo ena od hčerk zanosi, vsa družina upa, da bo povila hčerko.

The big Chill - Il frande freddo

režija: L. Kasdan

igrajo: G. Close, W. Hurt in D. Galloway
Nekateri uvrščajo ta Kasdanov film med najlepše v zadnjih desetih letih. Govor je o skupini prijateljev, ki se srečajo spet po dolgih letih na prijateljevem pogrebu. Prijateljstvo, ljubezen, zamrznjeni odnosi in oddaljujoca se mladost so glavne teme tega ameriskega prvenca.

Caro diario

režija: N. Moretti**igrajo:** N. Moretti, C. Mazzacurati, J. Beals in M. Ovadia

Morettijev film je razdeljen na tri dele. Vsa tri poglavja pa povezuje stalna prisotnost protagonistov »vespe«. Film se začne s prizorom, ki je posvečen Rimu, nato na-

daljuje z zgodbo na Eolskih otokih in se zaključuje z neverjetnim krizevim potom, ki ga mora prehoditi vsakdo, ki zboli za neznanom boleznijo.

TV FILMI

Torek, 23. novembra ob 20.35 na Rete 4

Il socio

režija: S. Pollack**igrajo:** T. Cruise, G. Hackman, J. Trip-plehorn

Mitch McDeere je mlad odvetnik, ki služi v pravni pisarni v Memphisu. Nekega dne dva njegova kolega umreta v nekoliko skrivnostnih okoliscinah. Mitch hoče ugotoviti, kaj se je res zgodilo.

Sreda, 24. novembra ob 22.40 na Rete 4

Pensavo fosse amore

invece era un calesse

režija: M. Troisi**igrajo:** M. Troisi in A. Orlando

Cecilia in Tomaso sta zaročena in se pripravljata na poroko. Cecilia pa se zadnji trenutek premisli, ker je spoznala mladega Eneo. Stvari se spet postavijo na glavo, in Cecilia in Tomaso sta spet skupaj. Doker...

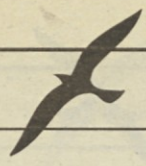
Sreda, 24. novembra ob 1.45 na Rete 4

Fragole e sangue

režija: S. Hagman**igrajo:** B. Davisch in K. Darby

Hagmanov film velja za pravi cult-movie o studentskih protestih v šestdesetih letih. V ameriskem kampusu, se studentje uprejo mobilizaciji za vietnamsko vojno.

IGA

TURČIJA / USPEŠEN KONEC VRHUNSKEGA ZASEDANJA OVSE

Po kompromisu o Čečeniji so podpisali vse dokumente

Na vrhu razpravljali tudi o Kosovu, položaju na Hrvaškem in v Srbiji

ISTANBUL - Voditelji 54 držav članic OVSE so ob koncu dvodnevne vrhunskega srečanja v Istanbulu sprejeli sklepno izjavo, v kateri so med drugim izrazili veliko zaskrbljenost nad oboroženim spopadom na severnem Kavkazu. Obenem so poudarili pomen političnega dialoga za rešitev spora, pri čemer so OVSE pripisali vodilno vlogo pri reševanju čecenske krize; regijo naj bi obiskal tudi predsedujoči OVSE Knut Vollebaek. Prav kriza v Čečeniji je tudi zaznamovala kratki vrh vseevropske organizacije, vendar pa do znatnega zblizanja stališč glede tega vprašanja ni prišlo.

Medtem ko je velik del držav na čelu z ZDA in Evropsko unijo zahteval prenehanje napadov na civiliste in politični dialog, pa je ruski predsednik Boris Jelcin jasno povedal, da bo Moskva krizo rešila tako, kot si je zamislila, odločno pa zavrnili vsakršni dialog s »teroristi in morilci«. Ker se dokumenti OVSE sprejemajo s soglasjem, so tudi formulacije v sklepni izjavi glede Čečenije precej ohlapne.

Voditelji so v sklepni izjavi se zapisali, da v popolnosti priznavajo ozemeljsko celovitost Rusije in obsojajo vse oblike terorizma. Dodali pa so, da je potrebno spoštovati vse norme in obveze OVSE. Strinjali so se, da je v Čečeniji nujno potrebno zmanjšati trpljenje civilnega prebivalstva z vzpostavitvijo takšnih pogojev, ki bodo mednarodnim organizacijam omogočili nudenje človekoljubne pomoči.

V imenu Rusije je včeraj zaradi četrtkovnega uzalje-

nega odhoda ruskega predsednika Jelcina sprejete dokumente v Istanbulu podpisoval zunanji minister Igor Ivanov.

Sicer pa so v sklepni izjavi istanbulskega vrha voditelji pozdravili nove instrumente za boljše odzivnost OVSE na krize, predvsem program za oblikovanje strokovnih skupin za hitro pomoč in sodelovanje (REACT - rapid expert assistance and cooperation teams), ki jih določa podpisana Listina za evropsko varnost. Te skupine naj bi bile operativne do 30. junija 2000. Obvezali so se, da bodo v najkrajšem času tudi uresnili to zamisel - civilne strokovnjake za različna področja bodo prispevale države članice. Strinjali so se, da je potrebno okrepiti sposobnost OVSE, da se bo lahko spopadala s tveganji in izzivi, ki se pojavljajo, ter za izboljšanje varnosti ljudi.

Eden od glavnih izzivov vseevropske varnostne organizacije, so se strinjali udeleženci vrhunskega srečanja, ostaja Kosovo. Organizacija tam pomaga pri izgradnji civilne družbe, podpira oblikovanje pluralističnega strankarskega prizorišča ter igra pomembno vlogo pri zaščiti in promociji človekovih pravic ter zagotavljanju spoštovanja vladavine prava. OVSE je pristojna tudi za pripravo svobodnih volitev v pokrajini.

Voditelji držav članic OVSE so ob tem opozorili, da se morajo vsi na Kosovu truditi za večletno družno, kjer bodo polno spoštovane pravice vseh prebivalcev. Na Kosovu se je potrebno upreti sovražstvu in masčevanju ter zagotoviti

Predsednik italijanske vlade D'Alema na srečanju s turškim kolegom Ecevitom (AP)

spravo med etničnimi skupinami, Srbom in drugim manjšinam, ki zdaj bezijo iz pokrajine, pa je potrebno omogočiti vrnitev. Podpisniki sklepne izjave so odločno zavrnili vsakršno nasilje in etnično diskriminacijo na Kosovu.

Kar zadeva položaj v ZRJ, OVSE meni, da je pomembnejše demokratizacijo v tej državi se vedno eden od glavnih vzrokov za nestabilnost v regiji. Zato morajo voditelji in ljudje v ZRJ postaviti državo trdno na pot v demokracijo, spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svobod.

Voditelji držav članic vseevropske organizacije so v sklepni listini pozdravili oblikovanje Pakta stabilnosti za JV Evropo. Ob tem so opozorili, da bo regionalno sodelovanje služilo kot katalizator za vključitev držav z območja v širše strukture. Kar zade-

va BiH, so se voditelji zavzeli za izboljšanje delovanja skupnih institucij in hitro sprejetje stalnega volilnega zakona. V sklepni listini so se zavzeli tudi za okrepitev prizadevanj za spravo na Hrvaškem in izrazili pričakovanje, da bo vračanje beguncev potekalo hitro in da bo Hrvaška uresničevala mednarodne standarde, posebej na področju enakopravne obravnave ne glede na etnično pripadnost, svobode medijev ter postenih in svobodnih volitev. Voditelji OVSE so pohvalili prizadevanja makedonske vlade za uresničevanje reform ter povečanje stabilnosti in gospodarske blaginje, Albaniji pa so obljubili nadaljnjo pomoč pri socialni, politični in gospodarski tranziciji.

V istanbulski izjavi so precej pozornosti namenili tudi položaju v Srednji

Aziji, predvsem v Gruziji in Abhaziji, Moldaviji, Armeniji in Azerbajdžanu, kjer igra OVSE pomembno vlogo pri prizadevanjih za reševanje regionalnih konfliktov.

Voditelji 30 držav podpisnic pogodbe o konvencionalnih oboroženih silah v Evropi (CFE), so podpisali tudi dopolnjeno pogodbo CFE. V imenu ZDA je bil podpisnik predsednik Bill Clinton, v imenu Rusije pa zunanji minister Igor Ivanov.

Ob robu vrha je bilo ogromno dvostranskih srečanj. Tako se je predsednik italijanske vlade D'Alema sestel s svojim kolegom Ecevitom in mu zagotovil italijansko podporo pri turskem približevanju Evropi. D'Alema se je zavzel tudi za politično reševanje kurdskega vprašanja in za odpravo smrtnih kazni. (STA/CR)

NOVICE

Tudjmana bi lahko začasno nadomeščal Vlatko Pavletić

ZAGREB - Predsednik hrvatskega sabora Vlatko Pavletić se je včeraj za zaprtimi vrati sestel s predstavniki vseh opozicijskih parlamentarnih strank, da bi preučili možnost sklica izredne seje sabora, na kateri bi lahko odločili o sprejetju zakona očasni nezmožnosti predsednika. Tiskovni predstavnik Hrvatske demokratske skupnosti (HDZ) Ivica Ropus pa je na novinarski konferenci izjavil, da obstaja možnost, da hrvatski predsednik Franjo Tuđman ta konec tedna razpiše parlamentarne volitve in podpise druge zakone, ki so jih sprejeli na prvem zasedanju predstavniškega doma sabora. S tem bodo končali ugibanja o datumu volitev, je še poudaril.

Ropus je poudaril, da se po poročilu zdravniškega konzilija Tuđmanovo stanje izboljšuje ter da HDZ nikakor ne razmišlja o razpisu vzporednih parlamentarnih in predsedniških volitev na Hrvaškem. Ropus je dodal, da do ustavne krize v državi ne bo prišlo, saj vse državne institucije normalno delujejo in po pričakovanjih bo tako tudi naprej. Če pa Tuđman ne bo sposoben podpisati nujnih dokumentov za normalno delovanje države, bo HDZ razmislila o pobudi profesorja ustavnega prava Branka Smerdela, da sabor sprejme zakon o Tuđmanovi začasni nezmožnosti opravljanja predsedniških nalog, po katerem bi Tuđman se vedno ostal predsednik republike, njegova pooblastila pa bi se samo začasno prenesla na predsednika sabora. To bi bila kompromisna rešitev, ki bi omogočila parlamentarne volitve, tako da bi bilo dovolj časa za pripravo predsedniških volitev. (STA)

Nov obračun žrtv v Turčiji

ANKARA - V potresu 7, 2 stopnje po Richterjevi lestvici, ki je 12. novembra prizadel severozahod Turčije, je umrlo 675 ljudi, 4794 pa je bilo ranjenih, je včeraj sporočil vladni krizni center v Ankari. Večina tujih reševalnih ekip je prizadeto območje že zapustila, saj ni več upanja, da bi se nasli preživele. Po ocenah kriznega centra je bilo v potresu, katerega epicenter je bil v mestu Duzce, ki je stel 80.000 prebivalcev; porušeni 759 stavb.

Med kresovanjem življenje izgubilo enajst študentov

WASHINGTON - Predsinočnjim se je kresovanje na teksaski univerzi »A and M« končalo s pravo tragedijo, saj se je visoka goreča grmada zrusila na študente, ki so bili pod njo. Po prvem obračunu naj bi življenje izgubilo devet študentov, ko pa so reševalci 23 ur po tragediji odstranili zrušena drva in dračje so nasli se dve trupli. Končni obračun je torej enajst mrtvih in 28 ranjenih, med katerimi je pet študentov v kritičnem stanju, tako da so si zdravniki pridržali prognozo. Rektor univerze je od oblasti zahteval skrbno in popolno preiskavo, ki naj ugotovi vzroke nesreče in morebitne krivice. Po pričevanju ovididev je do tragedije prišlo, ker se je nenadoma zlomil orjaški drog, okoli katerega so študentje nagrmadili drva, dračje in drugo gorivo.

CEČENIJA / RAZLIČNO POJMOVANJE SKLEPOV OVSE

Rusija ima dovolj časa za pokoritev Čečenije

Zvezna vojska nadzoruje skoraj polovico uporne republike - Moskva razpoložljiva glede beguncev

MOSKVA - Kremeljska vrata so odprta za odposlanca OVSE, a ne za posredovanje o Čečeniji. Potem ko se je spustil zastor na istanbulski kompromis o Čečeniji, je nastopil čas razlag. Za Rusijo je položaj naslednji: predsedujoči OVSE, norveški zunanji minister Vollebaek, bo dobrodošel glede »humanitarne situacije« in za vzpostavitve dialoga, a to ne pomeni posredovanja v spopadu, ki se v zadnjih urah se stopnjuje. Ruska letala so namreč izvedla več kot 60 letalskih napadov, pehota oči obroč pri Groznej, zavzela je Katir-Jurt in Balerik, tako da nadzoruje že skoraj polovico Čečenije. Namestnik načelnika generalstaba Valerij Manilov je včeraj poudaril, da vojske operacije v Čečeniji potekajo po predvidenem načrtu.

»Ne potrebujemo posredovanj,« je včeraj pojasnil notranji minister Vladimir Rusajlo. Moskva se namreč ne namerava pogajati s sedanjim čecenskimi vodstvom in niti z demokratično izvoljenim predsednikom Aslanom Masha-

dovom. Za sedaj se omejuje na obljube o dialogu, ki ga je premier Putin zacel s čecenskim multijem Ahmedom Kadirovom. Ta je res najvišji čecenski verski voditelj, a je odločen nasprotnik integralistov in predsednika Mashadova. Tudi ruski podpis sporazuma o omejitvi konvencionalne oborožitve CFE ne pomeni, da bodo Rusi umaknili presežek sil iz Čečenije. Roki za ratifikacijo CFE so tako dolgi, da bodo generali do takrat pokorili uporno republiko. Navsezadnje so Rusi pristali na krcenje svojih sil v Gruziji.

Edino razpoložljivo je Rusija do sedaj pokazala glede vprašanja beguncev. V zameno je visoka komisarka OZN za begunce Sadako Ogata včeraj med obiskom nekega begunskega taborišča v Čečeniji navedla, da svet ni priča novi humanitarni katastrofi in da se ruske oblasti trudijo, da bi zmanjšale trpljenje beguncev. Med drugim se je na ozemlje pod nadzorstvom ruskih zveznih sil do sedaj vrnilo približno 20.000 beguncev.

VREME / ZIMA PREDČASNO POKAZALA ZOBE

V Sloveniji težave s snegom, na Hrvaškem pa zaradi vetra

Na Poljskem zaradi izredno nizkih temperatur umrlo 18 oseb

LJUBLJANA, ZAGREB - V Sloveniji je včerajšnje sneženje največ težav povzročilo v cestnem prometu, marsikje pa imajo zdaj tudi težave z oskrbo z električno energijo, saj sneg lomi dreve, ki pada na električne vode. Največ težav na cestah je v smeri za Primorsko, cesta Razdrto - Podnanos je bila sicer odprta, vendar le za osebna vozila. Največ snega je zapadlo na Notranjskem in Dolenjskem; ponekod na Kočevskem in v Ribniški dolini je snezna odeja debela že 75 centimetrov. Prometnice v Ljubljani so večinoma kopne.

Na cesti Podnanos-Ajdovščina je bil zaradi burje prepovedan promet za vozila do osem ton. Avtoceste so bile prevozne, vendar so na cesti Razdrto-Crni Kal za osebna vozila priporočili uporabo verig, za tovorna vozila in avtobuse pa je bila vožnja prepovedana. Na Postojnskem so zaradi močne burje in sneženja nastajali občasni zastoji, vendar so se razmere sinoci izboljšale. Na širšem območju Ilirske Bistrice je sneženje

povzročilo nekaj težav pri redni oskrbi z elektriko.

Tudi na Dolenjskem in v Beli krajini so se razmere po močnem sneženju izboljšale. Hitra cesta od Ivačne Gorice do Novega mesta je kopna, druge ceste so zasnežene, vendar na njih ni prišlo do zastojev.

Na Celjskem so bile ceste zasnežene in prevozne le z zimsko opremo. Na pomembnejših cestah ni bilo večjih zastojev. Največ težav je se vedno na trojanskem klanču, ki je bil prevozen le za osebna vozila. V Posavju je bila večina cest prevoznih, motena pa je bila oskrba z električno energijo.

Do zamud je prišlo tudi v avtobusnem in železniškem prometu. Največ težav so imeli avtobusi iz Primorske in Stajerske, saj so nekateri zamujali tudi več kot eno uro. V železniškem prometu so zamude nekajminutne.

S podobnimi težavami so se ubadali tudi na Hrvaškem, kjer pa je ob snegu in dežju se največ težav povz-

ročal veter. V Zagrebu je prišlo do neobicajnega zapleta, saj je veter potrgal z zledom okovano tramvajsko električno omrežje, tako da je zastal javni mestni promet. Zaradi orkanske burje na severnem Jadranu so bile prekinjene trajektne povezave z otoki, burja pa je povzročila tudi zastoje v prometu na Jadranski magistrali med Senjem in Karlobagom. Mocan jugo ob izredni plimi pa je v srednji in južni Dalmaciji onemogočil tovornjakom, da bi se vkrcali na trajekte.

O prvem hujšem zimskem neurju poročajo tudi iz Francije in Avstrije, kjer je bilo največ zapletov na Koroskem, predvsem na prelazih s Slovenijo. Izredno nizke temperature in močno sneženje so to zimo na Poljskem terjali že 18 smrtnih žrtv, kjer so v preteklih dveh dneh odkrili osem novih trupel, je sporočila policija. Zrtve so predvsem brezdomci, ki zaradi podhladitve umirajo po zaužitju prekomerne količine alkohola. (STA/CR)

ŠTANDREŽ / OSNUTEK KOMPROMISNEGA NAČRTA ZA AVTOPORTO

Rajonski svet vztraja na ohranitvi Jeremitišča

V torek bodo izdelali stališče do predloga občine

Obcinska uprava bi bila pripravljena na kompromisno rešitev glede dograditve avtoporta, rajonski svet, ki zagovarja interese prebivalcev zaselka Jeremitišča in celotne standreske skupnosti predlaga svojo rešitev, predvsem pa zahteva trdna jamstva glede ohranitve starodavnega naselja. Da polovične obljube o taki ali drugačni možnosti v poskusu iskanja kompromisa ne zadostujejo, je bilo jasno že pred četrtkovno sejo rajonskega sveta, kjer je občinski odbornik za javna dela arhitekt Enzo Spagna predstavil alternativni predlog občinske upra-

ve. Standreska skupnost je bila že ničkolikokrat izigrana, dno sodu pa je izbrala zadeva v zvezi z regulacijskim načrtom. Pot do kompromisa bo zato zelo težavna, čeprav je občina, vsaj navzven, pokazala določeno pripravljenost na iskanje neke rešitve. Odbornik Spagna je na četrtkovni seji rajonskega sveta imel sila nevhvaležno nalogo prepričati svetovalce in prebivalce Jeremitišča o dobrih namenih občine. Nevhvaležno, ker je bil prisiljen popravljanje izjave, ki jih je prav te dni, glede dokončanja izgradnje avtoporta, dal zupan Valenti. Povedal je v bistvu, da ima obci-

na na razpolago samo okrog 30 milijard lir, kar pa ne zadostuje za dokončanje načrta. Hise naj bi torej zaenkrat pustili, za naprej pa se bo videlo...

Nekoliko drugače je zadevo predstavil arhitekt Spagna, ki je tudi potrdil, da denar ne zadostuje za dokončanje načrta. Kvečjemu bi ga bilo dovolj za izgradnjo upravnega centra in se ene hale. Glavno jedro his na Jeremitišču bi ostalo, stanovalci pa bi lahko poskrbeli za popravila, vzdrževanje in ureditev. Na izrecno vprašanje predsednika rajonskega sveta kaksna zanesljiva jamstva ponuja prebivalec občine je arhitekt (posteno) odgovoril, da takih jamstev ne more dati.

Razprava v katero so posegli poleg svetovalcev tudi krajanji je zajela siršo problematiko. Glavni pomisleki so se nanašali na smotnost tako pomembnih naložb v trenutku, ko nihče nima jasne slike o razvoju prometa in blagovnih tokov v Evropi novega tisočletja in ko je dobršen del že obstoječih struktur nesmotno izrabljen za dejavnosti, drugačne od tistih, ki so bile načrtovane ob nastajanju projekta.

Razprava je bila v glavnem korektna, posegi krajanov tudi. Določeno ostrino opravičuje dejstvo, da te osebe branijo svoje domove, svojo lastnino in da živijo že trideset let v stanju negotovosti. In to so na seji tudi jasno in brez dlak na jeziku povedali.

Reakcija svetovalke, ki meni, da v rajonskem svetu v Standrezu ni mogoče govoriti slovensko, ker da ne razume in ob tem glasno protestira, dokazuje stopnjo kulturne ravnini in ne potrebuje dodatnega komentarja.

Vsebinsko pomemben je bil zaključni poseg predsednika rajonskega sveta Maria Brescie, ki je dejal, da upa, da so na občini razumeli, da v Standrezu niso proti ali celo za zaprtje avtoporta. So tudi zato, da se dogradi, vendar le v nujnih delih. Tak je recimo upravni center. Na vsak način pa želijo ohraniti hise na Jeremitišču. In v tem pogledu ne morejo mimo stališča prebivalcev, ki tam živijo. Razprava, v kateri sta sodelovala tudi odgovorni tehnične službe na občini inz. Spanò in funkcionar urada za razlazuje Franco, je zajela tudi vprašanja vrednotenja nepremičnin.

Povedati velja se, da so bile občini v zadnjih mesecih predstavljene različne možnosti lociranja hale in upravnega centra, ki pa so po mnenju arh. Spagne, neizvedljive.

V torek bo rajonski svet razpravljajal o rešitvi, ki jo predlaga občina. Zatem naj bi dokument (variante k načrtu prostorske ureditve) obravnavala pristojna komisija na občini in končno občinski svet. Prav tako naj bi se rajonski svetovalci izrekli o varianti k regulacijskemu načrtu, ki predvideva drugačno prometno ureditev območja.

POSVET / NA SEJMIŠČU

O zaposlovanju v novi Evropi

Sodelujejo krajevni upravitelji in dva evropska poslanca

Perspektive razvoja gospodarstva in rasti zaposlovanja v okviru združene Evrope bodo predmet deželne posveta, ki ga studiojsko središče »Studio« pod pokroviteljstvom Dezele Furlanije - Julijske krajine prireja danes v konferenčni dvorani Expomago v Gorici. V dopoldanskem delu bodo od 10. ure dalje spregovorili predsednik deželne uprave Roberto Antonione, deželni odbornik Ettore Romoli, predsednik Pokrajine Giorgio Brandolin, predstavnik neprofitnih organizacij na področju posredovanja delovne sile Mario Sala in Marco Sorago, upravitelj trzaskega pristanišča Vincenzo Marinelli, predsednik gorških mladih industrijev Salvatore Palermo in taj-

nik italijanske trgovinske zbornice za Madžarsko Filippo Farkas.

Popoldansko zasedanje bo ob 15. uri uvedel predsednik komisije za zaposlovanje in socialna vprašanja pri evropskem parlamentu Winfried Menrad. Spregovorili bodo nato se deželni ravnatelj FJK za evropske zadeve Giorgio Tassarolo, predstavniki krajevnih uprav in združenj (Goriške občine, SDAG, AMG, Zravnstvene ustanove za spodnjo Furlanijo, Ascom), ki bodo predstavili z evropskimi prirospekvi izdelane razvojne načrte, zaključil pa bo evropski poslanec Giorgio Lisi, član komisije za zaposlovanje in socialna vprašanja pri evropskem parlamentu.

PEVSKA REVIIJA / DANES IN JUTRI

Dvajset zborov na 41. Cecilijanki

Na odru KC L. Bratuža se bodo zvrstili zbori z Goriške, Tržaške, Videmske in Koroške

V Kulturnem centru Lojzeta Bratuža se nocoj in jutri obnavlja vsakoletno srečanje s slovensko pevsko kulturo na tradicionalni reviji pevskih zborov Cecilijanka, ki jo prireja Zveza slovenske katoliške prosvete iz Gorice. Letošnja izvedba pevske revije bo že 41., na njej pa se bodo ustaljeni praksi iz prejšnjih let predstavili številni slovenski pevski zbori z Goriške, ob njih pa tudi nekateri zbori s slovenske strani meje, iz trzaskine in videmske pokrajine, s Koroške, simbolično pa bo zastopana tudi italijanska zborovska kultura. Skupno se bo v dveh dneh na odru Bratuževega kulturnega centra zvrstilo dvajset pevskih zborov.

Prvi koncert letošnje Cecilijanke bo nocoj ob 20.30. Na njem bo nastopilo enajst zborov in sicer: mešani pevski zbor Lojze Bratuž iz Gorice (dirigent Stojan Kuret), moški zbor Stmaver (dir. Nadja Kovic), mladinski mešani zbor Devin (dir. Herman Antonic), moški zbor Mirko Filej iz Gorice (dir. Zdravko Klanjscek), mešani zbor Mackolje (dir. Ivo Lesnik), Fantje izpod Grmade (dir. Ivo Kralj), »Gruppo corale Ars Musica« iz Gorice (dir. Lucio Rapacioli), zenska vokalna skupina Rihemberk (dir. Vanja Fabjan Velikanje), pevska skupina Beneške korenine (dir. David Klodic), moški zbor Skala iz Gabrij (dir. Miran Rustja) in

mešani zbor Hrast iz Doberdoba (dir. Hilarij Lavrencic).

Jutrišnji koncert bo ob 16 uri, na njem pa bo pešlo devet zborov: mešani zbor Rupa-Pec (dir. Zdravko Klanjscek), moški zbor Provov iz Nove Gorice (dir. Ivan Mignozzi), dekliski zbor Jezero iz Doberdoba (dir. Dario Bertinazzi), vokalna skupina Chorus 97 iz Mirna (dir. Anton Klancic), zenski Visarski kvintet (dir. Anna Missioni), mešani zbor Standrez (dir. Tiziana Zavadlav), moški zbor Jepa-Basko jezero iz Loč na Koroškem (dir. Alex Schuster), zenski zbor Devin (dir. Herman Antonic) in mešani zbor F.B. Sedej iz Steverjana (dir. Bogdan Kralj).

GORICA / VEČER O EDVARDU RUSJANU

Ovrednotili velikega letalca

Na povabilo krožka Gregorčiča govorila A. Rupel in V. Princič

Krožek za družbeno-politična vprašanja A. Gregorčiča je v sredo zvečer priredil srečanje o življenju in delu Edvarda Rusjana. Kakor je v uvodnih besedah povedala predstavnica krožka Erika Jazbar so izkoristili prilžnost pomembne 90-letnice, ki bo 25. novembra, od prvega poleta na Malih Rohaj in si domislili večer, na katerem bi raziskovalci Rusjanovega načrtovanja in življenja poglobljeno spregovorili o pomembni osebnosti, ki je dosegala in delovala v Gorici, o kateri pa uradna (in tudi slovenska) Gorica premalo ve. Srečanje sta oblikovala Vili Princič in Aldo Rupel.

Vili Princič je s pomembno zanimivih crnobelih slik prikazal široke razsežnosti Rusjanove osebnosti, načrtov in podvigo. Posebna pozornost je bila namenjena družini in okolju, v katerem je dorasel, in sicer Gorici iz zacetka stoletja; posebno poglavje je bilo namenjeno tudi krajsemu obdobju, ki ga je Edvard Rusjan pred tragično smrtjo preživel v Zagrebu oz. Beogradu, ko je šel s trebuhom za kruhom, ter odzivu, ki ga je imel pri tamkajšnjih narodih. Pogreba v Beogradu

se je namreč udeležilo okoli 20.000 ljudi, kar priča o ugledu, ki ga je bil Rusjan deležen. Istega ne moremo trditi o takratnih gorških ljudeh, ki so ga radi zasmehovali in zmanjševali njegovo delo. V takratnih italijanskih časopisih so njegovi poleti le bežno zabeleženi.

Številni prisotni so tako lahko spoznali marsikatero manj znano plat življenja slovenskega, jugoslovanskega in avstrogrškega pionirja letalstva, ki je z bratom in očetom zgradil v enem letu (1909-1910) kar sedem letal in to v Gorici. Prvi je letel na mirnem letališču in kot tak postal nekaj »ustanovitelj« današnjega letališča, ki je pred tem bil le velik travnik, na katerem se je pasla drobnarija.

Aldo Rupel je spregovoril o pomenu, ki ga ima Rusjanova figura za Gorico in za siršo slovensko narodnostno skupnost. Ob tem kako se je prvič slučajno srečal z nadarjenim in drznim pionirjem, do prve razstave, ki so jo otvorili v težkih političnih okoliščinah leta 1986 ob stoletnici Rusjanovega rojstva, do zadnjih pomembnih novosti, ki prihajajo iz Argentine, kamor se je

preselil del Rusjanove družine in lahko posreduje zanimive podatke in pričevanja.

Rupel je se povedal, da je obeležje Rusjanove osebnosti pomembno, saj na njem lahko obogatimo nase identifikacijo, ki se danes snuje le na literarnih ustvarjalcih, pozabljamo pa na izvrstne figure, ki so prednjace v tehnološkem ali športnem svetu.

Rupel je z dobršno mero zadosčenja predstavil tudi manifestacije, ki se pripravljajo ob 90. obletnici. Ob razstavi, do katere bo predvidoma prišlo marca 2000 v samem centru mesta, je posebno pomembna akcija, ki jo bodo izvedli na gorških slovenskih in italijanskih solah, saj je solski skrbnik poslal vsem ravnateljem pismo s pozivom, naj se vključijo v projekt ovrednotenja pomembne osebnosti, ki je delovala na Goriskem. V ta namen so odgovorni pri slovenskih organizacijah natisnili 6000 izvodov krajšega dvojezičnega teksta o Rusjanovem življenju in delu, ki ga bodo razdelili po gorških solah.

Na sliki (foto Bumbaca) Aldo Rupel, Erika Jazbar in Vili Princič

NOVICE

Srečanje za mir in spravo jutri na Sveti Gori

Na pobudo Združenja blaženih graditeljev miru in Združenja »E. Balducci« bo jutri na Sveti Gori srečanje o vprašanih miru, sodelovanja in sprave med narodi s posebnim ozirom na jubilejno leto. Na ta vprašanja nameravajo opozoriti predvsem Cerkev in to s posebnim dokumentom. Izbira Svete Gore ni naključna, poudarjajo v krajšem sporočilu, saj je to romarsko svetišče kraj, kjer se srečujejo verniki različnih narodnosti in jezikov. Srečanje, ki bo ob 15. uri, je odprto vsem.

Razstava miniaturnih vlakcev

Razstava miniaturnih vlakcev, avtomobilov, vojskih vozil in nasploh modelarstva, ki bo danes in jutri odprta v Alojzijeviscu (Don Boscova ulica 48) prav gotovo zasluži ogled. Postavili so jo člani društva Prijateljev železnic, ki so ljubiteljsko ukvarjajo z izdelavo modelov, preučevanjem razvoja železnice in drugih prevoznih sredstev in ki želijo do zanimivo področje predstaviti širši javnosti. Ob tem velja posebej opozoriti, da ne gre za prvo tovrstno pobudo, saj so razstavo pripravili že lani, sodelovali pa tudi pri odmevnejših prireditvah. Ogled razstave (vstopnine ni) je danes med 15. in 19. uro, jutri pa od 10. do 18. ure. V sklop razstave sodi tudi jutrišnja sejemska izmenjava modelov in sicer med 10. in 16. uro (za razstavljalce) in med 11. in 16. uro (za obiskovalce).

V Krminu prenovljen sedež ločniške zadružne banke

Zadružna kreditna banka za Ločnik, Koprivno in Faro bo jutri v Krminu odprla prenovljene prostore sedeža v Ul. Pozzetto v Krminu. Dogodek bodo združili s hvaleznico, ki bo ob 11. uri v stolnici. Ob 12. uri bodo šli v sprevedu do novega sedeža banke, kjer bo ob 12.30 slovesnost ob odprtju. Danes ob 18. uri pa bodo na zupanstvu predstavili knjigo Alberta Lucchitte »Il Cuore di Legno«, ki opisuje gospodarske dejavnosti v Krminu ob koncu prejšnjega stoletja in v zacetku tega, s posebnim ozirom na mizarstvo.

Slovenska gostinca v oddaji, ki jo snemajo za državno RAI3

Goriški grad je ob koncu tedna zaprt zaradi snemanja televizijske oddaje »Gustibus«, ki jo bo v kratkem predvajala državna televizijska mreža RAI3. Oddaja bo predstavila značilnosti nase dezele, zgodovinske in kulturne zanimivosti ter gastronomijo. Pomembno vlogo bosta pri tem imela dva slovenska gostinca, Avgustin Devetak z Vrha in Josko Sirk s Plesivega. Grad bodo spet odprli obiskovalcem v torek z običajnim urnikom obiska od 9.30 do 18. ure.

Čiščenje na Sabotinu

Združenje Legambiente bo jutri priredilo akcijo čiščenja vzdolž ceste, ki iz Stmavra vodi na vrh Sabotina. Udeleženci naj se zberejo ob 9.15 pri cerkvi v Stmavru, primerno obuti in opremljeni. Akcija, ki je bila napovedana že prejšnjo nedeljo, a je ponajgajalo vreme, bo trajala do 13.30.

VREME / NENAVIDNA JAKOST VETRA POVZROČALA ŠKODO V GORICI

Zima potrkala na vrata s silovito burjo in snegom

Gasilci opravili na desetine posegov - Snežilo je tik do nižine

Vremenslovci so sicer napovedovali močno ohladitev z burjo, včerajšnje vremenske razmere na Goriskem pa so gotovo presegle pričakovanja in crnogled napovedi zlasti zaradi jakosti sunkov vetra, ki so na bolj izpostavljenih predelih Gorice in okolice dosegali za naše kraje nenavadno hitrost do 100 kilometrov na uro. Posledice so na dlani: na desetine klicev na pomoč zaradi namoljenih vej in dreves, odkrusenega ometa, razmajanih dimnikov in zidarskih odrov in celo odkrita streha na nekem posloju v Drevoredu 20. septembra, kjer so najmočnejši sunki odnesli dober del stresnikov. Goriski gasilci niso imeli trenutka oddiha, tako da je še pod večer bilo težko izdelati točnejši obracun skode. Zaradi odstranjevanja posledic vetra, ki je odkrusil omet in del ostresja na že dolgo zanemarjeni stavbi nekdanjega hotela Unione, so morali zapreti promet ul. Garibaldi. Nekaj časa so bile

zaprte tudi Nadskofjska in druge ulice v centru mesta. Večja drevesa je burja podrta v Drev. Virgilio, na krizisu ulic Leon in Brig. Casale ter v Blankišu, več zidarskih odrov je razmajala v severnem delu Gorice. Precej je bilo tudi prometnih nesrec, večinoma le z gmotno škodo. V Koprivnem so bili lažje ranjeni trije finančni stražniki, ki so s službenim vozilom zavozili z

državne ceste 56. Dve osebi sta bila ranjeni v trčenju v krizisu Ul. Boschetto in Zorutti.

Sneg je pobelil vso okolico tik do mesta, kjer so snežinke naletavale pomešane z dežjem. V Gorici se snežinke niso oprijemale, že prvi obronki Sabotina, Škabrijela s Kekcem vred in drugih vzpetih v okolici pa so bile pod belo odejo. Hujše težave so imeli na cestah čez mejo, kjer so bile Lokve nedostopne zaradi zametov. Cesta Podnanos - Razdrto je bila večji del dneva zaprta za ves promet. Na cesti Podnanos - Ajdovščina je bil zaradi burje prepovedan promet za tovorna vozila do osem ton. Na cestah Kobarid - Bovec, Idrija - Godovic, Ajdovščina - Col - Godovic je bil prepovedan promet za priklonike in polpriklonike.

Na slikah (foto Bumbaca) gasilci odstranjujejo omet v Ul. Garibaldi; razklano drevo v Drevoredu Virgilio; zasnežena cesta na Sveto Goro

Trije zastrupljeni z monoksidom

V Gorici so včeraj okrog 12. ure zabeležili prvi primer zastrupitve z ogljikovim monoksidom. Do nevarne zastrupitve je prišlo v Ulici Capellaris 45. Zdravniki, karabinjerji in gasilci so priskočili na pomoč 56-letnemu Mariu Padovanu in 19-letni hčerki Danieli. Padovan ter 56-letni hišni pomočnici, slovenski državljanki Adi Puc.

Maria Padovana in Daniela Padovan so prepeljali s helikopterjem v Mestre, kjer razpolagajo s posebno hiperbarično komoro in sta bila podvržena posebnemu procesu zdravljenja. Ado Puc, ki je kazala manj izrazite znake zastrupitve, so pospremili v sempetrsko bolnišnico. Najhujše simptome zastrupitve so menda ugotovili pri Mariu Padovanu.

Menda so se stanovalci sami se pravocasnno zavedali nevarnosti in zaprosili za pomoč, ki je pršla se pravocasnno. S tem so najbrž za las usli smrtni nevarnosti.

Podrobnosti o vzrokih zastrupitve z ogljikovim monoksidom se niso ugotovljene. Po prvih izvidih je do zastrupitve prišlo zaradi slabega delovanja plinske peči za ogrevanje vode v kopalnici. Vzrok podobnih nesreč je po navadi slabo izgorevanje v pečeh oziroma neustrezna prezračevnost prostora ali prostorov, kjer so nameščene naprave za ogrevanje.

GORICA / DAN PRAVIC OTROKA

Na županstvu razstava na Korzu Ludobus

Goriska občina se v sklopu projekta Ptolomej vključuje v pobude ob vsedržavnem dnevu pravic otrok in mladostnikov. Danes ob 11.30 bodo na županstvu odprli razstavo s prikazom različnih dejavnosti, ki so se v letu 1999 odvijale v sklopu projekta Ptolomej, ki je zajel mladino različnih starosti. Predstavili bodo risbe in izdelke iz različnih delav-

nic, ki so se odvijale bolnišnici v poletnih srediscih, kakot tudi v okviru redne dejavnosti.

Dogajanje se bo ob 15. uri preselilo na ulice, zlasti na odsek Verdijevega korza med ulicama Garibaldi in Crispi, ki bo ob tej priložnosti zaprt za promet. Otroci se bodo lahko seznanili z različnimi igrami in oblikami druženja. Pozornost najmlajših bo zagotovo pritegnil Ludobus, posebej prirejeno vozilo, v katerem nastajajo cudovite igrače in to iz materialov, ki jih sicer odvrzemo v odpad. Če bo vreme nagajalo, bodo program prilagodili, dogajanje pa se bo preselilo v pasajo Goriske hranilnice in pošilnice.

O spostovanju in uveljavljanju pravic otrok in mladostnikov bo govor tudi v petek, 3. decembra, ob 18.30 in to na izredni (tematski) seji goriskega občinskega sveta.

Podpisi za bolnišnico na Deželi

Delegacija Enotnega odbora za zdravstvo na Goriskem, ki jo je vodila koordinatorka Carmen Donini Bratina in jo je spremljal deželni svetovalec Brussa, je bila včeraj v Trstu, kjer so predsedniku deželnega sveta Antoniu Martiniju izročili petico s 16.705 podpisi v podporo zahtevi, da se goriska splošna bolnišnica ohrani v Ul. Vittorio Veneto, da se tam obnovi zdravstveni kompleks in se vzpostavi čezmejno sodelovanje z bolnišnico v Sempetru. Podpisniki odločno nasprotujejo selitvi v poslopje Janeza od Boga. Martini je sprejel peticijo in dejal, da jo bo posredoval pristojni svetovalski komisiji.

KINO

GORICA
VITTORIA 1 17.45-20.00-22.15 »Il sesto senso«. I. Bruce Willis.
VITTORIA 3 18.00-20.00-22.00 »The intruder«. I. John Hannah, Charlotte Gainsbourg in Nastassja Kinski
CORSO Rdeca dvorana: 17.45-20.00-22.15 »Americano pie - Il primo assaggio non si scorda mai.«
Modra dvorana: 18.00-20.00-22.15 »Blu profondo«. R. Cliff Hanger.
Rumena dvorana: 17.00-19.30-22.00 »Destini incrociati«. I. Catherine Zeta Jones in Liam Neeson.
COMUNALE 17.00-19.30-22.00 »Destini incrociati«. I. H. Ford in K. Scott Thomas.

PRIREDITVE

SPDG priredi v četrtek, 25. novembra, ob 20.30 prvi planinski večer v sezoni. Aldo Baucon bo predvajal barvne diapozitive s planinskih izletov pa tudi diapozitive o turistično zanimivih krajih. Večer bo v knjižnici D. Feigl v Krizni ulici.

GALERIJA ARS vabi v petek, 26. t.m., ob 18. uri v Katolisko knjigarno na predstavitve knjižnih novosti Blagi izzivi in Moj mali veliki svet Aleksija Pregarca. Knjigi bo predstavila prof. Ester Sferco. Prisoten bo avtor.

ZSKD GORICA prireja Gledališko delavnico za delo z otroki. Predvidenih je pet srečan, enkrat mesečno od novembra do aprila, ob sobotah, od 15. do 18. ure, v knjižnici D. Feigla v Ul. Croce 3. Prijave do 25. novembra pri ZSKD, ob ponedeljku do petka, med 9. in 12. uro (tel. 531495). Prvo srečanje bo v soboto, 27. novembra.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV priredi veselo silvestrovanje 29. decembra v gostišču Al fogolar v Gaglianu. Poskrbljeno bo za avtobusni prevoz, za odlično večerjo, obdaritev jubilarov in vesele vize s prijateljem Silvom. Vpisovanje (čimprej!) pri poverjenikih in na sedežu ob sredah od 10. do 11. ure.

GLEDALIŠČE

KROZEK BRISKE MLADINE V KRMINU prireja v sredo, 24. novembra, ob 20.30 v občinskem gledališču v Krminu gostovanje Primorskega dramskega gledališča iz Nove Gorice s komedijo A. Ruzanteja Muhca »La moscheta«.

IZLETI

KMEČKA ZVEZA GORICA IN KONFEDERACIJA ITALIJANSKIH KMETOV FJK organizirata v ponedeljek, 29. novembra, strokovni izlet na sejem enološke opreme Enovitis in Simej 99 v Milano. Vpisovanje na Kmečki zvezi Gorica, Ul. Malta 2, tel. 0481-531644.

MOSKI PEVSKI ZBOR SKALA GABRIJE priredi v sodelovanju s sindikatom SPI-CGIL 11. in 12. decembra izlet v Sansepolcro (Arezzo) in obisk bližnjega koncentracijskega taborišča Renicci. Zbor bo imel tudi celovečerni koncert. Na razpolago je še nekaj mest. Interesenti se lahko obrnejo do sindikata SPI-CGIL ali do Bernarda Florenina tel. 0481/882240 do 21. t.m.

OBVESTILA

ŠTEVERJANCI rojeni leta 1931, 1932 in 1933 prirejajo danes družabnost. Ob 18. uri bo masa, nato večerja in družabnost v gostilni Koršč v Steverjanu. Vabljeni vsi občani rojeni v omenjenih treh letih.

OBMOČNO TAJNISTVO SINDIKATA SPI-CGIL obvešča upokojence, starejše od 50 let, ki so člani združenja AUSER, da se lahko pod ugodnimi pogoji poslučujejo termalnega bazena v Gradezu in sicer vsak delavnik, razen sobote. Podrobnejše informacije nudijo na sedežih sindikata SPI-CGIL.

PATRONAT INAC in CAAF Kmečke zveze opozarjata upokojence, imetnike pokojnin, ki so vezane na dohodek, da jim bo zavarovalni zavod INPS v kratkem poslal dopis (mod.RED.), na podlagi katerega bo treba INPS-u javiti dohodke za leta '96, '97, in '98. Zelo pomembna je navedba točnih podatkov. Zato so vsi zainteresirani upokojenci vabljeni, da se po prejemu omenjenega dopisa nemudoma oglašijo v uradu Kmečke zveze v Gorici, Ul. Malta 2. Deležni bodo brezplačne strokovne pomoči pri izpolnjevanju in oddajanju zahtevne dokumentacije. Vazno je, da prinesejo s seboj pokojninsko knjžico.

KMEČKA ZVEZA GORICA namerava organizirati v sodelovanju s SDZPI tečaj 150 ur za splošno kmetijstvo. Zainteresirani naj se javijo čimprej na sedežu Kmečke zveze v ul. Malta 2, tel. 531644. Opravljeni tečaj omogoča dostop do javnih prispevkov in vpis v poklicni seznam kmetov, kar je pomembno zlasti za mlajše kmetovalce.

ČRPALKE

Danes popoldne in jutri so na Goriskem dejurne naslednje bencinske črpalke

GORICA
 AGIP - Ul. d'Aosta 74
 ESSO - Ul. Brass 7/B
 IP - Ul. Lungo Isonzo 110
 ERG - Ul. Brig. Re
GRADIŠČE
 IP - Trg Unità
TRZIC
 ESSO - Ul. Boito
 API - Ul. Cosulich
 MONTEHELL - Ul. Boito
 AGIP - Ul. Duca d'Aosta
RONKE
 MONTEHELL - Ul. Redipuglia
ZACRAJ
 API - Trg Garibaldi
SLOVRENC
 AGIP - državna cesta 56
TURJAK
 IP - državna cesta
VILZ
 ERG - Ul. Aquileia 40
KRMIN
 API - Drev. Ven. Giulia

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI - D'UDINE, Ul. Fatti 13/A, tel. 530124.

DEŽURNA LEKARNA V TRZICU - S. NICOLO', Ul. I. Maggio 94, tel. 790338.

LEKARNA V SOVODNJAH - ROJEC, Ul. I. maja 32, tel. 882578.

POGREBI

DANES iz Gorice: 10.00, Rinaldi Domini iz splosne bolnišnice v cerkev in na pokopališče v Ločniku.

V Trzicu: 9.40, Rosalba Ciferri z glavnega pokopališča v stolnico sv. Ambroza in na glavno pokopališče.

OBLETNICA / V AVDITORIJU

Furlansko filološko društvo praznuje svojo 80-letnico

Furlansko filološko društvo - »Societat Filologice Furlane«, ki si prizadeva za uveljavljanje furlanskega jezika, je bilo ustanovljeno pred osemdesetimi leti v Gorici. Okroglo obletnico bodo obeležili z različnimi pobudami, jutri pa bo v deželnem avditoriju osrednja prireditve, pod pokroviteljstvom Pokrajine in Obcine. Udeleženci se bodo zbrali ob 9.30 v deželnem avditoriju, kjer bodo ob 10. uri odprli razstavo knjig in tiskov v furlanscini. Uredil jo je nekdanji ravnatelj Državne knjižnice Otello Silvestri. Pol ure kasneje se bo začela osrednja slovesnost z nastopom zbora »C.A. Seghizzi«, pocastitvijo spomina Celsa Macorja, predstavitev knjige Giovannija Mazzolinija »Musiche su testi di autori friulani«. Jutranji del bo sklenil zgodovinar Vittorio Peri z orisom lika škofa Fogarja, zatem pa

ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE - GORICA

CECILEJANKA '99

41. revija goriških pevskih zborov

Sodelujejo tudi zbori iz tržaške in videmske pokrajine, Koroške in Slovenije

Gorica, Kulturni center Lojze Bratuž

Danes, 20. novembra 1999, ob 20.30
Jutri, 21. novembra 1999, ob 16. uri

Vaš bančni partner
v poslovanju
s Slovenijo
in drugimi državami.

ljubljska banka

Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana

Podružnica Trst
Tel.: 040/6728711
Faks: 040/6728799

gospodarstvo in finance

Vse zunanje trgovinske
in bančne storitve.
Finansiranje domačih
in tujih
partnerjev.

ljubljska banka

Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana

Podružnica Trst
Tel.: 040/6728711
Faks: 040/6728799

TRST / TOMMASO PADOA SCHIOPPA PREJEL ČASTNI DOKTORAT TRŽAŠKE UNIVERZE

Izkušnje s skupno Evropo različnih narodov odpirajo upanje za ves svet

Evro dokazuje, da je mogoče postopno omejevanje suverenosti držav

TRST - Trst se je včeraj že drugič oddolžil nemu svojih uglednih sinov, Tommasu Padoa Schioppa. Potem ko so mu tržaški kronisti lani podelili zlatega sv. Justa, je bil tokrat deležen častnega doktorata Univerze v Trstu, in sicer iz ekonomije mednarodne trgovine in denarnih trgov. Na slovesnosti v zborni dvorani univerze je pozdrav novemu častnemu doktorju izrekel rektor prof. Lucio Delcaro, dekan ekonomske fakultete, prof. Attilio Wedlin, pa je prebral utemeljitev odločitve akademskega zbora. Padoa Schioppa je imel nato predavanje o »izkušnjah in perspektivah evropske konstrukcije z monetarnega in trgovinskega vidika«. Slovesnost je popestril glasbeni vložek konservatorija Tartini.

Uspehi zmanjšati brezposelnost je danes največji problem v Evropi, je dejal Padoa Schioppa, član izvršnega odbora Evropske centralne banke in nekdanji direktor Banke Italije. Po njegovem mnenju se je treba tega problema lotiti predvsem znotraj posameznih držav, kajti »tisto, kar je mogoče narediti na evropski ravni, je razmeroma omejeno«. V potrditev te teze je Padoa Schioppa pripomnil, da so imele »nekaterne države na tem področju veliko uspeha, medtem ko so druge manj uspešne«, kar pomeni, da »ni preprostih receptov za

razvoj«. Z nastopom evra pa interakcija med gospodarstvom, moneto in institucijami ne zadeva več samo preživetja skupnega trga, ampak »razvoj in kohezijo evropskega gospodarstva«. Pot do tega, da bo postala gospodarska struktura Evrolanda koherentna s prihodom evra, pa je po besedah Padoa Schioppa »se dolga in jo je treba prehoditi na več ravneh: na ravni Evropske unije, nacionalnih javnih oblasti, krajevnih uprav in celotne družbe«. Gre za proces, ki je »v polnem teku, in ne vemo, ali bodo države, članice monetarne unije, znale vse in enaki meri razumeti pravila nove igre in igrati z uspehom«. »Prav tako ne vemo,« je dejal novi častni doktor, »ali bosta Evroland in EU znala učinkovito delovati v svetu in tako prispevati k boljnim ekonomskim in monetarnim odnosom in k stabilnosti skoraj sto suverenih držav v Evropi, Sredozemlju in v Afriki.« »Ne vemo niti tega,« je dodal, »ali bo vzpostavitev Evropske unije okrepil, ali pa jo bo osibil. Toda ustvariti skupno gospodarstvo za krog držav z različnimi zgodovinami, jeziki, institucijami, ki so se med seboj tudi ostro soperdale, je izkušnja, ki daje upanje ne le Evropi, ampak vsemu svetu.«

Evropa je torej »urenilnica in s tem dokazala, da je mogoča dejanska, pa ceprav postopna omejitev

Rektor Delcaro izročajo častno diplomu Tommasu Padoa Schioppa (Foto KROMA)

suverenosti držav«, je dejal Padoa Schioppa. Povrh je vnesla pomembno novost, in sicer »organizacijo regionalnega značaja« oziroma regionalno sodelovanje kot »neobhodni element vsakega svetovnega reda«, medtem ko je v monetarnem oziru za uvedbo skupne valute in centralne banke dala »najpomembnejši, ce ne edini izraz teznje po uklinjanju vezi med oblastmi držav in monetarno oblastjo«. Častni doktor je svoje izvajanje sklenil z ugotovitvijo, da ECB centralna banka druge svetovne valute in da se zato brez nje v skupini sedmih industrijsko najrazvitejših držav sveta (G7) ni mogoče dogovarjati o monetarnih in tečajnih politikah.

Sredi decembra skupščina delničarjev CRTrieste Banca

TRST - V okviru procesa pripojitve k bančni skupini Unicredito bodo zasebni delničarji tržske banke CRTrieste Banca prejeli 2.330 lir bruto za vsako delnico. Razdelitev dela bankinega premoženja (64 milijard lir) pred iztekom leta bo na dnevnem redu redne in izredne skupščine delničarjev, ki je sklicana za 15. december. Po tej operaciji bo banki ostalo še za več kot 385 milijard lir premoženja. Na dnevnom redu decembarske skupščine so tudi statutarne spremembe in izvolitev dveh upraviteljev, ki sta bila kooptirana v teku leta.

Generali-Ina: pred startom operacije za 24.000 milijard

MILAN - Kot smo že poročali se bo v ponedeljek, 22. novembra, začela javna ponudba za nakup in zamemjavo delnic rimske zavarovalnice Ina, ki bo trajala do 14. decembra. Do takrat mora tržaska družba krilatega leva zbrati najmanj 34% delniškega kapitala Ine, ce pa se to ne bi zgodilo, bi lahko operacijo podaljšali. V prospektu, ki je od včeraj na trgu, je tržaska družba med drugim zapisala tudi obvezo, da si v naslednjih 12 mesecih ne bo pripojila rimske zavarovalnice.

EU: oktobra inflacija 1,3%

BRUSELJ - Po podatkih Eurostata se je letna inflacijska stopnja v Evropski uniji od 1,2%, kolikor je znašala septembra, povzpela oktobra na 1,3%. V enajstih državah evra pa se je z enake septembrske ravni v oktobru povečala na 1,4%. Najvisja je bila z 2,8% oktobrška inflacija na Irskem, sledi Danska z 2,6%, v Spaniji so beležili 2,4%, v Italiji pa je, kot znano, znašala 2%. Na drugo stran lestvice sta se z najnižjo, 0,8-odstotno inflacijo, uvrstili Francija in Avstrija, z 0,9% pa se jima je približala Nemčija. V primerjavi s septembrom se je inflacija povečala v devetih članicah EU, znižala se je v starih, nespremenjena pa ostala v dveh.

O združitvi Luke Koper in Intreurope šele čez mesec

LJUBLJANA - Slovenska vlada je na zadnjem zasedanju sklenila preložiti odločanje o združitvi Luke Koper in Intreurope na sredino decembra. To pomeni, da predstavnik vlade v primeru, ce bi skupščina delničarjev Luke Koper prvega decembra vseeno odločala o združitvi, te ne podprl. Vlada ocenjuje, da je potrebno pred združitvijo doreči nekatera vsebinska vprašanja združitve, predvsem opredeliti najemno pogodbo za vse objekte, ki bo kasneje s sprejetjem pomorskega zakonika prešla v koncesijsko pogodbo.

Obi se namerava širiti v Sloveniji

MARIBOR - Največja evropska veriga samopostrežnih trgovin z opremo za gradnjo in domača opravila Obi je svojo prvo trgovino v Sloveniji odprla decembra lani, v naslednjih treh letih pa bodo odprli še stiri ali pet novih trgovin. Mariborski Obi, v katerem je zaposlenih 67 delavcev, je v manj kot letu delovanja obiskalo 333.000 kupcev. Veriga Obi, ki je v zadnjem poslovnem letu povečala svoj promet za 20%, namerava v naslednjih treh letih povečati število trgovin od sedanjih 430 na 500, med katerimi bodo najmanj stiri nove trgovine v Sloveniji.

SLOVENIJA / PO OCENI STROKOVNJAKOV GZS

Prihodnje leto nekoliko višja gospodarska rast

Motor bo še naprej izvoz blaga in storitev

LJUBLJANA - Strokovnjaki Službe za konjunkturo in ekonomsko politiko (SKEP) pri Gospodarski zbornici Slovenije (GZS) pričakujejo - ob upoštevanju aktualnih okoliščin - za leto 2000 razmeroma stabilno dinamiko gospodarskih aktivnosti. Gospodarska rast naj bi letos dosegla 3,5%, prihodnje leto pa 3,75%. Kot so zapisali v zadnji izdaji Konjunktornih gibanj, taksno oceno posredno potrjujejo tudi poslovna pričakovanja v podjetjih.

Tudi prihodnje leto bo glavni generator gospodarske rasti izvoz blaga in storitev (+6%), uvoz pa naj bi se na letni povečal za 7%. Predvidevanja o inflaciji govorijo o 6-odstotni lasti cen, pri čemer so se domača inflacijska pričakovanja umirila, pri svetovnih cenah pa se nakazuje nekoliko več rasti.

Za utrip na domačem trgu bo še naprej najpomembnejša investicijska poraba (+7%), na katero bo najbolj vplivalo nadaljevanje infrastrukturnih naložb, vlaganj v opremo, deloma pa tudi visoka gradnja skupaj s stanovanjsko. Poraba

gospodinjstev se bo realno gibala nekaj nad 3% rasti, povprečne plače na zaposlenega pa naj bi se povečale za manj kot 2%, zaradi cesar lahko pričakujemo zmerno rast kupne moči domačega trga in boljše obete za investicijske dobrine kot za blago široke porabe. Rast javne porabe kot elementa domačega povpraševanja se umirja, a bo se naprej preseljala stopnjo gospodarske rasti.

Na trgu dela se položaj rahlo izboljšuje, ceprav ostaja registrirana brezposelnost na razmeroma visoki ravni 13,5%. Z vidika pogojev poslovanja bo v podjetjih se naprej največ problemov vezanih na finančne pogoje poslovanja, na monetarno politiko (vnovična rast obrestnih mer) in fiskalno politiko (zlasti visoke obremenitve dela in potreba, da se teza dajatvenih bremen bolj prenaša na posredne davke), kot tudi na nedorečenosti v prepisih (delovno pravnih), v zvezi z javnimi naročili, pozicijo delodajalcev). To so z vidika podjetij tudi pomembni kritični domači faktorji za kompetitivnost na evropskem trgu.

TEČAJNICE

1 EVRO = 1.936,27 LIRE

EVROPSKA CENTRALNA BANKA		
V EVRIH POVPREČNI TEČAJ		
19. NOVEMBER 1999	19.11.	18.11.
VALUTA		
ameriški dolar	1,0279	1,0380
japonski jen	109,10	109,63
grška dragma	328,80	328,90
danska krona	7,4377	7,4386
švedska krona	8,6020	8,6250
britanski funt	0,6353	0,6397
norveška krona	8,1795	8,1855
češka krona	36,333	36,278
ciprska lira	0,5776	0,5779
estonska krona	15,6466	15,6466
madžarski florint	254,64	255,35
poljski zlot	4,3448	4,3655
slovenski tolar	196,6750	196,7325
švicarski frank	1,6032	1,6020
kanadski dolar	1,5053	1,5220
avstralski dolar	1,6080	1,6230
novozelandski dolar	2,0216	1,0242

ZADRUŽNA KRAŠKA BANKA

19. NOVEMBER 1999		NAKUP/PRODAJA 1 EVRO
VALUTA		
portugalski escudo		200,482
nizozemski gulden		2,20371
belgijski in luksemburški frank		40,3399
francoski frank		6,55957
nemška marka		1,95583
finska marka		5,94573
španska pezeta		166,386
avstrijski šiling		13,7603
irski funt		0,787564
italijanska lira		1936,27

OSTALE VALUTE	EVRO	
	NAKUP	PRODAJA
ameriški dolar	1,0381	1,0219
britanski funt	0,6432	0,6305
švicarski frank	1,6191	1,5859
danska krona	7,5807	7,2947
norveška krona	8,3655	7,9905
švedska krona	8,8028	8,3812
kanadski dolar	1,5378	1,4812
grška dragma	345,87	301,06
japonski jen	113,18	106,33
avstralski dolar	1,6925	1,5811
slovenski tolar	205,98	193,62
hrvaška kuna	8,2394	7,4472
češka krona	45,052	35,205
slovaška krona	55,35	43,028
madžarski florint	298,04	242,15

ZADRUŽNA KRAŠKA BANKA

Zadruga zo.z. TRST

KMEČKA BANKA GORICA

19. NOVEMBER 1999	EVRO		LIRE	
	nakup	prodaja	nakup	prodaja
ameriški dolar	1,0389	1,0209	1864	1897
britanski funt	0,6420	0,6312	3016	3067
kanadski dolar	1,5252	1,4936	1270	1296
japonski jen	109,9426	107,8600	17,61	17,95
švicarski frank	1,6144	1,5869	1199	1220
norveška krona	8,2721	8,0809	234	240
švedska krona	8,7083	8,5056	222	228
grška dragma	332,7254	319,6714	5,82	6,06
danska krona	7,5234	7,3529	257	263
avstralski dolar	1,6266	1,5944	1190	1214
slovenski tolar	202,7507	196,1773	9,55	9,87
hrvaška kuna	7,9031	7,3066	245	265

FIKSI TEČAJI VALUT EVRA	EVRO		LIRE	
	NAKUP	PRODAJA	NAKUP	PRODAJA
nemška marka	1,95583		989,998	
francoski frank	6,55957		295,182	
nizozemski gulden	2,20371		878,641	
belgijski frank	40,3399		47,998	
avstrijski šiling	13,7603		140,741	
finska marka	5,94573		325,657	
španska pezeta	166,386		11,637	
portugalski eskudo	200,482		9,658	
irski funt	0,787564		2458,555	
lira	1936,27			

MILANSKI BORZNI TRG

19. NOVEMBER 1999				INDEKS MIB 30: +0,87%			
delnica	cena €	var. %		delnica	cena €	var. %	
AEM	2,675	-0,22		INA	2,849	-0,55	
ALITALIA	2,518	-0,03		MEDIASET	10,468	+0,20	
ALLEANZA	9,225	-1,75		MEDIOBANCA	9,790	+0,53	
AUTOSTRAD	6,867	+0,58		MEDIOLANUM	7,672	+0,19	
BNL	3,198	+0,85		MONTEDISON	1,577	-1,56	
COMIT	5,708	+1,72		OLIVETTI	2,130	+2,70	
BCA DI ROMA	1,317	+1,07		PIRELLI SPA	2,131	+0,85	
FIDEURAM	6,768	-0,60		RAS	8,815	-0,77	
INTESA	4,396	+2,78		ROLO BCA 1473	20,350	-	
MONTE PASCHI	3,730	-0,02		SAN PAOLO IMI	12,329	-0,31	
BIPOP CARIRE	42,710	+0,94		SEAT PAGINE GIALLE	1,593	-0,31	
EDISON	7,548	-0,61		TIM	6,886	+3,51	
ENI	5,539	-1,79		TECNOST	2,091	+5,55	
FIAT	28,270	-0,73		TELECOM ITA	9,977	+5,61	
GENERALI	28,860	-0,44		UNICREDIT	4,618	-0,51	

Podružnica Trst

ljubljska banka

Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana

NOVICE

A liga: že drevi (20.30) Udinese - Bologna

VIDEM - Ze danes bodo igrali dve tekmi 10. kola italijanske nogometne A lige. V Vidmu bo čakaj zanimivo srečanje med Udinesejem in Bologna, ki že malce »diši« po pravem derbiju za uvrstitev v pokal UEFA. Udinesejev trener De Canio nima večjih težav s postavo, saj bo lahko računali tudi na Poggija, ki si je opomogel po poskodbi. Nared sta tudi Zanchi in Margiotta, mdtem ko je vprašljiv nastop Locatellija (gripa). V velikih tezhavah pa je Bolognin trener Guidolin, ki je ostal brez standardnih igralcev Marochija, Binotta, Kolivanova, Fontolana, Signorija in Ventole. Tekma v Vidmu bo ob 20.30.

V drugem današnjem srečanju (ob 15.00) pa se bosta v Firencih spoprijeli domača Fiorentina in Perugia. Trapattonijevo mostvo bo ostalo brez Mijatovića kar za tri mesece, saj se bo moral srbski nogometas operirati.

Ostale tekme bodo jutri ob 15.00: Bari - Reggina, Inter - Lecce, Parma - Cagliari, Roma - Lazio, Venezia - Piacenza, Verona - Torino, ob 20.30: Juventus - Milan.

Slovenski reprezentanci čestital tudi Blatter

ZUERICH - Slovenski nogometni reprezentanci je za uvrstitev na evropsko prvenstvo 2000 čestital tudi predsednik Mednarodne nogometne zveze (FIFA) Joseph Blatter. "Čestitam vam za uvrstitev na evropsko prvenstvo, prvo v vaši zgodovini. Kvalifikacija je neverjeten in obetajoč dosežek za slovenski nogomet in njegovo zvezo," je zapisal Blatter in dodal, da upa, da se bo s predstavnikoma Slovenije se srečal, "morda na zrebu pred svetovnim prvenstvom 2002 v Tokiu".

Hingisova in Williamsova v polfinalu mastersa

NEW YORK - Svicarka Martina Hingis in Američanka Venus Williams sta se že uvrstili v polfinale zenskega teniskega mastersa v New Yorku. Hingisova je gladko s 6:1 in 6:2 odpravila Francozinjo Mary Pierce, Williamsova pa je imela precej dela z Avstrijko Barbaro Schett, preden jo je ugnala s 6:4 in 7:6 (7:2). Drug polfinalni par bo znan v dvoboju med Američanko Lindsay Davenport in Nemko Anke Huber ter Francozinjo Nathalie Tauziat in Belgijko Dominique van Roost.

Milwaukee zmagal, Stepania že na seznamu poškodovanih

NEW YORK - Vodilna ekipa centralne skupine severnoameriške kosarkarske lige NBA Milwaukee Bucks je premagala San Antonio Spurs z 99:88, Vancouver Canucks pa je izgubil z ekipo Seattle SuperSonics s 108:110. Vladimir Stepania tokrat ni nastopil za Seattle, ker ga je vodstvo ekipe uvrstilo na seznam poškodovanih.

OSTALI IZIDI: Washington Wizards - Toronto Raptors 92:81; Houston Rockets - Sacramento Kings 110:128; Denver Nuggets - Los Angeles Lakers 93:82.

NAMIZNI TENIS / DREVI V ZGONIKU V ŽENSKI A LIGI

Obeta se izenačen boj med Krasom Generali in Novaro

ZENSKA A LIGA

V petem in hkrati zadnjem krogu prvega dela italijanske namiznotenisne lige se bo prva ženska postava Kras Generali drevi, ob 18. uri, na domačem igrišču pomerila z Regaldijem iz Novare. Tekma bo pod pogojem, če bodo vremenske razmere omogočile gostjam, da se predstavijo na igrišču v Zgoniku. Ze itak ima Regaldi tekmo manj: iz nam neznanega vzroka srečanje 4. kroga z državnim prvakom Fit-Lycra ni bilo odigrano. Do tedaj je Regaldi zmagoval in si z Mantovankami delil vrh lestvice v skupini B, Kras Generali pa je po porazu s prvakom na 3. mestu.

Novara je v lanskem prvenstvu nastopala v A-2 ligi s Kitajko Chen-Yun, ki je začela s kariero v italijanskem prvotligaskem prvenstvu leta 1988 na Siciliji, se preselila k Maddaleni (Verona), potem k Abbadii Lariani (Como) in tri leta nastopala za Castellano, s katero je osvojila dva državna naslova, odsla zopet na Jug k Che-Linu in zatem k Regaldiju. Nastopanje v A-2 ligi ji je takoj odbilo nekaj zvezdic na lestvici tujk (sedaj 3. do 4.), vendar je Chen-Yun se zmeraj dobra igralka.

Pred prihodom v Italijo je bila 1987 na Kitajskem druga. Ker pravilnik dovoljuje prisotnost se druge tujke, katere država je članica evropske namiznotenisne zveze, je vključil Regaldi v svoje vrste se Madzarko Agnes Hegeđus, ki je prav tako med vodilnimi tujkami ze vrsto let. Tretja Novarina igralka je drugokategorijna Stefania Puricelli (st. 22).

Kras Generali bo v ring vstopil s prvo damo med tujkami - Kitajko Wang Xue Lan, ki brani Krasove barve od leta 1995; z 18-letno Vanjo Milic (st. 7), ki je oblekla prvotligaski dres ze eno leto pred prihodom Wangove, ter z novinko 23-letno Rusinjo Jeleno Abaimovo, ki je za Kras Generali doslej prispevala 4 točke.

Ob relativno izenačeni moči obeh ekip se navijacem drevi obeta zanimiv dvoboj.

V popolni disonanci razmerja moči pa se bo odvijal dvoboj na tezkem gostovanju med mlajšo postavo Krasa Avalon (igralke druge kategorije Dasa Bresciani, Martina in Sonja Milic ter tretjekategorijna Jasmin Kralj) proti glavnemu favoritu za osvojitve petega zaporednega državnega naslova Fit-Lycra iz Castelgof-

freda. Kras Avalon je doslej zabeležil ze zmago proti bocenskem Recoaru.

Po dolgem casu bomo videli v akciji na domačem igrišču zmagovito mosko postavo. Krasovi fantje bodo gostili mostvo Q7 iz Padove (na 6. mestu z eno zmago), medtem ko novinec v B-2 ligi niza zmage kot po tekočem traku in je prvi na lestvici v skupini C. Ali bomo tudi tokrat prisostvovali zmagi naših fan-
tov?

V boju za obstanek v ženski B ligi se bodo varovanke Robija Milica jutri ob 10. uri v Zgoniku spopadle z enakovrednimi nasprotnicami trenerja Doppelhammerja ekipe Kurtatsch (Cortecia). Krasovke imajo edinstveno priloznost da dosežejo prvi par prvenstvenih točk proti nasprotnicam, ki so v enakem položaju (brez zmage).

V ženski C-1 ligi bo počival Kras B, tretjevrščen Kras A pa ima lepo priloznost, da se iz gostovanja pri Latisani (6. mesto) vrne s svežim parom prvenstvenih točk. Z gostovanjem proti ekipi Azzurra C-2 bo Krasovo mostvo danes zaključilo prvi del sezonske C-2 lige. V dosedanjih starih srečanjih so bili krasovci neznatljivi. (JJ.)

SMUČANJE / ZA SP

Putzerjeva odlična 2.

Regine Cavagnoud prva
Mojca Suhadolc peta

COPPER MOUNTAIN - Uvodna tekma severnoameriške turnee za SP se je včeraj v veleslalomu končala z velikimi presenečenji. Zmagala je Francozinja Regine Cavagnoud, kar je zanjo prva veleslalomski zmaga sploh. Na odlično drugo mesto se je uvrstila Italijanka Karen Putzer, ki se nikoli ni dosegla tako visoke uvrstitve. In presenečenje predstavlja tudi 3. mesto Avstrijke Michaela Dorfmeister, ki je sicer izrazita smučakinja. Odlična peta je bila Slovenka Mojca Suhadolc.

Prva vožnja je obetala italijanski vrsti se boljši skupni dosežek, saj je bila Isolde Kostner celo cetrta, a je sklenila tekmo le na desetem mestu.

VRSTNI RED: 1. R. Cavagnoud (Fra) 2:00, 84; 2. K. Putzer (Ita) 2:00, 91; 3. M. Dorfmeister (Av) 2:01, 06; 4. A. Pärson (Sve) 2:01, 12; 5. M. Suhadolc (Slo) 2:01, 17; 6. A. Ottonson (Sve) 2:01, 24; 7. P. Wiberg (Sve) 2:01, 25; 8. R. Götschl (Av) 2:01, 33; 9. M. Rienda Contreras (Spa) 2:01, 38; 10. I. Kostner (Ita) 2:01, 41; 24. A. Dovzan (Slov) 2:02, 23; 25. S. Pretnar (Slo) 2:02, 35; 30. N. Bokal (Slo) 2:03, 52.

Na skupnem sestevku za SP vodita Francozinja Regine Cavagnoud in Svicarka Sonja Nef s po 120 točkami.

Danes bo v tem kraju na sporedu ženski slalom.

ODBOJKA / SVETOVNI POKAL NA JAPONSKEM

Zaslužen poraz Italije proti Rusiji

Jakovljevi nadigral italijansko obrambo
Papi poškodovan - Danes proti Braziliji

KAGOSIMA - Drugi dan svetovnega odbojarskega pokala na Japonskem je postregel s porazom Italije proti Rusiji. Zmaga slednje je bila popolnoma zaslužen. »Azzurri« v napadu niso bili dovolj učinkoviti, na drugi strani mreže pa je bil neverjetno razpolozen tolkač Roman Jakovljevi, ki je bil po tekmi zaslužen imenovan za najboljšega igralca tega dvoboja. Prvi trije seti so bili zelo izenačeni. V prvem je Italija popustila sele po rezultatu 19:19, dotlej pa jo je na površju držal zelo učinkoviti Giani. Drugi set je bil za »azzurre« prava drama. Vodili so z 19:16, nato zaostajali 22:20. V končnici sta imeli obe ekipi po dve zaključni zogi, naposled je Giani naredil zacetrniško napako in Rusi so zmagali. K uspehu Italije v 3. setu sta pripomogla tudi Vermiglio, ki je zaigral namesto Tofolija in pa Sartoretti, ki je zamenjal poškodovanega Papija, toda v cetrtem setu so bili Rusi spet odločno boljši in so zaslužen zmagali.

Po dveh kolih so Kuanci se edini brez izgubljenega seta, Kitajci pa brez dobljenega.

Davi je Italija igrala proti Braziliji.

Rusija - Italija 3:1 (25:21, 29:27, 23:25, 25:18)

ITALIJA: Tofoli 2, Bracci 5, Mastrangelo 13, Giombini, Bernardi 6, Gravina 3, Corsano (Libero), Papi 10, Sartoretti 4, Giani 25, Vermiglio 1, Bovolenta 4.

RUSIJA: Dineikine, Khamouttskikh, Olikhver 8, Goriouchev ne, Choulepov 2, Kazakov 3, Mitkov (libero), Tetioukhine 15, Iakovlev 25, Ouchackov 1, Guerassimov 1, Saveliev 1.

Sodnika: Nishikawa (Japonska) e Perez Vento (Cuba). Trajanje setov: 19, 25, 23, 22 minut. Zgoreni servisi: Italija 17, Rusija 12. Asi: Italija 4, Rusija 2. Blok: Italija 10, Rusija 10. Napake: Italija 17, Rusija 12.

OSTALI IZIDI: Kuba - Argentina 3:0 (25:20, 25:20, 25:22), Spanija - Kanada 3:0 (25:18, 25:16, 25:24), Južna Koreja - Japonska 3:1 (25:19, 25:16, 22:25, 25:20), Brazilija - Kitajska 3:0 (25:19, 25:18, 25:15), ZDA - Tunizija 3:1 (23:25, 25:21, 25:15, 25:23)

VRSTNI RED: Kuba, Rusija in ZDA 4, Brazilija, Italija, Spanija, Argentina, Južna Koreja in Kanada 2, Japonska, Tunizija in Kitajska 0.

JADRANJE / AMERIŠKI POKAL

Prada: pot še dolga

AUCKLAND - V zadnji regati drugega kroga kvalifikacij za nastop na Ameriškem pokalu je italijanska jadrnica Luna Rossa premagala ameriško Abracadabra in s tem dosegla svojo že devetnajsto zmago v dvajsetih nastopih. Pred pričetkom zadnjega kroga (od 2. do 12. decembra) ima osem točk prednosti pred ameriško posadko America True. V naslednjem krogu »round robin« bo vsaka zmaga veljala devet točk, kar pomeni, da lahko pride na lestvici se do velikih preobratov.

»Tretji del bo zelo tezek,« svari pred prevelikim optimizmom krmar konzorcija Prada Francesco De Angelis. Večina poznavalcev meni, da favorizirana mostva niso odkrila se vseh svojih kart. Precej težav je Italijanom povzročila ze Abracadabra, ki je bila po prvi boji v vodstvu, le malo pa je manjkalo, da bi

jadrnici pri obratu trčili med sabo. Taktik Torben Grael je v nadaljevanju odlično usmerjal svojega krmarja in Luna Rossa je zlahka zmagala. Danes bo na vrsti se nekaj zaostalih regat.

Druga faza je bila za nas uspešna, saj smo tekmovali v spremenljivih razmerah, od njih pa smo se naučili veliko koristnega,« je se povedal De Angelis. Težke trenutke je prezivljala včeraj posadka na jadrnici Young America, ki se je v boj spustila z rezervno jadrnico, bolj primerno za lahko vetrovje. Paul Cayard jo je zlahka premagal.

VRSTNI RED PO 2. FAZI: Luna Rossa 46, America True 38, Stars & Stripes 36, 5, America One 32, Nippon 25, 5; Young America 25, Bravo Espana 17, 6sens Francija 14, Abracadabra 12, Young Australia 9, Fast 2000 8.

Konjske dirke

piše: Giorgio Plettersech

1. dirka (Milan): Aigre Doux (1), to je konj, ki ga bo težko prmagati. Amahurt OM (X) in Adri di jesolo (2) zaslužita omembo.
2. dirka (Neaple): Nas favorit je vztrajni Sagoon (2), Uscudar Fon (1) starta iz ugodnega položaja. Pozorn na Saberja (X).
3. dirka (Firence): Super Dechiari (2) je zelo izkusen. Ubino Bieffe (X) je na dobrih vajetih. Presenetli lahko Tatedecor (1).
4. dirka (Montegiorgio): Tidalium (X) lahko vse premaga. Ural d'oriente (1) zasluži omembo. Resno alternativo predstavlja Victory Rally (2).
5. dirka (Rim, galop): Tulkas (2) ima vse možnosti, da se uveljavi. Blu Dor (1), vse je odvisno od terena. El

Monica je najboljši konj skupine X.

6. dirka (Dunaj): ce ne zagalopira se bo Four Wheel Drive (2) boril za zmago. Gusway (X) je na treningu odličan. Royal Game (1) lepo napreduje.

Totip

1. — prvi	1
drugi	X2
2. — prvi	2
drugi	X1
3. — prvi	12
drugi	X
4. — prvi	X
drugi	12
5. — prvi	2
drugi	X1
6. — prvi	X
drugi	1

NOGOMET / PROMOCIJSKA LIGA

Primorje že danes na Proseku proti Muggii

Danes bo igrala tudi Mladost v Tržiču v 1. AL

PROMOCIJSKA LIGA

Primorje - Muggia

Ekipa iz Milj naj bi sodila po dosedanjih rezultatih tudi letos v krog ekip, ki se bodo potegovale za obstanek v ligi. V lanski sezoni so Miljčani s 34 točkami pristali na 12. mestu lestvice. Tudi letošnji izkupicek ni najboljši (ena zmaga, šest neodločenih izidov). Do edinega uspeha so prisli v 2. kolu proti zadnjevrščenemu Domiu. Na Prosek pridejo po dveh zaporednih porazih (Gradese, Lucinico). Pekoc je bil prav nedeljski spodrsrlaj, toda ne zaradi samega rezultata, temveč zaradi disciplinskih ukrepov. Trije nogometasi Masutti, Degrassi in Costantini so bili diskvalificirani, tako da jih danes ne bo na igrišču. Kljub temu pa Muggia vseeno upa, da bo odsla nepremagana s proseškega pravokotnika.

Tudi Primorje v tem pomembnem dvoboju ne bo igralo v popolni zasedbi. Dagri in Bartoli sta bila v nedeljo izključena v Lauzaccu in zato kaznovana z dvojino, oziroma enotedensko prepovedjo igranja. Vsi ostali pa bi morali biti na razpolago trenerju Bidussiju. Pri-

morje mora danes odločno jurisati na zmago, ker bi v nasprotnem primeru položaj na lestvici postal res kritičen. (B.R.)

1. AMATERSKA LIGA

Fincantieri - Mladost

Doberdobci bodo tekmo 10. kola 1. amaterske lige igrali ze danes. V Tržiču se bodo spoprijeli z domačim Fincantierijem, ki je v prejšnjem kolu na Proseku premagal Portuale in se tako povzpela na lestvici na 8. mesto ter sedaj zaostaja za Mladostjo le za dve točki. Doberdobci v nedeljo niso igrali najbolje in so v Zavljah tudi zaslužen izgubili. Danes imajo zato lepo priloznost, da se oddolžijo za nedeljski spodrsrlaj, čeprav se zavedajo, da ne bo lahko, saj ne bo nastopila v popolni postavi. Se za eno kolo je diskvalificiran Matej Ferletic, Sitá pa si ni se povsem opomogel po poskodbi.

»V Tržiču bomo igrali na vse, da osvojimo vsaj točko. Vse nasprotnike v tej ligi spoustujemo, se jih pa ne bojimo,« je pred tem srečanjem izjavil predsednik Mladosti Aldo Todde.

KOŠARKA / ZA JADRAN NUOVA KREDITNA

Začenja se niz pomembnih tekem

Jutri v Roncahad proti grobem moštvu
- Pozor na provokacije - Doglia še out

S sedmim kolom C1 lige se bo za združeno ekipo Jadrana Nuova Kreditna pričel ciklus zelo pomembnih tekem, saj se bojo Brunnovi fantje po vrsti srečali z Roncadami, Marostico in Don Boscom oziroma z ekipami, ki ciljajo na obstanek, s tem, da ujamejo zadnje mesto play-offa.

Zlasti jutrišnji nasprotnik, Roncade, ki ima enako stevilo točk kot Jadran Nuova Kreditna, zna biti zelo trd oreh, saj je bilo to moštvo lansko presečenije prvenstva (bilo je namreč samo na vrhu lestvice od dveh kol pred koncem). Bilo je tudi težko opredeljivo, saj ni predvajalo nobene posebne igre in če hočemo biti malo hudobni, ni niti od daleč spominjalo na kosarkarsko ekipo. Glede igralskega kadra je najmočnejši posameznik Roncad, s katerimi so se Jadrancovi pomerili šestkrat (3-3), s tem, da so v gosteh slavili le v sezoni 91/92, krilo Olmesini (l. 1969, 192 cm), ki je lani na prvi tekmi sam pokopal plave (28 točk 11:16 pri metu iz igre). Poleg njega in morda krilnega centra Biasina (l. 1967,

198 cm) pa se noben posameznik ne dvigne iz povprečja. Glede igre nasprotnika pa naj povemo se, da nanjo največkrat vpliva kriterij sojenja, saj so Benečani lani predvsem »blesteli« po grobi igri, tako da bodo morali jutri Jadrancovi paziti predvsem na morebitne provokacije.

Glede zadnjih novosti iz tabora našega združenega moštva, ki je v sredo v prijateljski tekmi visoko (88:61) premagal Chiarbolo (C2 liga), Brumen znova ne bo mogel razpolagati z Doglio, ki bo baje miroval se dolgo. Iz previdnosti je miroval tudi Christian Slavec, ki pa bi moral jutri vsekakor igrati. Vasilij Kocijancić je pred tekmo dejal: »Kot ostali bivši Kontovelovi kadeti, ki so z mano prestopili v Jadrano-vo člansko moštvo, se tudi jaz v novem okolju počutim zelo dobro, saj je tu zelo dobra »klapa«. Poleg tega pa so treningi zelo kakovostni, tako da sem gotov, da bom v teku sezone veliko napredoval in upam, da si bom lahko s trdim in resnim delom priboril svoje mesto na igrišču.« (Kaf)

KOŠARKA / DREVI V C2 LIGI

Bor Radenska za nov par točk

V D ligi bo derbi kola v Gorici med domovci in Gradežani

C2 LIGA

Po lepi zmagi v Gradiscu in premoru v 7. kolu bo Bor Radenska drevi doma igral proti Codroipesju, ki ima kot naše moštvo enako stevilo točk (6) na lestvici.

»Ta čas smo v dobri formi, tako glede same igre in kar je, po mojem, se bolj pomembno, je vzdušje v ekipi zelo dobro. To pa je v vsakem skupinskem sporu se kako važno. Ekipa iz Codroipa ne poznam dobro, ob pregledu njenih rezultatov pa opazam, da je to moštvo, ki pretežno slo- ni na starih igralcih, ki dajejo več kot deset točk, in ki v povprečju daje 70 točk na tekmo. Paziti moramo predvsem na njihove tri strelce, ki so Pascolo, Della Longa in Reies. Skratka, to je ekipa, ki sodi v veliko skupino ekip, ki so s šestimi točkami na sredini lestvice. Seveda vsako podcenjevanje nasprotnika bi bilo za nas usodno, toda zaupam svojim fantom in prepričan sem, da bodo dali vse od sebe, da bomo osvojili novi dve točki,« je dejal pred ddrvejšjo tekmo Borov trener Lucio Martini.

D LIGA

Derbi 6. kola D lige bo gotovo v Gorici, kjer se bosta drevi v Kulturnem doma spoprijela vodilna na lestvici, domaci Dom Mark in La Gradese. Domovci so doslej zelo ugodno prese- netili in seveda mislijo nadaljevati z uspešno serijo nastopov. Nasproti pa bodo imeli zelo močno ekipo, je predvsem učinkovita v napadu, saj je doslej v povprečju dala 80 točk na tekmo.

Doma bodo igrali tudi cicibonasi, ki so v zadnjih dveh kolih dosegli dve zmagi. Naši kosarkarji bodo igrali proti zadnjeu- vrsčenemu na lestvici, ekipi Benningan's. Cicibonin

trener Boris Vascotto pa se upravičeno boji te tekme, in to iz dveh razlogov: prvič, da bi se njegovi fantje po dveh uspehih ne »usedli« in drugič, ker dan- danšnjo gostujočo ekipo sestavljajo dobri kosarkarji, ki so že igrali v višjih ligah in bi lahko na vsakem srečanju pokazali svoje pravo lice.

Brezani iščejo svojo prvo zmago v gosteh proti ekipi Soul Team, ki ima dve točki več od naše ekipe, Kontovelci pa bodo v skupini D skušali danes v Miljah popraviti domaci spodrseljaj s prejšnjega kola proti goriskemu Arteju.

Pavel Krížman (Kontovel)

ODBOJKA / MOŠKA B2 LIGA

»Razočarana« Riviera gost Mime Eurospin

Nuova kreditna se bo v
Vicenzo podala okrnjena

Ceprav igrajo odbojkarji Mime Eurospin zaenkrat na gostovanjih boljše kot doma, drevi v Repnu nimajo pravih alternativ. Gosta Riviero del Brenta morajo ukrotiti. Ob tem, da iz moske B2 lige izpadejo stiri moštva, se ravno Riviera skupaj s San Vitom nahaja na kritičnem 10. mestu, kar pa je ta čas se važnejše (za- skrbnjujoče), ima že šest točk prednosti pred moštvom trenerja Peterlina, to prednost pa je treba absolutno zmanjšati. V Repen prihaja moštvo, ki o sebi meni, da je v krizi. Riviera, s katero so se slogasi v preteklih letih v tej ligi pomerili že stikrat, so lani pristali na koncnem 3. mestu in so bili prepričani, da se bodo letos potegovali vsaj za »play-off«. Društvo je padovski Petrarci med letošnjim po- letnim prestopnim rokom odstopilo 32-letnega Checchina, ki je zdaj standardni libero padovskega prvligaša, od tam pa so se v Rivie- ro preselili trije perspektivni devetnajstlet- niki, ki pa za zdaj niso povsem upravičeni pričakovanja kluba. »Imamo mlado moštvo, ki pa je na papirju močnejše od lanskega, ven- dar so rezultati bistveno pod našimi pričako- vanji,« pravi sportni vodja kluba Gino Bal- dan, ki vsekakor upa, da se bo iz Repna vrnil s polnim izkupickom. Istih misli so seveda tu- di slogasi, ki bodo na- stopili v popolni posta-

vi in po testni tekmi v Portorožu trdno racu- najo na prvo prvenstve- no zmago.

Tudi nasprotnik igralk Nuove kreditne se imenuje Riviera, ven- dar pa gre za sesterko iz pokrajine Vicenza. Ri- viera na lestvici deli 4. mesto s Calligarisom iz San Giovannijski al Nat- sione. Lani je v lombard- sko-emilijski skupini pristala na 6. mestu, le- tos po tistem racuna na uvrstitev v play-off. Edini poraz je doživela proti vodilni Orceani, doslej največji uspeh pa je zmaga s 3:2 proti fa- voriziranemu Conegli- nu. V minulemu kolu je Riviera tesno zmagala v Mantovi proti skrom- nejši Volti, kar menda pomeni, da le ni nepre- magljiva. Slogasice so preteklo soboto proti Sangiorgini po nekajte- denskem treniranju v popolni postavi poka- zale napredek, žal pa so se stvari med tednom spet zakomplificirale. Med treningom si je namreč poškodovala koleno Petra Zagar. Ni se jasno, koliko je poškodba huda, gotovo pa nekaj časa ne bo mo- gla igrati. Danes jo bo v vlogi libera nadomestila Prestifilippova ali Kalceva. Zaradi studij- skih obveznosti bo od- sotna tudi podajacica Piccoli, medtem ko se bo Srichia gostovanja zanesljivo udeležila. Tudi danasnjo tekmo treba uvrstiti med težje. Z vsemi direktnimi na- sprotniki za obstanek pa se bodo morajo slo- gasice se pomeriti.

ODBOJKA / DEŽELNA PRVENSTVA

Proti Iteliju Val Imsa zadnjič v Štandrežu

Poslej bodo igrali v Kulturnem domu - Še vrsta predvidoma izenačenih dvobojev

V dezelnih odbojkarjskih ligah doslej obracun na splošno ni bil ravno najboljši, če seveda ne upoštevamo obeh Valovih sester, ki sta po sobotnem 4. kolu sami na vrhu lestvice.

Igralce Imsa, ki bodo danes zadnjič igrali v Štandrežu, naka- se bodo zaradi popravil v dvorani preselili v telovadnico Kulturne- ga doma, čaka dvoboj z Iteljem iz Fojde, ki je na 4. mestu z osmi- mi točkami. Sesterka iz Fojde je vsako leto za spoznanje boljša (kljub temu, da njen odlični tolkač Celledoni že dve leti brani Slogine barve), težko pa je reci, ali je treba njen letosnji spodbu- den začetek pripisati slabši konkurenci, ugodnega koledarju ali dejanski moči ekipe. Dejstvo pa je, da je Itely v minulem kolu s 3:2 premagal Buio, ki je gotovo eden najresnejših kandidatov za napredovanje, v 2. kolu pa je v Trstu tesno klonila pred Preveni- rejem, ki z Buio deli 2. mesto na lestvici. Trener Jeroncic je pre- pričan, da je nasprotnik v dome- tu njegovih fantov, seveda pa bo treba tudi tokrat igrati na vso moč. »Tekma z Iteljem nam bo hkrati kaj več povedal tudi o

moči Buie in Prevenireja, meni Jeroncic.

Pred težko nalogo je tudi Soca Unitecno, ki bo igrala v Trstu proti trenutno drugouvršenemu Preve- nireju. Tudi za Trzacane velja približno ista ugotovitev kot za Itely, saj so v preteklih sezonah vedno zivotalarili na sredini igrišča. Socani na tej tekmi resnično nimajo kaj izgubiti, ekipa pa je dovolj dobra, da lahko tudi prisenehi.

Olympia Agraria Terpin bo na domacih tleh gostila Maniago, ki ima na lestvici tri točke. Poraz v Trstu proti Club Alturi je za Go- ricane gotovo pomenil alarmni zvonec, zato si tokrat ze nikakor ne morejo privosciti novega spodr- sljaja, ceprav jih v isti sapi se ne sme zajeti strah, ki rojeva preko- merno zivcnost. Recept je mešani- ca borbenosti in samozavesti, da rezultati morajo vendarle priti.

V ženski C ligi bodo valovke v Sovodnjah gostile Tarcento, ki je trenutno največje razočaranje v li- gi, v kateri je razmerje sil za zdaj precej drugačno od lanskega. Tako sta bila Tarcento in Porcia lani med protagonisti, letos pa že hudo zaostajata. Ker valovke v zadnjih dveh nastopih kljub zmagi niso za-

dovoljile, drevisnjega nasprotnika nikakor ne smejo podcenjevati.

Olympia Kmečka banka je s si- cer tesno zmago proti tržaškemu SGM napovedala pohod proti vrhu, vendar mora drevi to tudi potrditi v Cervinjanu. Novinec Bo- lani je začel sezono odlično in je na 2. mestu, kar pa le delno pre- snece, saj je že lani v D ligi poka- zal dobro igro. Igralke Mirande Kristancic bodo mogle napeti vse sile. Nastop Vanje Cernic je pod vprasajem.

V moski D ligi bo Nas prapor se tretjič igral v Trstu, tokrat proti Ri- guttiju, ki sodi med boljše sesterke v ligi, čeprav kaže, da bo tudi letos težko segel po prvem mestu.

V ženski D ligi bodo borovke go- stovale pri Belfruttu, kateremu se je lani za las izmuznilo napredovanje. Borovke lahko igrajo v Vidmu pov- sem neobremenjeno, zmaga pa bi pomenila podvig. Brezance bodo gostile Morarese, s katerim delijo zadnje mesto na lestvici brez točk (tu je se Staranzano). Brezanke so prvenstvo začele zelo slabo, danes pa imajo priložnost dokazati, da si nastopanje v D ligi vendarle za- služijo. V nasprotnem primeru jim bo se bolj trda predla.

POLAR
LISTEN TO YOUR
STALNI NADZOR VAŠEGA UTRIPA
VAS BO VODIL K PRAVILNI VAJI

domaci šport

Danes

Sobota, 20. novembra 1999

NOGOMET

PROMOCIJSKA LIGA

14.30 na Proseku: Primorje - Muggia Duino Scavi

1. AMATERSKA LIGA

14.30 v Trziču: Fincantieri - Mladost

ODBOJKA

MOSKA B2 LIGA

20.30 v Repnu: Mima Eurospin - Riviera del Brenta

ZENSKA B2 LIGA

21.00 v Ponte di Barbanu: Riviera - Nuova kreditna

MOSKA C LIGA

17.45 v Trstu, MOnTe Cengio: Prevenire - Soca

Unitecno; 20.30 v Gorici, Slovenski sportni center: Olympia Agraria Terpin - VB Maniago; 20.30 v Sta-

drezu: Imsa - Itely

ZENSKA C LIGA

19.30 v Sovodnjah: Val Siderimpes - Simac Tar-

cento; 20.30 v Cervinjanu: Sporting Club - Olympia

Kmečka banka

MOSKA D LIGA

20.30 v Trstu, Ul. Macelli: Rigutti - Nas prapor

ZENSKA D LIGA

20.30 v Vidmu; Belfrutta - Bor; 20.30 v Dolini: Breg

Alta Rubinetteria - Morarese

1. MOSKA DIVIZIJA

20.00 v Krmini: Cormons - Olympia Agraria Terpin

1. ZENSKA DIVIZIJA

18.00 v Ronkah: Acli Ronchi - Val MTT; 20.00 na

Proseku: Kontovel - Sloga Pizzeria Veto; 20.30 v

Moraru: Lib. Capriva - Olympia Multiservice

MLADINKE

15.30 v Trstu, Don Milani: Altura Planet - Bor Friu-

lexport; 16.00 v Trsdtu, sola Rossetti: OMA - Breg

COMEC

DEKLICE

11.30 v Trstu, Ul. Petracco: La Tazza d'oro Virtus -

Sloga B

ROKOMET

2. SLOVENSKA LIGA VZHOD

17.00 v Hrpejlah: Kras - Jezersko

NAMIZNI TENIS

ZENSKA A LIGA

18.00 v Zgoniku: Kras Generali - Regladi Novara;

20.00 v Castelgoffredu: Castel Goffredo - Kras Avalon

MOSKA B2 LIGA

18.00 v Zgoniku: Kras - Q7 Padova

ZENSKA C1 LIGA

18.30 v Latisani: Pertergata - Kras A

ZENSKA C2 LIGA

17.00 v Rudi: Azzurra C2 - Kras

KOŠARKA

MOSKA C2 LIGA

21.00 v Trstu, 1. maj: Bor Radenska - Codroipes

MOSKA D LIGA

18.30 v Miljah: Innter 1904 - Kontovel Nordest;

18.45 v Trstu, 1. maj: Cicibona - Benningan's Drago

Basket; 20.00 v Gorici, Kulturni dom: Dom Mark -

La Gradese; 20.30 v Trstu, Ul. Forlanini: Rimaco

Soul Team - Breg Graphart

NARASCAJNIKI

16.30 v Trstu, 1. maj: Bor Friulexport - Supermer-

cato Ai Molini

NOGOMET

MLADINCI

16.00 v Trstu, Sv. Alojzjij: Chiarbola - Vesna

NAJMLAJSI

15.00 v Staranzanu: Staranzano - Sovodnje

Jutri

Nedelja, 21. novembra 1999

NOGOMET

PROMOCIJSKA LIGA

14.30 v Gradezu: Gradese - Zarja Gaja

1. AMATERSKA LIGA

14.30 v Marianu: Mariano - Sovodnje; 14.30 v Fari:

Pro Farra - Juventina; 14.30 v Krizu: Vesna - Pro

Romans

2. AMATERSKA LIGA

14.30 v Medei: Medea - Primorec; 14.30 v Podgori:

Piedimonte - Breg

3. AMATERSKA LIGA

14.30 v Dolini: Breg B - Pieris

NARASCAJNIKI

10.30 v Sovodnjah: Sovodnje - Real Isonzo; 11.45 v

Trstu, Sv. Alojzjij: San Luigi - Primorje Telital

NAJMLAJSI

8.45 na Opcinah, Vill. fanciullo: Montebello Don

Bosco - Zarja/Gaja

ZACETNIKI

10.30 v Dolini: Breg - Muggia B; 10.30 v Gorici, Ul.

Baiaconti: Sanrocchese - Sovodnje; 11.30 na Opci-

nah, Vill. fanciullo: S. Andrea B - Zarja Gaja

KOŠARKA

MOSKA C LIGA

17.30 v Roncadah: Roncade - Jadran Nuova Kreditna

DRŽAVNI KADETI

11.30 v Repnu: Kontovel Ma Nuoav edile - Telit

ODBOJKA

1. ZENSKA DIVIZIJA

16.30 v Trstu, sola Rossetti. Nuova Pallavolo - Bor

Friulexport

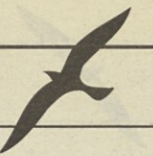
MLADINCI

11.00 na Opcinah: Sloga Multinvest - Il Giulia A

NAMIZNI TENIS

ZENSKA B LIGA

10.00 v Zgoniku: Kras Activa - TT Kurtatsch

ZGODBE O BALENKI - 1

Dario Jagodic

Ob odhodu

Po pravici rečeno, moram takoj povedati, da je njeno ime na dokumentih v laskem izvinku Balena a to je samo zato, ker se je rodila pred kakimi petintridesetimi leti pač tam in so jo v svojem pravopisu krstili. Mi smo trdno sklenili, da bomo začeli postopek o spremembi imena takoj, ko se vrnemo s krizarjenja. Pa tudi barvo in obliko črk bomo spremenili, bolj moderne in bele barve, zdaj so sive, da bodo boljše izstopale od podlage. Nasa Balenka je namreč, logično po imenu, prav lepe, lesketajoče se sivo vijoličaste barve, dolga je celih enajst metrov, iz hrpta pa se ji dviga v nebo skoraj petnajst metrov visok jambor z jadrom, ki avtomatično zleze v bomo, spredaj pa velik flok, ki se tudi zavije sam od sebe okoli svoje vrhne opore, da ga ni treba ročno dvigovati ali pa snemati po uporabi. V velikem trebuhi je prostora za šest ljudi, tudi če so rejeni. Dva v krmni kabini, ki je najbolj prostrana, dva v premški, dva pa v kajuti, kjer se široka miza na en mah spremeni v posteljo! Pa še eno uporabno ležišče je, v boku pod kokpitnim sedežem v katerega zlezeš za risalno oziroma pisalno mizico in se imenuje ne vem zakaj, ležišče "za mornarja". Verjetno je tu misljen mornarski učenec (po dalmatinsko "moco"), kajti prostora ni prav veliko, poleg tega je vzglavje tega ležišča tudi sedišče za tistega, ki pri mizici dela. Pa nič zato, mi smo ta prostor itak uporabili, da smo vanj zmetali dodatna oblačila, čevlje in razno šaro, za katero ni bilo prostora v ne ravno razkošnih omarih in policah. Pozabil sem namreč povedati, da se nas je spravilo na Balenko točno šest odraslih, razdeljenih v tri pare, ne prav mladih v letih a mladostnih po duhu in trdno odločenih, da nas ona popelje južnim morjem nasproti.

Ker smo hoteli ostati kar se da samostojni in neodvisni od zemlje in zemljanov, posebno, kar se tiče jedace in pijače in ker naj bi to popotovanje trajalo kakše tri tedne, se je paketov, skatel, konzerv, polivinilastih vrečk (polnih), predvsem pa steklenic, nabralo za cel pomol. Se danes mi ni jasno, kako in kam je vse to zlezlo, po sicer več ur trajajočem naporu, v mogočno podpalubje BALENKE, mislim pa, da je to izključna zasluga dolgoletnega pomorščaka, skipperja, krmarja, kuharja in skratka vodje odprave, našega Vanje, ki je v tem primeru dokazal, da poleg vsega drugega odlično obvlada teorijo kompenciranja teles. Če pristevamo vsemu še dobrih tristo litrov sicer nepitne a zato nič manj potrebne vode in 150 litrov nafte moram priznati, da me je dejstvo, da se plovilo skoraj ni ugreznilo pod normalno linijo, zelo presenetilo. Posteno bi se mi zdelo dodati, da smo vzeli s seboj nekaj nad sto steklenic mineralne vode in malo več kot 50 steklenic vina. Tudi za motor, močnejši 55 konjski PERKINS ni zгледалo, da predstavlja vse to kakšen poseben problem, ko nas je v sončnem, brezvetrjem julijem jutru prav lahko odpeljal od obale čup proti jugu zahodu in dosegel brez napore pri slabih dvatisočet obratih skoraj sedem vozlov hitrosti. Zbogom svetilnik zmage, ki kraljuješ daleč tam nad mojimi rodnimi Barkovljami, drugi na svetu po višini svetila! Tvoja luč sveti nič manj kot 35 milj daleč a zdaj si videti že kot zobotrebec. Mi z Balenko plovemo proti svetilniku na Savudrijskem rtiču: smer smo izračunali na satelitskem računalniku, s katerim smo opremljeni, vključili smo avtomatski pilot, pogledali malo naokoli, če ni v nevarni bližini kakega plovila in se mirno posvetili klepetu. Čez kake štiri ure bomo v Umagu, na obvezni prijavi za prestop meje in obveznim plačilom (drage) turistične takse.

Razdelili smo si ladijske funkcije: kapetanova in obenem krmarska, skratka, tistega, ki ukaže ni bila v diskusiji. Za ostale pa smo, po poglobljeni in dolgi diskusiji, odločili: tisti, ki ima za kapetanova največ izkušenj, ki je že plovil po Jadranskem morju, ki ve, kako in kdaj se spusti sidro, pozna vsaj deset najbolj važnih vozlov, je postal namestnik kapetana, to sem bil seveda jaz, ki sem se poleg vsega tudi globoko zavedal važnosti in odgovornosti funkcije. Tisti pa, ki ni bil nikoli na barki, malokdaj na morju dalje od človeške plavalne zmogljivosti in torej vsega zgoraj omenjenega znanja ni

mogel imeti, to je bil Jurij, je bil imenovan za kandidata mornarja in to je bil tudi edini preostali moški v moštvu. Za ženske, ki so bile na barki, je bila odločitev tale: vse tri smo enoglasno imenovali za pomočnice posadke s posebno nalogo, da skrbijo za obroke jedace in pijače, ki si sledijo v točno določenih urah dneva, ko je vozarjenje v polnem razmahu in ni časa za kako kuho. Obroke je zato seveda treba pripraviti tako, da jih posadka lahko uživa, ne da bi izgubljala veliko časa. Za večerni, vsakodnevni slavnostni obrok hrane, ki se pripravi po sidranju ladje, pospravljanju opreme, kopanju in umivanju mostva, obrok, ki zahteva pripravo in kuho (ali peko) so pa vse tri direktno na razpolago kapitanu, ki je, kot je bilo že rečeno, tudi kuhar. Pozneje se je izkazalo, da je bilo to delo pravzaprav izredno naporno in živčno utrudljivo, pri tem mislim na drugi, večerni del, kajti kapitan-kuhar je bil v kuhinji sila siten in gospodovalen, poleg tega pa ni trpel nikogar v neposredni bližini, ko je opravljal svoje delo. Tako so kuhinjske pomočnice morale umivati, lupljati, rezljati in vse, kar se pride zraven, izven podpalubja, kjer je kuhinja in mu podajati polizdelke preko stopnic. Ne vem, če je temu botrovalo tudi dejstvo, da se je naš kapitan-kuhar blizal kvintalu (in tež) in da je prostor okrog kuhinjskih naprav na BALENKI zelo skromen, toda tako je bilo. Kar je pa potem prihajalo od tam je pa bilo, skoraj bi rekel, nepopisno. Vzemimo vse restavracije na trzaskem obrežju, dodajmo jim še miljske in tisto, ki je bila včasih zraven Dutovelj, dodajmo temu vsemu še cel dan zraka in sonca, nekaj napora in še več relaksa, pa boste razumeli, zakaj so se tisti večerni obroki zdeli kvalitete petih zvezd, ob siju dalmatinskih sončnih zatonov.

Pozabil sem povedati, da je eni izmed dam posadke Balenke pripadla še dodatna naloga. Spomnili smo se namreč, da bi od časa do časa lahko pristali ob kak pomol tudi bočno, čeprav se to dogaja le redkokdaj, saj, posebno v marinah, ponavadi pristaneš na krmo ali na premec (v dalmatinskem zargonu "na provu"). Če bi pa pristali bočno, nastane takoj problem. Krmar krmari, mornar, to se pravi jaz, meče vrv na kopno s "prove", kdo jo bo pa vrgel s krme? Takega opravila ne moremo na noben način zaupati pripravniku-mornarju! Tako smo se odločili, da to odgovorno funkcijo opravi ena izmed žena, tista, ki itak kapitanu sledi celo življenje, tudi na dolgih krizarjenjih z Balenko in je potem to funkcijo opravljala zelo samozavestno in v splošno zadovoljstvo. Toda o tem se pozneje.

Blizali smo se meji na morju, virtualni seveda, pri kateri bi zapustili našo republiko, ko je bistro kapetanovo oko opazilo bojni coln italijanske carine, ki se nam z veliko hitrostjo bliža. Ker ni bilo nikogar v naši bližini ni bilo težko doumeti, da lovíjo nas. Takoj smo izključili avtomatski pilot, krmar je prijel za krmilo in zmanjšal hitrost. Kako pol miljo pred mejno črto so nas ujeli, se postavili vstric nas in zaukazali stoj. Zalučali so nam vrv, da so se privezali in zahtevali dokumente. Izgubili smo več kot pol ure za pregledovanje vseh vejic, podpičij in zelo zbledelih žigov. Barka ni bila nova, menjala je že dva gospodarja in tudi ime, poleg tega s papirji motorja nekaj ni bilo v redu, ker je bilo nekaj dodanega, nekaj prenovljenega, nekaj za kar se niso mogli zediniti z našim kapetanom. Mi ostali smo se seveda modre umaknili v kokpit in s dozdevno popolno indiferentnostjo sledili debati, kot bi se nas ne tikala.

Po dolgem razpravljanju so prišli do kompromisa, kot po navadi: naj bo za tokrat, a takoj po povratku je treba papirje na trzaski luški kapitaniji pregledati, oziroma posodobiti. Za kaj se je točno slo, priznam, da ne vem in tudi nisem povpraševal, ker sem se zavedal, po pripovedovanju prijateljev plovec, da smo se kar dobro zmazali, časovno in denarno. Navsezadnje so nam voščili se srečno pot, mi pa motor v največjo brzino, čez slovensko italijansko in slovensko hrvatsko mejo brez drugih nevšečnosti v Umag, da se prijavimo ob vstopu v državo. Naše krizarjenje se je pravzaprav šele začelo.*

Miran Komac
Varstvo narodnih skupnosti v Republiki Sloveniji

Danes začenjamo z objavo študije prof. dr. Mirana Komaca o zaščiti narodnih skupnosti v Republiki Sloveniji. Gre za analizo stanja in pregled manjšinske zakonodaje v Sloveniji; številni bralci so nas opozorili, da bi bilo primerno, da bi Primorski dnevnik objavil tako študijo, obvezo v zvezi s tem pa smo potrdili tudi na letošnjem občnem zboru Zadruga Primorski dnevnik. Prof. dr. Miran Komac je raziskovalec v Inštitutu za Narodnostna vprašanja v Ljubljani in profesor na ljubljanski univerzi, kjer med drugim predava prav o varstvu manjšin. Zahvaljujemo se mu, da nam je dal na razpolago študijo, ki jo je pred kratkim v več jezikih objavilo ministrstvo za zunanje zadeve Republike Slovenije. Ur.

UVOD

1. Ozemlje, na katerem je v začetku devetdesetih let nastala samostojna država Slovenija, ni bilo nikoli etnično homogeno. Število etničnih manjšin, njihov obseg ter njihova realna gospodarska in politična moč so se v različnih zgodovinskih obdobjih spreminjali skladno s spreminjanjem političnih meja. Zadnje spreminjanje državnih meja je na območju Slovenije pustilo kar »pestro«¹ zbirko pripadnikov neslovenskih etničnih skupin (glej tabelo št.1 in grafikon št.1).¹ Razvrstili jih je mogoče v dve skupini: na »klasične«² (teritorialne) manjšine in na novodobne narodne skupnosti (povečini pripadnike narodov nekdanje skupne jugoslovanske države), ki so nastale kot rezultat sodobnih procesov ekonomske imigracije.²

Število pripadnikov klasičnih narodnih manjšin znaša 11.567 oseb (oziroma 13.860 oseb, če pristevamo še pripadnike romske skupnosti).³ Tej kategoriji prebivalstva priznava država status »narodnih skupnosti«³ ter jim zagotavlja celovito pravno zaščito kolektivnih in individualnih pravic. Do polnega števila ne-slovenskega prebivalstva Republike Slovenije, ugotovljenega s popisom prebivalstva leta 1991, nam manjka še skupina 222.321 oseb (11,45% prebivalstva Slovenije), ki jo sestavljajo pripadniki različnih narodov (glej grafikon št.2). In tudi tem ustava (61.člen) zagotavlja izražanje narodne pripadnosti.

1 Ob popisu prebivalstva leta 1971 je bila sprejeta klasifikacija, ki je ustrezala ustavnim določbam o enakopravnosti vseh narodov in narodnosti in o pravici prebivalcev, da prosto izjavljajo narodnostno pripadnost, vstevši pravico, da se narodnostno ne opredelijo, če se ne želijo. V tej klasifikaciji, ki je veljala tudi ob popisu prebivalstva leta 1981 in 1991, so vsi prebivalci razvrščeni v dve temeljni kategoriji:

a) narodnostno opredeljeni
b) narodnostno neopredeljeni

Prebivalci, ki se niso narodnostno opredelili, so glede na odgovor razvrščeni v tri skupine:

a) narodnostno se niso opredelili,
b) opredelili so se kot »Jugoslovani«,
c) opredelili so se po regionalni pripadnosti.

V kategorijo »neznano«³ so bile uvrščene osebe, ki na vprašanje o narodnostni pripadnosti niso želele odgovoriti ali se niso želele opredeliti.

2 O tem podrobneje npr.:

Silva Mežnarić-Bosanci, Filip Višnjić, Beograd, 1986

Peter Klinar: Vplivi migracij na družbeni razvoj SRS, FSPN, RI, Ljubljana, 1986

Ivan Svetlik, Mojca Novak: Položaj priseljenih iz jugoslovanskih republik v Slovenijo, FSPN, 1991

3 V obdobju po osamosvojitvi Slovenije postaja vse bolj aktualno vprašanje nemško govoreče skupnosti. K tej populaciji pristevamo tiste, ki so se ob popisu prebivalstva leta 1991 opredelile kot Avstrijci (199 oseb) ali kot Nemci (544 oseb). Skupaj torej 745 oseb ali 0,038% prebivalstva Republike Slovenije. Ohranjanje narodnostne identitete jim zagotavlja 61. člen Ustave R. Slovenije. Za finančno podporo pri realizaciji kulturnih dejavnosti lahko zaprosijo Ministrstvo za kulturo.

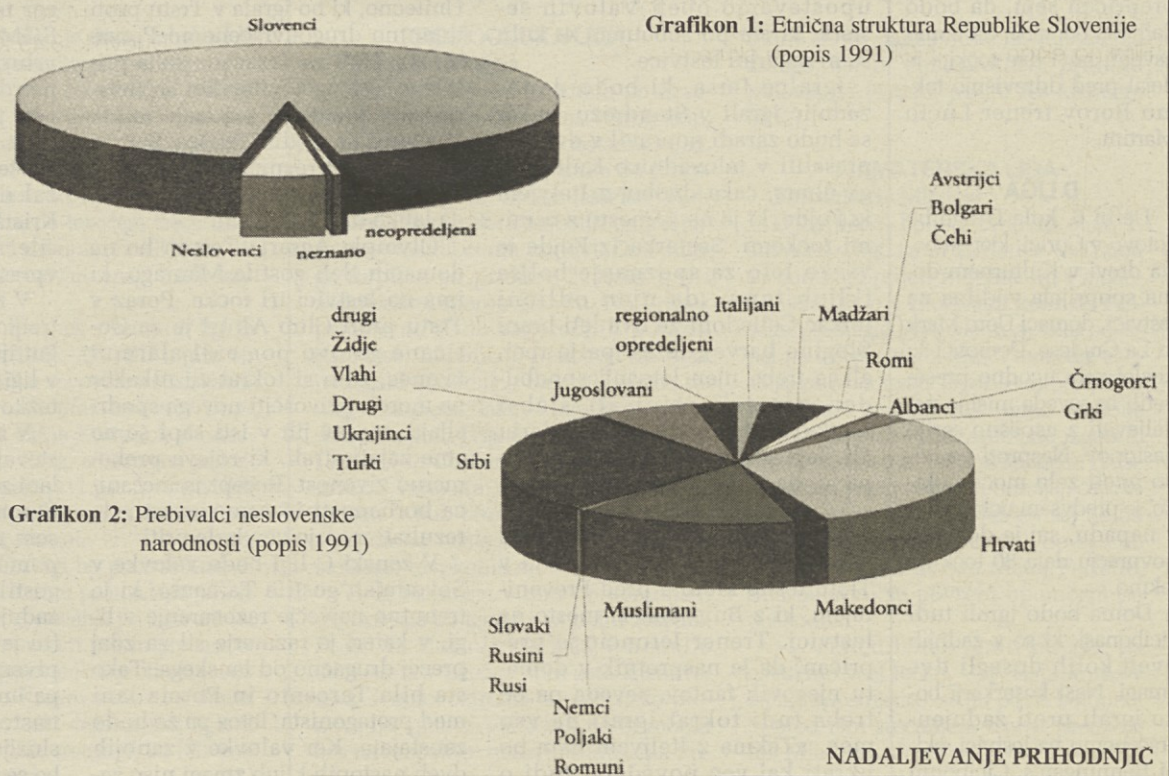
Več o nemško govoreči populaciji glej: »Nemci«³ na Slovenskem 1941-1955, (urednik Dušan Nečak) Filozofska fakulteta, Ljubljana, 1998

Tabela st.1: Prebivalstvo po narodnostni pripadnosti ob popisih 1953, 1961, 1971, 1981 in 1991

	1953*		1961		1971		1981		1991	
	skupaj	delež %	skupaj	delež %	skupaj	delež %	skupaj	delež %	skupaj	delež %
REPUBLIKA SLOVENIJA	1466425	100	1591523	100	1727137	100	1891864	100	1965986	100
NARODNOSTNO OPREDELJENI										
Slovensci	1415448	96,52	1522248	95,65	1624029	94,03	1712445	90,52	1727018	87,84
Italijani	854	0,06	3072	0,19	3001	0,17	2187	0,12	3064	0,16
Madžari	11019	0,75	10498	0,66	9785	0,57	9496	0,5	8503	0,43
Romi	1663	0,12	158	0,01	977	0,06	1435	0,08	2293	0,12
Albanci	169	0,01	282	0,02	1281	0,07	1985	0,1	3629	0,18
Avstrijci	289	0,02	254	0,02	278	0,02	180	0,01	199	0,01
Bolgari	49	0,00	180	0,01	139	0,01	105	0,01	169	0,01
Cehi	807	0,06	584	0,04	445	0,03	433	0,02	323	0,02
Črnogorci	1356	0,09	1384	0,09	1978	0,11	3217	0,17	4396	0,22
Grki	24	0,00	50	0,00	24	0,00	18	0,00	23	0,00
Hrvati	17978	1,23	31429	1,97	42657	2,47	55625	2,94	54212	2,76
Makedonci	640	0,04	1009	0,06	1613	0,09	3288	0,17	4432	0,22
Muslimani	1617	0,11	465	0,03	3231	0,19	13425	0,71	26842	1,36
Nemci	1617	0,11	732	0,05	422	0,02	380	0,02	546	0,03
Poljaki	275	0,02	222	0,01	194	0,01	204	0,01	204	0,01
Romuni	41	0,00	48	0,00	43	0,00	94	0,01	116	0,01
Rusi	593	0,04	295	0,02	302	0,02	194	0,01	170	0,01
Rusini	46	0,00	384	0,02	66	0,00	54	0,00	57	0,00
Slovaki	60	0,01	71	0,00	85	0,01	144	0,01	141	0,01
Srbi	11225	0,77	13609	0,86	20521	1,19	42182	2,23	47911	2,44
Turki	68	0,01	135	0,01	53	0,00	87	0,00	155	0,01
Ukrajinci**	143	0,01	192	0,01	213	0,01
Vlahi	9	0,00	6	0,00	5	0,00	17	0,00	38	0,00
Zidje	15	0,00	21	0,00	72	0,00	9	0,00	37	0,00
Drugi	352	0,02	449	0,03	307	0,02	577	0,03	1178	0,06
NARODNOSTNO NEOPREDELJENI										
Narodnostno se niso opredelili po čl.214 Ustave RS	-	-	-	-	3073	0,18	2975	0,16	9011	0,46
Opredelili so se kot Jugoslovani	-	-	2784	0,18	6744	0,39	26263	1,39	12307	0,63
Opredelili so se po regionalni pripadnosti	-	-	-	-	2705	0,16	4018	0,21	5254	0,27
NEZNANO	211	0,01	1154	0,07	2964	0,17	10635	0,56	53545	2,72

* Ozemlje v času popisa

** V popisih leta 1953 in 1961 so Rusini in Ukrajinci prikazani skupaj

Grafikon 1: Etnična struktura Republike Slovenije (popis 1991)

Grafikon 2: Prebivalci neslovenske narodnosti (popis 1991)

NADALJEVANJE PRIHODNJIČ

RAI 3 slovenski program

Za Trst: na kanalu 40 (Fertugi) in 64 (Milje)
Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

20.25 Mala Ceciljanka 1998: Otroški pevski zbor «Plesivo»
20.30 TV dnevnik, nato Utrip evangelija

RAI 1

6.00 Euronews
6.40 Nan.: Odletela bom (i. Sam Waterston)
7.30 Otroški variete La Banda dello Zecchino (vodi Marco di Buono), vmes risanke Princessa Sissi in nan. Lassie
10.00 Variete: L' albero azzurro - Plavo drevo
10.30 Film: C'è un sentiero nel cielo (kom., It. '57, i. Claudio Villa)
12.25 Vremenska napoved in dnevnik
12.35 Nan.: Gospa v rumenem
13.30 Dnevnik
14.00 Aktualno: Benessere - Nasveti za dobro počutje
14.50 Aktualna odd. o morju in ljudeh, ki ob njem živijo: Linea blu (Sorrento-Catania-Taormina)
15.25 7 dni v parlamentu
15.55 Variete za najmlajše: Disney Club (vodi Carolina Di Domenico), vmes risanke Disney's Doug
18.00 Dnevnik
18.10 Aktualno: Nabozna odaja - A sua immagine
18.30 Kviz: In bocca al lupo! (vodi Carlo Conti)
19.25 Vremenska napoved
20.00 Dnevnik
20.35 Sport
20.40 Variete: Carramba che fortuna!
23.15 Dnevnik
23.20 Aktualno: Serata TG 1 (vodi Lamberto Sposini)
0.15 Dnevnik, pregled tiska, zapiski, izzrebanje lota
0.40 Film: Primo amore (kom., ZDA '35, i. K. Hepburn, F. MacMurray)
2.15 Film: L' agenda nascosta (thriller, VB '90, r. Ken Loach, i. B. Cox)

RAI 2

6.00 Nanizanka, 7.00 dnevnik
7.05 Jutranji družinski variete: In famiglia (vodita R. Capua in T. Timperi)
8.00 9.00, 9.30, 10.00 dnevnik
10.05 Evropski dnevi
10.30 Nanizanka: Hunter
11.25 Igrajmo na loto ob 8-ih
11.30 Variete: V družini
13.00 Dnevnik
13.25 Sportna odd.: Dribbling
14.05 Nan.: Law & Order - Voznja v vinjenem stanju
15.00 Aktualno: Al posto tuo, 16.05 Terzo millenio, 16.35 Racconti di vita - Zivljenjska kronika
18.15 Oddaja o izletih in potovanjih: Sereno variabile
19.05 Nan.: J.A.G.
20.00 Loto ob 8-ih
20.30 Dnevnik
20.50 TV film: La calda notte dell' assassino - One Hot Summer Night (thriller, ZDA '98, i. E. Eleniak)
22.30 Gledališce: Bestiario veneto - Parole mate (Marco Paolini)
23.40 Dnevnik
0.00 Boks: Ciarlante - Joval (srednja kat.)
1.00 Italija sprašuje

RAI 3

7.00 Aktualno: Zgodovina, 8.30 Shukran, 8.45 Gospodarstvo
9.40 Glasb. odd.: Opera
11.00 T3 Kmetijstvo
12.00 Dnevnik, sport
12.30 Sredozemlje
13.00 Aktualno: Doppiavù - vero e TV
14.00 Deželne vesti, dnevnik, 14.50 T3 Okolje Italija
15.50 Sportno popoldne: 83. Giro d' Italia (predstavitelj), IP v odbojki (Z), IP v kosarki, nogomet
18.50 Vremenska napoved
19.00 Dnevnik, deželne vesti
20.00 Sport: nogomet
20.30 Variete: Blob
20.40 Film: Botte di Natale (pust., Nem. '94, r.-i. T. Hill, Bud Spencer)
22.30 Sport: nogomet
22.45 Dnevnik in deželne vesti
23.10 Vremenska napoved
23.20 Aktualna odd.: Harem
0.10 Dnevnik, pregled tiska, vreme
0.20 Nan.: Erotic tales
0.50 Fuori orario, vmes filmi

RETE 4

6.00 Nad.: Vecna ljubezen, 7.00 Amanti - Ljubimci
8.00 Film: Gilda ('46, i. R. Hayworth, G. Ford)
10.00 Aktualno: Sabato 4
11.30 Dnevnik
11.40 Aktualno: Forum
13.30 Dnevnik
14.00 Kviz: Kolo sreče
15.00 Nad.: Sentieri - Steze
15.30 Aktualno: Affetti speciali, 16.30 Chi c'è c'è, 17.30 Naturalmente su Rete 4, 18.00 Il trucco c'è
18.55 Dnevnik in vreme
19.30 SP v smučanju: zenski slalom, 1. tek
20.35 Film: Il ragazzo di campagna (kom., It. '84, i. R. Pozzetto, M. Boldi)
22.30 Film: Una notte a Warlock (vestrn, ZDA '59, i. R. Widmark, H. Fonda)
1.05 V parlamentu, pregled tiska
2.40 Film

CANALE 5

6.00 Na prvi strani
8.00 Jutranji dnevnik Tg5
8.30 Aktualna odd.: La casa dell' anima (vodi Vittorio Sgarbi)
8.55 Aktualna odd. o dobrem počutju: Vivere bene - Nasveti, 10.00 «Vivere bene» o zdravju
10.45 Teleprodaja
11.00 Nan.: Vsi ljubijo Raymond, 11.30 Detektiv v bolnici - Geni zdravja
12.30 Nan.: Robinsonovi
13.00 Dnevnik TG 5
13.40 Variete: Finchè c'è Ditta c'è speranza
14.10 Aktualna odd.: Moski in zenske
16.30 Film: Alibi seducente (kom., ZDA '89, r. B. Beresford, i. Tom Selleck, Paulina Porizkova)
18.30 Variete: Passaparola (vodi Gerry Scotti)
20.00 Dnevnik TG 5
20.30 Striscia la notizia
21.00 Variete: Ciao Darwin 2 (vodi Paolo Bonolis)
23.30 Informativni tednik: 2000 - Dogodki in osebnosti
0.30 Nonsolomoda
1.00 Nočni dnevnik
1.30 Striscia la notizia
2.20 Nan.: Missione impossibile - Far West

ITALIA 1

6.45 Variete za najmlajše, risanke
10.05 Film: Giochi stellari (fant., ZDA '84, r. N. Castle, i. Robert Preston)
12.20 Zanimivosti o filmu «Big Daddy»
12.25 Odprti studio
Fatti e misfatti
13.00 Sport magazine
13.30 Risanke
14.00 Simpsonovi
14.30 Variete: Candid camera show
15.00 Aktualno: Izbor oddaje «Fuego!», 15.30 glasbena odd.: Rapido
16.00 Variete za najmlajše Bim Bum Bam, vmes risanke
17.30 Sport: Wrestling
18.00 Nan.: L. A. Heat
19.00 Aktualna odd.: Real TV
19.30 Odprti studio, 19.55 Sport studio
20.00 Glasb. odd.: Sarabanda
20.45 Nan.: Walker Texas Ranger (i. Chuck Norris)
22.30 Film: Senza tregua (pust., ZDA '93, i. Jean Claude Van Damme)
0.30 SP v smučanju: zenski slalom, 2. tek
1.00 Sport studio
1.20 Filmski maraton: Postatomski heroji

TELE 4

19.30 22.45 Dogodki in odmevi
14.30 Nanizanka
17.30 Mix kultura
18.00 Dok.: Austria imperialis
20.05 Zoom sport
20.30 Ljubezen na podstrešju
21.00 Film: Il frullo del passero
23.45 Reporterji na prizorišču
1.50 Film: Border Crossing

MONTECARLO

13.00 19.30, 22.45; 1.15 Dnevnik, 19.50 TMC Sport
9.05 Film: La leggenda del ranger solitario (vest., '81)
11.30 Nan.: The Big Easy
13.30 Souvenir d' Italie
14.00 Film: Il seme dell' odio
16.20 Film: Guerrieri dell' inferno (dram., i. N. Nolte)
18.50 Montanellijev teden
20.30 Film: Sfida oltre il fiume rosso (vestern, ZDA '67)
22.55 Nogomet: spanska liga

Slovenija 1

7.25 Napovedniki
7.30 TV prodaja
8.00 Tedenski izbor: Zgodbe iz školjke, 8.30 Radovedni Tacek: oko, 8.50 kviz Male sive celice
9.40 Ris. nan.: Denver, poslednji donozaver
10.05 Kino Kekec
Film: Venus Peter (VB 1989, r. Ian Sellar, i. David Hayman, Sam Hayman, G. Paterson)
11.35 Nan.: Lassie (i. Susie Almgren, Walter Mossey)
12.00 Tednik
13.00 Porocila, vreme, sport
13.20 Tedenski izbor: Homo turisti, 13-40 Med valovi, 14.10 Petka Petka
15.35 Film: It's my turn - Priložnost zame (ZDA 1980, r. Claudia Weill, i. Jill Clayburgh, Michael Douglas)
17.00 Pomp
18.00 Obzornik, vreme, sport
18.10 Na vrtu
18.35 Ozare
18.40 Cari zacimb
19.15 Risanka
19.30 Dnevnik, vreme, sport
19.55 Utrip
20.15 Orion (vodi Blazka Muller, r. Slavko Hren)
21.50 Vino moje dezele
22.30 Porocila, vreme, sport
23.00 Nanizanka: Sorodni duši (VB, i. Pauline Quirk, Linda Robson, Lesley Joseph, 8. del)
23.30 Nad.: Velika svoboda (Nem., r. Goerlitz-Sigl-Helfer, i. Peter Striebeck, 5.)
0.20 Film: Brata za vse življenje (krim., Nemčija 1995, i. Gottfried John, Feilx Eitner)

TV PRIMORKA

16.25 Videostrani, Videospot dneva
16.30 Hitov trenutek
16.50 Obiskali smo: Deskle
17.20 Od gora do morja - Turizem
18.10 Popotniške razglednice
19.00 Risanka: Skratna delovna soba (3. del)
19.25 Videostrani
20.00 Tedenski pregled
20.20 Duhovna misel
20.30 Klepet o glasbi z J. Svete
21.30 Film: Medicine River
23.10 Oder občutkov (TV Pika)

Slovenija 2

7.45 1.55 Teletekst
8.00 Vremenska panorama
9.00 Napovedniki
9.30 Tedenski izbor: Nan.: Noro zaljubljena (ZDA, 15. epizoda)
9.50 nadaljevanka: Ivanhoe (VB, 3. del), 10.40 Stafeta mladosti
11.35 Nan.: Obljubljena dezela (ZDA, i. Garrett M. Brown, Gail Strickland, 24. in 25. ep.)
12.30 TV prodaja
13.00 Euronews
15.35 Kosarka NBA: Portland - Philadelphia
17.05 Proglasitev sportnika stoletja
18.05 SP v smučanju: zenski slalom, 1. tek
18.55 Rokomet: Slovenija - Italija (zenske, kvalif. za EP)
20.35 Sportni film
21.05 SP v smučanju: zenski slalom, 2. tek
22.00 Film: Zmedeni agent (Fr. 1987, r. Jean-Pierre Mocky, i. Catherine Deneuve, Richard Bohringer, Pierre Arditi)
23.30 Sobotna noc: Vlado Stefanovski, koncert + Val 202
Mike Oldfield - koncert
1.30 Nanizanka: Sla (ZDA, 18. epizoda)

Koper

14.00 Cezmejna TV - poskusne odd., T3 FJK
14.20 Pogovorimo se o...
15.00 Vesolje je...
15.30 Gugalnica
16.00 Tretje tisočletje
17.00 Ekstremni sporti
17.30 Vsedanes aktualnost
18.00 Program v slovenskem jeziku: Brez meje
18.45 Primorska kronika
19.00 TV dnevnik, vreme, sport
19.30 Jutri je nedelja
19.45 Risanke, 20.10 Odmev
20.40 Rokomet: Slovenija - Italija (zenske, kval. za EP)
22.00 TV dnevnik
22.15 NBA Action
22.40 Kosarka NBA: Portland Trail Blazers - Philadelphia 76'ers
0.20 Vsedanes - TV dnevnik

RADIO

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Porocila; 7.20 Dobro jutro po naše; 7.25 Koledar in Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Kulturni dogodki; 8.40 Soft music; 9.30 Koncer: Komorni orkester Pro Arte; 11.00 Porocila; 11.10 Country music; 11.30 Filmi na ekranu; 11.45 Glasba za vse okuse; 12.00 Krajevne stvarnosti: Rezija in Kanalska dolina, nato Potpuri; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Nediški zvon; 15.00 Mladi val, sledi lvo v živo; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Roman: S poti (i. Cankar, dram. J. Petrovec, r. V. Jurc, 5. del); 18.30 Slovenska lahka glasba; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.10, 17.10 Porocila v slov.; 8.30, 12.30, 18.30 Porocila v ital.; 10.00 Foyer; 13.00 Lestvica slov. moderne gl.; 15.00 Glasba po željah; 17.10 Zrno v etru (vsakih 14 dni), prenos Jadranskih košarkarskih tekem.

Radio Koper

(slovenski program)

6.30, 8.30 Porocila; 6.00-9.00 Jutranji pr.; 6.45 Kronika; 7.00 Jutranjik; 8.00 Pregled tiska, vreme; 9.45 Du, jesl; 11.00 R. Koper na obisku; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Oddaja o

morju in pomorščakah; 14.00 Glasba po željah; 15.30 DIO; 16.10 Svežih 20, modrih, glasbena lestvica; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Novosti glasb. industrije; 19.00 Dnevnik; 19.30 Sport: rokomet, košarka, odbojka; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Oddaja o morju in pomorščakah.

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30 Porocila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 8.05 Horoskop; 8.15 Po telefonu; 8.40 Izbirali ste; 9.00 Ob 9-ih; 9.15 Pogovor; 9.33 Sobotna skupaj; 10.05 Sigla singlea; 10.15 Lucianova pisma; 11.00 Agenda Evropa, izmenično Doroty in Alice; 11.30 Med vrticami; 11.45 Odkrijmo jih znova; 13.00 L'una blu, čestitke; 14.10 Življenje danes; 16.00 Ob 4-ih; 18.45 Glasb. večer; 19.25 Sigla single; 19.30 Dnevnik in sport; 20.45 Drobci; 22.00 Le fameie istriane; 0.00 RMI.

Slovenija 1

4.30, 5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00 Porocila; 19.00 Dnevnik; 7.25 Dobro jutro, otroci; 8.05 Sobotna raglja; 10.05 Kultura; 11.30 S knjžnega trga; 12.10 Poslušalci čestitajo; 13.20 Obvestila; 14.05 Poslušalci čestitajo; 15.30 DIO; 16.30 Naš gost; 17.05 Mozaik; 18.15 Življenje kot izziv; 19.45 Lahko noč, otroci;

20.00 Koncert iz naših krajev; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Informativa odd. v tujih jezikih; 23.05 Literarni nookturno; 23.30 Igra.

Slovenija 2

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Porocila; 19.00 Dnevnik; 8.40 Koledar prireditelj; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Sobotna akcija; 11.35 Obvestila; 13.30 Glasb. želje; 14.00 Kinobluz; 15.00 Gost izbira glasbo; 15.30 DIO; 16.00 Popevki tedna; 17.35 Obvestila; 18.45 Črna kronika; 19.30 Sport; 22.00 Zrcalo dneva, vreme, sport, promet; 22.30 Glasba J. Webra.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 11.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Porocila; 10.05 Jazz, blues...; 11.05 Naši umetniki; 11.25 Koncert; 13.05 Zgodnja dela; 14.05 Izobraževalni pr.; 15.00 Zborovska glasba; 15.30 DIO, sport, vreme, promet; 16.15 Baletna glasba; 16.40 Umetni svetovi; 17.00 Tradicija glasbe 20. st.; 18.00 Roman; 18.25 V podvečer; 20.30 Koncert; 23.50 Glasba; 0.00 Porocila.

Radio Koroška

18.10-19.00 Od pesmi do pesmi - Od srca do srca; dnevno Radio Korotan; 2.00/10.00; Radio Agora 10.00-14.00/18.00-2.00 (105.5 MHz).

Primorski dnevnik

Lastnik: Zadruga Primorski dnevnik z o.z. - Trst
Izdajatelj: DZP - P.R.A.E. d.o.z. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481 533382, fax 0481 532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, fax 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.it/>
e-mail: redakcija@primorski.it

Prodajno naročninska služba
Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481 535723 fax 0481 532958

Cene oglasov

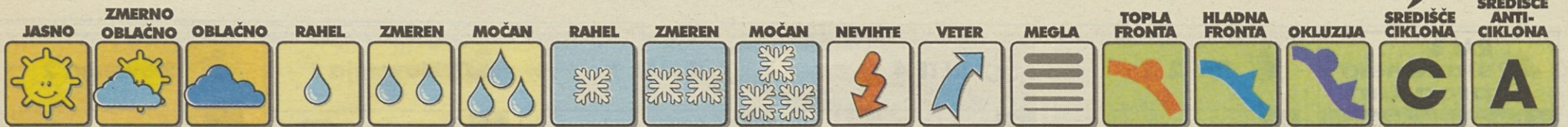
Italija: 1 oglasni modul (sirina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT,
financi in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi
1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozalja po formatu. IVA 20%

Cena: 1.500 LIT - 100 SIT
Naročnina za Italijo 480.000 LIT
Poštni tr. PRAE DZP st. 11943347

Letna naročnina za Slovenijo 22.000 SIT plačljiva preko
DISTRIEST, Partizanska 75, Sezana, tel. 067-32147
ziro račun 51420-601-27926

Registriran na sodišču v Trstu st. 14 z dne 6. 12. 1948
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

DOLŽINA DNEVA

Sonce vzide ob 7.10 in
zatone ob 16.30
Dolžina dneva 9.20

LUNINE MENE

Luna vzide ob 15.17 in
zatone ob 3.07

MORJE

Morje razburkano,
temperatura morja 14,4
stopinje C.

BIOPROGNOZA

Za večino ljudi bo vpliv
ugoden, le vremensko
občutljivi ljudje bodo imeli
manjše vremenske pogoje-
ne težave.

PLIMOVANJE

Danes: ob 0.50 najnižje -30 cm, ob 7.15 najvišje 52 cm,
ob 13.56 najnižje -48 cm, ob 20.00 najvišje 27 cm.
Jutri: ob 1.31 najnižje -31 cm, ob 7.47 najvišje 57 cm, ob
14.29 najnižje -57 cm, ob 20.40 najvišje 32 cm.

TEMPERATURE V GORAH

	°C	°C
500 m.....	0	2000 m.....-11
1000 m.....	-3	2500 m.....-15
1500 m.....	-7	2864 m.....-18

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije

POSEBNA PONUDBA ZA NOVE NAROČNIKE V LETU 2000

Vsem novim naročnikom za leto 2000 nudimo izredno darilo:

aktovko Primorskega dnevnika z velikimi notranjimi žepi, beležnico, papirjem in peresom.

Poleg tega bodo vsi novi naročniki prejeli Primorski dnevnik brezplačno na dom do konca letošnjega leta.

Naročnina, ki bo ostala tudi v prihodnjem letu nespremenjena, znaša 330.000 lir in jo je treba poravnati najkasneje do: 31. januarja 2000.

Primorski dnevnik Vam bomo začeli dostavljati takoj, ko se boste nanj naročili; darilo pa Vam bomo poslali po prejemu Vašega plačila.

Časopis boste prejeli vsak dan na dom v jutranjih urah, brezplačno boste lahko objavljali čestitke in male oglase!

Če pa ste član Zadruga Primorski dnevnik, boste imeli še dodatnih 10% popusta pri ostalih storitvah.

Za vse dodatne informacije smo Vam na razpolago na upravi Primorskega dnevnika na sledečih telefonskih številkah:
TRST tel. 0407786300 - GORICA tel. 0481533382